

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- การประถมศึกษาจังหวัดนครนายก, สำนักงาน. **ท้องถิ่นของเรา จังหวัดนครนายก.** นครนายก: สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก, 2534.
- การประถมศึกษาอำเภอปากพลี, สำนักงาน. **ปากพลีของเรา.** นครนายก: สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปากพลี, 2527.
- กิ่งแก้ว อรรถากร. **คติชนวิทยา.** หน่วยศึกษานิเทศน์ กรมการฝึกหัดครู, 2519.
- _____. **วรรณกรรมจากบ้านใน.** หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู. กระทรวงศึกษาธิการ, 2514.
- กุหลาบ มัลลิกะมาส. **คติชาวบ้าน.** พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย, 2516.
- _____. **วรรณคดีวิจารณ์.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528.
- ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเทพฯ. **พระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา เล่ม 1.** กรุงเทพฯ: คลังวิทยา, 2516.
- _____. **พระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา เล่ม 2.** กรุงเทพฯ: คลังวิทยา, 2516.
- ทิพากรวงศ์, เจ้าพระยา. **พระราชพงศาวดาร รัชกาลที่ 1.** พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2503.
- ธวัช ปุณโณทก. **วรรณกรรมท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไอเดียสโตร์, 2526.
- นคร พันธุ์รงค์. **ประวัติศาสตร์ไทยสมัยกรุงธนบุรีและรัตนโกสินทร์.** พิมพ์ครั้งที่ 2. โครงการตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิชฌุโลก, 2526.
- นริศรานูวัตติวงศ์และดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเทพฯ. **สาส์นสมเด็จพระเจ้าเสือ เล่ม 6.** พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2504.

- นิธิ เอียวศรีวงศ์. ท่องเที่ยวบู๊ตังโพธิ์सान. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน, 2536.
- ปราณี วงษ์เทศ. "นิทานชาดกกับโลกทัศน์ของลาวพวน", พื้นถิ่นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศิลปวัฒนธรรม, 2531.
- _____. พื้นบ้านพื้นเมือง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เจ้าพระยา, 2525.
- ปรีชา พิณทอง. ประเพณีโบราณไทยอีสาน. พิมพ์ครั้งที่ 7. อุบลราชธานี: โรงพิมพ์ศิริธรรมออฟเซ็ท, 2534.
- ปรีชา พิณทอง. สารานุกรมภาษาอีสาน-ไทย-อังกฤษ. อุบลราชธานี: โรงพิมพ์ศิริธรรม, 2532.
- ผ่องพันธุ์ มณีรัตน์. มานุษยวิทยากับการศึกษาคติชาวบ้าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.
- พันจินตนาศ (เจิม) และพระจักรพรรดิพงษ์ (จาด). พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา. พระนคร: สำนักพิมพ์คลังวิทยา, 2507.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2530.
- ราชบัณฑิตยสถาน. อักษรานุกรมภูมิศาสตร์ไทย เล่ม 1. พระนคร: โรงพิมพ์พระจันทร์, 2506.
- เรืองเดช บันเขื่อนขัติย์. อักษรไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.
- วิเชียร วงษ์วิเศษ. ไทยพวน. ในอนุสรณ์งานสถาปนากิจศพนางละมัย วงษ์วิเศษ, 2525.
- ศิราพร วิฑูรย์. ในท้องถิ่นนิทานและการละเล่น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน, 2537.
- ศิลปากร, กรม. พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ ฉบับหอสมุดแห่งชาติ. พระนคร: สำนักพิมพ์คลังวิทยา, 2506.
- สนั่น เมืองวงษ์. ประวัติศาสตร์ไทย. โครงการบริการวิชาการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2524.
- สิริเพ็ญ พิริยะจิตรกรกิจ, สุกัญญา ภัทราชัยและชอบ ดีสวนโคก. การวิเคราะห์เรื่องจริยศาสตร์ในวรรณคดีอีสาน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2531.
- สุกัญญา ภัทราชัย. นิทานพื้นบ้าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2537.

- สุกัญญา ภัทรราชย์. บรรณาธิการ. **วรรณคดีท้องถิ่นพินิจ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- สุกัญญา สุจฉายา. **เพลงปฎิพากย์: บทเพลงแห่งปฎิภาณของชาวบ้านไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2525.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. **ภาษาไทย 8**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2528.
- สุธา ศาสตรี้. **รายงานผลการวิจัยโครงสร้างของการเสนอความตกลงในบทละครนอก**. ม.ป.ท., 2526.
- เสฐียร พันธีร์รักษ์. **ศาสนาโบราณ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2521.
- องค์การคำคุณสุภา. **กฎหมายตราสามดวง เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 2**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2515.
- _____. **ประชุมพงศาวดาร เล่ม 4. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2506.**
- _____. **พระราชพงศาวดารรัชกาลที่ 3 เล่ม 1. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2504.**
- อนุমানราชธน, พระยา. **ชีวิตคนไทยสมัยก่อน**. โดยเสฐียรโกเศศ(นามแฝง). พระนคร: ราชบัณฑิตยสถาน, 2510.
- _____. **วัฒนธรรม**. โดยเสฐียรโกเศศ(นามแฝง). นครหลวง: สำนักพิมพ์บรรณาการ, 2515.
- อมรา พงศาพิชญ์. **วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์: วิเคราะห์สังคมไทยแนวมานุษยวิทยา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- อานนท์ อากาศิกรม. **มนุษย์กับสังคม: สังคมและวัฒนธรรมไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2515.
- _____. **สังคมวัฒนธรรมและประเพณีไทย**. กรุงเทพฯ: แพร์พิทยา, 2519.

วารสาร

- ชอบ ตีสวนโคก. **ความเชื่อ: พื้นฐานแห่งอารยธรรมของชาวอีสาน**. **มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 4 (สิงหาคม 2528): 3-22.**

- ตรีศิลป์ บุญจรรยา. กลอนสวด: วรรณกรรมวัดที่ถูกลืม. ภาษาและวรรณคดีไทย 10 (มิถุนายน 2536): 28-41.
- ท้าวภูววงศ์ พิมพ์สม. วรรณคดีลาว. แปลโดยสุกัญญา ภัทราชัย. มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 4 (กุมภาพันธ์ 2528): 29-36.
- เผด็จ บุญหนุน. ภูมิหลังของลาวพวน. สมบัติไทย-ยูงทอง 30 (30 มกราคม - 3 กุมภาพันธ์ 2530): 110-118.
- พระมหาวีรานุกวัตร. เชียงขวางถิ่นดั้งเดิมชาวพวน. ไทพวนสังสรรค์ (23 กุมภาพันธ์ 2523): 4. รัตรี มฤคทัต และเสาวภา พรสิริพงษ์. พิธีลาล์ดยาของลาวพวน วิเคราะห์ในเชิงมานุษยวิทยา. ภาษาและวัฒนธรรม 9 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2533): 96-110.
- ศิราพร ฐิตะฐาน ๗ ถกลาง. ละครนิทานจักร ๆ วงศ์ ๆ ในโทรทัศน์: กระจกสะท้อนความสืบเนื่องและความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย. วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช 6 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2536): 66-80.
- ศิราพร ฐิตะฐาน. ตัวเอกและตัวร้ายในนิทานจักร ๆ วงศ์ ๆ. วารสารอักษรศาสตร์ 20 (มกราคม 2531): 29-39.
- ศรีศักร วัลลิโภดม. ลาวในเมืองไทย. เมืองโบราณ 6 (ธันวาคม 2522 - มกราคม 2523): 55-66.
- สุกัญญา ภัทราชัย. การปรับเปลี่ยนความเชื่อดั้งเดิมให้เป็นพุทธ: การศึกษาจากวรรณคดีล้านช้าง. ภาษาและวรรณคดีไทย 11 (มิถุนายนและธันวาคม 2537): 76-88.
- สุนีย์ เสี่ยวเพ็ญวงษ์. การเก็บข้อมูลภาคสนามตามแนวคิดชนวิทยา. มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 4 (สิงหาคม 2528): 46-57.
- อมรา ศรีสุชาติ. ดงละคร: เมืองโบราณของนครนายก. วารสารไทย 10 (มกราคม - มีนาคม 2533): 12-23.

วิทยานิพนธ์

- กนกพรรณ แสงเรือง. ความสํานึกในเอกลักษณ์ชาติพันธุ์ของลาวพวน. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

- กิ่งแก้ว เพ็ชรราช. วิเคราะห์นิทานไทยพวน ตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- จารุวรรณ สุขปิติ. การศึกษาลักษณะของภาษาลาวพวนที่ตำบลหัวหว้า อำเภอศรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532.
- ชลธิรา ลัตยาวัฒนา. การนำทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์แผนใหม่แบบตะวันตกมาใช้กับวรรณคดีไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.
- ชลลดา สິงวาลย์ทรัพย์. การศึกษาลักษณะของภาษาพวน ที่ตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2534.
- ตรีศิลป์ บุญจจร. วรรณกรรมประเภทกลอนสวดของภาคกลาง: การศึกษาเชิงวิเคราะห์. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ทัศน์ไศย อารมย์สุข. การศึกษาเปรียบเทียบเสียงของคำในภาษาพวนกับภาษามาตรฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
- นิยะดา สาริกภูติ. ปัญหาสังคม: ประวัติและความสำคัญที่มีต่อวรรณกรรมร้อยกรองของไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- บังอร ปิยะพันธ์. ประวัติศาสตร์ของชุมชนลาวในหัวเมืองชั้นในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
- ประจักษ์ เข้มมุกด์. การผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมของชาวพวนกับวัฒนธรรมไทย ศึกษากรณีชาวพวนในตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพัฒนาการสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2521.

พูลศรี นนทรีย์. สมุหนายกและสมุหกลาโหม: บทบาทและอำนาจทางด้านการเมืองการปกครอง
นับตั้งแต่รัชสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถจนถึงรัชสมัยสมเด็จพระนั่งสุริยามรินทร์.

วิทยานิพนธ์ปริญฎามหาบัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร, 2527.

สุตารัตน์ เสรีวัฒน์. วิวัฒนาการของเรื่องสั้นในเมืองไทย ตั้งแต่แรกจนถึง พ.ศ.2475.

วิทยานิพนธ์ปริญฎามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2520.

อุทัยวรรณ ตันหยง. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้คำของคนสามระดับอายุในภาษาพวน.

วิทยานิพนธ์ปริญฎาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526.

ค้นฉบับตัวเขียน

กาละเกต, เอกสารโบราณ. จุลศักราช 1208.

จุนละสี. จันทปัดโชติ, เอกสารโบราณ. จุลศักราช 1258.

ท้าวแบ้, เอกสารโบราณ. จุลศักราช 1267.

ภาษาอังกฤษ

Dundes, Alan. *The study of Folklore*. New York Englewood Cliffs, N.J.:
Prentice-Inc., 1951.

Lebar, Frank M. Hickey, Gerald C., and Musgrave, John K. *Ethnic groups
of Mainland In Southeast Asia*. New Haven: Human Relation Area
Fille Press, 1964.

Thompson, Stith. *The Folklore*. New York, The Drydes prees, 1951.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

เนื้อเรื่องโดยสรุปจากต้นฉบับตัวเขียนและตัวอย่างต้นฉบับตัวเขียน

เรื่องจันทปัดไซติ

พระยาเมคะวะราชเป็นกษัตริย์ครองเมืองเมคะวะดีมีมเหสีชื่อนางรัตนคัมปา ปกครองเมืองมาเป็นเวลานานแต่ไม่มีบุตรไว้สืบราชสมบัติต่อจากตนจึงให้พระมเหสีจุดธูปเทียนอธิษฐานขอบุตรจากพระอินทร์ ไม่นานนางก็ตั้งครรภ์สมาเจบรารถนา อยู่มาวันหนึ่งนางได้ออกไปเที่ยวชมสวนในอุทยานที่เมืองศรีสัตตนะนากพร้อมด้วยเสนาและนางสนมมากมาย ขณะนั้นอนหลับนางรัตนคัมปาได้ฝันว่ามีชายร่างสูงใหญ่ผิวดำ ตาเหลือก มือถือจ้าวและตะบอง เข้ามากระชากลากดึงแล้วตัดแขน ควักเอาหัวใจของนางออกมา นางตกใจตื่นแล้วเสาะความฝันให้พระยาเมคะวะราชฟัง พระองค์จึงให้โทรทานายฝัน โทรทานายว่าปีนี้มีเคราะห์ใหญ่ จะเกิดอุทกภัยร้ายแรง นางจะต้องพลัดพรากจากสามีนานถึง 3 ปี แต่เมื่อหมดเคราะห์กรรมแล้วก็จะได้กลับคืนมาดังเดิม เมื่อโทรทานายดังนั้นพระยาเมคะวะราชจึงได้จัดเตรียมสร้างเรือและอพยพผู้คนออกจากเมือง แต่ก็เกิดพายุกัดกระหน่ำจนทำให้เรือแตก พระยาเมคะวะราชและนางรัตนคัมปาต้องพลัดพรากจากกัน พระยาเมคะวะราชถูกน้ำซัดไปติดอยู่บนดอยทางทิศเหนือ ส่วนนางรัตนคัมปาถูกน้ำซัดไปติดอยู่ริมเขาใหญ่ทางทิศใต้ หลังจากน้ำลดแล้วพระยาเมคะวะราชก็กลับเข้าเมืองได้ ส่วนนางรัตนคัมปาซึ่งติดอยู่ริมเขาใหญ่พระอินทร์ได้เนรมิตศาลาหลังใหญ่ให้นางอาศัยอยู่ และคอยปกป้องคุ้มครองภัยให้ ต่อมานางได้คลอดบุตรเป็นชายชื่อว่าจันทปัดไซติ อยู่มาวันหนึ่งนางได้ออกไปหาเผือกหามันตามปกติและสว่างล้ำเข้าไปในเขตของยักษ์ ยักษ์จึงจับนางไว้แล้วคิดจะกินหัวใจของนางเป็นอาหาร นางได้พยายามอ่อนน้อมร้องขอชีวิตเนื่องจากเป็นห่วงลูกแต่ยักษ์ไม่เจ้อ่อน ขณะนั้นจันทปัดไซติซึ่งรอแม่อยู่ที่ศาลา เห็นแม่ไปนานผิคลั่งเกิดจึงได้ออกติดตามหาแม่ และได้มาพบกับยักษ์ซึ่งกำลังจะกินแม่ของตน จึงขอให้ยักษ์กินหัวใจแทนแทน จันทปัดไซติได้ใช้มีดของพระอินทร์กรีดแล้วควักเอาหัวใจของตนให้ยักษ์กินจนตัวเองตาย ร้อนถึงพระอินทร์ต้องลงมาช่วยชุบชีวิตของจันทปัดไซติ

าให้พื้นคืนกลับมาอีกครั้ง แล้วพานางรัตนคัมพาและจันทปัทมาไปส่งยังเมืองเมกคะวะดี ต่อมาจันทปัทมาได้ครองราชสมบัติสืบแทนพระราชบิดา

พระยาเมคะวะราชาได้ไปเกิดเป็นพระยาสิสุตโท นางรัตนคัมพาได้ไปเกิดเป็นนางสีมามายา ท้าวจันทปัทมาได้ไปเกิดเป็นพระพุทธเจ้า ส่วนหมู่เสนาได้ไปเกิดเป็นพุทธบริษัท

เรื่องกาละเกด

ท้าวสุริวงศ์ครองเมืองพาราณสี มีความประสงค์จะไปเรียนวิชาการสู้รบกับฤๅษีจึงให้ห่มเหสีเผ่าครองนครแทน เมื่อไปเรียนวิชาความรู้กับฤๅษีแล้ว ฤๅษีสั่งให้ไปผูกเสี่ยวกับพญาครุฑ พญาครุฑจึงให้ธนูวิเศษมาไว้สำหรับป้องกันตัว แล้วให้ไปผูกเสี่ยวกับยักษ์กุมพน หลังจากนั้นจึงเสด็จกลับเมืองพาราณสี พระยาสุริวงศ์ครองเมืองมาเป็นเวลานานแต่ไม่มีบุตรไว้สืบราชสมบัติ จึงให้ห่มเหสีทำพิธีบูชาและอธิษฐานของบุตรจากพระอินทร์ ฝ่ายพระอินทร์จึงให้ท้าวกาละเกด นางมะสีจันทร์ และนางกินรีทั้ง 3 คน ลงไปเกิดยังโลกมนุษย์พร้อม ๆ กัน ขณะที่ลงมาจากสวรรค์ได้ถูกลมพายุพัดกระหน่ำจนทำให้พลัดพรากจากกัน ท้าวกาละเกดลงไปเกิดเป็นลูกของท้าวสุริวงศ์ นางมะสีจันทร์ไปเกิดเป็นลูกของท้าวพิมน ส่วนนางกินรีทั้ง 3 คน ไปเกิดเป็นลูกของกษัตริย์แห่งเขาไกรลาส แต่บิดาเห็นว่าการเกิดมาพร้อมกัน 3 คน เป็นเรื่องผิดปกติไปจากมนุษย์ทั่วไป เกรงว่าจะเป็นกาลีสืบบ้านกาลีเมืองจึงนำนางกินรีทั้ง 3 คนไปลอยแพ แต่ฤๅษีมาพบเข้าจึงนำไปเลี้ยงไว้เป็นลูก ฝ่ายท้าวกาละเกดเมื่อโตเป็นหนุ่มได้ออกไปเที่ยวยังคอกม้าทำยว้าง จึงเห็นม้ามณีกาบอยู่ในคอก ม้ามณีกาบจึงชวนให้ท้าวกาละเกดขึ้นขี่แล้วพาไปยังป่าหิมพานต์ ระหว่างเดินทางได้พบกับนกสาลิกาได้สั่งให้นกสาลิกามาบอกบิดาของตนว่าตนจะไปเที่ยวสัก 3 ปี แล้วจะกลับมา เมื่อไปถึงป่าหิมพานต์ก็พักอยู่ที่ต้นไทรใหญ่ พระอินทร์จึงเนรมิตแทนศิลาให้ท้าวกาละเกดนอนพัก อยู่มาวันหนึ่งนางมะสีจันทร์และนางสนมไปออกมาเที่ยวยังบริเวณต้นไทรใหญ่ ท้าวกาละเกดจึงเห็นนางมะสีจันทร์เกิดความรักและพยายามหาโอกาสที่จะเข้าใกล้นาง แล้วพระอินทร์ก็ช่วยบังตาให้จึงทำให้ท้าวกาละเกดได้มีโอกาสใกล้ชิดกับนางมะสีจันทร์และถือโอกาสตามนางมะสีจันทร์ไปจนถึงห้องของนาง หลังจากนั้นท้าวกาละเกดก็ได้ลักลอบเข้ามาหานางมะสีจันทร์เป็นประจำจนพี่เลี้ยงจับได้จึงมาเรื่องไปกราบทูลท้าวพิมน ท้าวพิมนโกรธแค้นมากจึงให้ท้าวแสนเมืองมาทหาทอนต์ดักท้าวกาละเกด เมื่อท้าวกาละเกดเข้ามาพบนางมะสีจันทร์อีกจึง

ถูกหอกยนต์ตาย แต่ก่อนตายได้สั่งนางมะสีจันทร์ไว้ว่าอย่าเผาร่างของตนให้นำไปลอยแพ ซึ่งนางมะสีจันทร์ก็ปฏิบัติตามทุกอย่าง เมื่อนาศพท้าวกาละเกตและม้ามณีกาบไปลอยแพแล้วนางจึงบวชถือศีลทานุญอุทิศส่วนกุศลไปให้ท้าวกาละเกต ฝ่ายพญาครุฑรู้สึกร้อนมากจึงไปอาบน้ำในแม่น้ำแล้วพบศพของท้าวกาละเกตซึ่งจำได้ว่าม้ามณีกาบเป็นม้าของท้าวสุริวงค์สหายของตนจึงนำศพของท้าวกาละเกตและม้ามณีกาบไปหาฤาษี ฤาษีจึงนำหมาเถนไปหาพระอินทร์เพื่อขอยามาชุบชีวิตให้ท้าวกาละเกต พระอินทร์ให้คนเทน้ำและดาบวิเศษมาให้ท้าวกาละเกตด้วยเมื่อฤาษีชุบชีวิตให้ท้าวกาละเกตแล้วจึงรู้ว่าเป็นบุตรของท้าวสุริวงค์ จึงสอนให้ท้าวกาละเกตมีวิชาความรู้เกี่ยวกับการรบ เมื่อท้าวกาละเกตเรียนจบแล้วจึงกลับไปยังเมืองพินนอีกครึ่ง แต่ครั้งนี้ท้าวกาละเกตได้แสดงความสามารถในการรบของตนให้ท้าวพินนได้เห็น ไม่มีใครรู้ที่ท้าวกาละเกตได้ท้าวพินนจึงยอมยกนางมะสีจันทร์ให้เป็นภรรยาและให้ครองเมืองพินนสืบต่อจากตน แต่ท้าวกาละเกตขอกลับไปเมืองพาราณสีก่อน ระหว่างการเดินทางได้พบกับนางยักษ์ซึ่งแปลงกายมาเป็นหญิงสาวพยายามชักชวนให้ท้าวกาละเกตพักอยู่ด้วยเพราะต้องการท้าวกาละเกตมาเป็นสามีของตน แต่ท้าวกาละเกตรู้ทันจึงพานางมะสีจันทร์หนีไป นางยักษ์โกรธมากจึงสาบแช่งให้ท้าวกาละเกตและนางมะสีจันทร์พลัดพรากจากกัน และเมื่อท้าวกาละเกตและนางมะสีจันทร์เดินทางไปยังเมืองพาราณสีได้หยุดพักนอนหลับอยู่กลางป่า นางกินรีทั้ง 3 คนได้มาพบเข้าเกิดความพอใจในตัวของท้าวกาละเกตจึงลักพาตัวท้าวกาละเกตไปอยู่กับตน ส่วนนางมะสีจันทร์มีเคราะห์กรรมต้องพลัดพรากจากสามีและม้ามณีกาบ นางได้พลัดหลงไปยังเมืองท้าวฮีสุน ท้าวฮีสุนได้เลี้ยงดูไว้เหมือนลูก ท้าวกาละเกตอยู่กับนางกินรี 3 เดือน จนฤาษีรู้ความจริง จึงให้นำตัวท้าวกาละเกตมาขอสมากันมาประเพณี ท้าวกาละเกตจึงพานางกินรีทั้ง 3 คนไปด้วยแล้วไปพบกับนางมะสีจันทร์ที่เมืองของท้าวฮีสุน หลังจากนั้นท้าวกาละเกตจึงให้นางกินรีทั้ง 3 คน กลับไปอยู่กับฤาษีก่อนแล้วจะกลับมารับกลับเมืองภายหลัง ระหว่างที่ท้าวกาละเกตพานางมะสีจันทร์กลับเมืองได้พบกับยักษ์กุมพน ยักษ์กุมพนได้ลักพาตัวนางมะสีจันทร์ไปท้าวกาละเกตจึงตามมาแย่งชิงกลับคืนมาได้ จึงเกิดสงครามสู้รบกันระหว่างยักษ์กุมพนกับท้าวกาละเกต ยักษ์กุมพนสู้ท้าวกาละเกตไม่ได้จึงมีสารไปเชิญขุนคานผู้ครองเมืองหมุดถิลาด ท้าวบะกิดหลวงพระยาพันดาวัน พระยาม้าถึก แต่ก็ยังสู้ท้าวกาละเกตไม่ได้จึงมีสารไปถึงพญาครุฑ เมื่อพญาครุฑเห็นท้าวกาละเกตก็จำได้ จึงบอกให้ยักษ์กุมพนรู้ความจริง ยักษ์กุมพนจึงต้องขอสมาท้าวกาละเกตและนางมะสีจันทร์แล้วยกลูกสาวให้เป็นภรรยาท้าวกาละเกตอีกคน หลังจากนั้นท้าวกาละเกตจึงพาภรรยาของตนทั้ง 5 คนกลับเมืองพาราณสี และได้ครองเมืองสืบราชสมบัติต่อจากบิดา

เรื่องท้าวแก้ว

มีเมือง ๆ หนึ่งชื่อเมืองทุมมา พระเจ้าทุมมาได้ครองเมืองอยู่เย็นเป็นสุขตลอดมา บ้านเมืองประเทศราชที่เป็นเมืองขึ้นส่งส่วยและเครื่องราชบรรณาการไม่เคยขาดทุกปี ครองเมืองมาช้านานแต่ไม่มีบุตรผู้สืบสกุล จึงให้ම්เหลืออิษฐานขอลูกจากพระอินทร์ พระพรหม พระมเหลือจึงปฏิบัติตาม หลังจากทีอิษฐานแล้ก็เข้านอน ตอนเที่ยงคืนนางฝันว่า พระราชามีปีกบินได้และได้บินไปรอบ ๆ จักรวาลทั้ง 4 ทิศ แล้ก็กลับมายังเมืองเหมือนเดิม แล้ฝันอีกว่า พระราชามีเท้า 4 เท้า มีรูปร่างเหมือนกวางทอง ครั้นรุ่งเช้านางได้เฝ้าความฝันไปเล่าให้ พระราชาฟัง พระราชาตรัสว่านางฝันดีจะมีบุตรตามที่ตนปรารถนา ต่อมานางจึงตั้งครรภ์ พระราชาสั่งให้นางสนมคอยปรนนิบัติอย่างใกล้ชิด ครั้นเมื่อถึงกำหนดคลอดครบ 10 เดือน นางจึงมากราบทูลพระราชา พระราชาดีใจมากเพราะตนอยากได้ลูกชายเพื่อที่จะได้ครองเมืองต่อไป พระราชาสั่งให้นางสนม 24 คน อยู่เฝ้าคอยปรนนิบัติพระมเหลืออยู่ตลอดเวลา พระมเหลือเองก็มิได้เป็นทุกข์ทรมานแต่ประการใด เพราะว่าลูกในครรภ์คือพระโพธิสัตว์นั่นเอง ต่อมานางได้คลอดบุตรออกมาเป็นแก้ว(แพะ) เหล่านางสนมเห็นก็ตกใจ จึงรีบนำความไปทูลต่อพระราชา พระราชาเองก็แปลกใจ เพราะเกิดมาไม่เคยพบเคยเห็นสัตว์มาเกิดกับคน ตั้งแต่ครองเมืองมาก็ได้เห็นครั้งนี้เป็นครั้งแรก จึงสั่งให้โหรมาทำนายดู โหรได้ทำนายว่ามีลูกเป็นแก้วถ้าเลี้ยงไว้บ้านเมืองจะเดือดร้อน จะเกิดความวุ่นวายไปทั่วบ้านทั่วเมืองเพราะเป็นกาลีบ้านกาลีเมือง ต้องนำไปลอยแพภายใน 3 วัน พระราชาได้ยินดังนั้นก็เชื่อจึงสั่งให้เสนาทนายพาแก้วไปลอยแพ เมื่อทนายพาเสร็จแล้จึงสั่งให้บุโรหิตนำแก้วไปลอยแพพร้อมทั้งทาพิธีสะเดาะเคราะห์ สูดเสื่อน้ำอาหาร เงิน ทอง าส่งแพไปด้วยเพื่อเป็นการเสียเคราะห์ พระมเหลือเสียใจมากแต่ไม่อาจจะขัดคำสั่งของพระราชาได้ บุโรหิตจึงนำแก้วไปลอยแพ แพไหลไปอย่างรวดเร็ว ขณะที่แพลอยไปตามน้ำนั้น ด้วยบุญญาธิการของพระโพธิสัตว์จึงมีครุฑ พญานาค เทวดา พระอินทร์ และพระพรหมคอยปกป้องรักษาอยู่ตลอดเวลา เมื่อแพลอยออกจากเมืองทุมมาผ่านท่าน้ำหน้าบ้านนางไวยะกาย่าจาสวนนางนิกสงสารท้าวแก้ว จึงรีบเก็บข้าวของใช้สอยลงแพไปด้วยเพื่อคอยบ่อนข้าวบ่อนน้ำด้วยความรักใคร่ แพลอยไปได้ประมาณ 3 เดือน แพลอยไปติดดอนเกาะใหญ่กลางแม่น้ำโขง ติดอยู่เกือบปี จึงร้อนถึงพระอินทร์ต้องลงมาช่วย พระอินทร์จึงเนรมิตศาลาหลังใหญ่ ากลัชายฝั่งมีของใช้ครบครัน มีสระโบกขรณี มีบัวเงินบัวทอง มีอุทยานสำหรับพักผ่อน เมื่อ

เนมิตทุกอย่างแล้วก็กลับสวรรค์ ฝ่ายยาจาสวนเดินขึ้นฝั่งเห็นมีทางเดินลาดสะอาดตาจึงเดินไป
 ตามทางแลเห็นศาลาที่พระอินทร์เนรมิตขึ้นจึงเข้าไปสำรวจดูเห็นข้าวของมากมายแต่ไม่มีคนอยู่
 เข้าใจว่าพระอินทร์คงจะมาสรงน้ำให้ จึงรีบกลับแพแล้วอุ้มเอาข้าวแบ้ไปไว้บนศาลา ทุก ๆ วัน
 จะมีสัตว์ต่าง ๆ มากมายมาเล่นกับข้าวแบ้ ได้แก่ เสือ ช้าง หมู เม่น เห็นลายและควายป่า
 มาเล่นเป็นเพื่อนทุกวันอย่างสนุกสนาน ยายบอกว่า เรามาอยู่ที่นี้มีอาหารกินทุกวันไม่เคยขาด
 คงเป็นบุญญาธิการของข้าวแบ้แต่ชาติปางก่อน แต่ปางก่อนข้าวแบ้เคยเกิดเป็นคน แต่มีเวรกรรม
 เนื่องจากลอกหนังสัตว์กลางบ้าน เป็นเวรกรรมตามมาถึงชาตินี้ จึงเกิดเป็นแบ้ ยาจาสวนและ
 ข้าวแบ้อยู่ที่ศาลานี้ 3 ปี ไม่มีใครผ่านมาพบเห็นเลย ข้าวแบ้เองก็อยากจะไปที่อื่น อยากพบ
 ผู้คน ยาจึงทำธงสีขาวนำไปปักไว้ที่หน้าน้ำ หวังว่ามีใครผ่านมาผ่านไปจะได้เห็น ต่อมาเรือ
 สำเภามาจากเมืองจาปาจะเดินทางไปค้าขายที่เมืองกรุงจีนเดินทางผ่านมา 500 ลา เมื่อเดิน
 ทางผ่านมาที่เกาะใหญ่กลางแม่น้ำโขงแลเห็นธงสีขาวปักอยู่ จึงพากันแฉะทั้ง 500 ลา คิดว่า
 จะมีคนซื้อของ ข้าวแบ้บอกให้ยาเอาตะแคงไปให้นายสำเภาและขอเดินทางไปด้วย ยาทำตาม
 ตามที่ข้าวแบ้แนะนำ นายสำเภากลามเรื่องราวต่าง ๆ ยาจึงเล่าให้พวคนายสำเภาฟัง นาย
 สำเภาก็ไม่ให้ไปด้วย ยาเดินทางจนหมดทุกลา จนลาสุดท้ายจึงยอมมาให้ยาและข้าวแบ้ไปด้วย
 เพราะเกิดความสงสารจึงบอกว่า ให้เร็ว ๆ เข้า เพราะสำเภาเร็ว เขาก็พากันไปอุ้มข้าวแบ้
 ขึ้นแพ พอดีข้าวแบ้ขึ้นสำเภาลอยเร็วก็หายไป สำเภาแล่นออกหน้าลาอื่น ๆ ไปจนถึงกรุงจีน
 นายสำเภาจึงเตรียมของไปถวายพระเจ้ากรุงจีน แล้วขออาศัยอยู่ค้าขายเสื้อผ้า เครื่องเทศ
 ข้าวของอื่น ๆ อยู่ 3 เดือน ข้าวแบ้เริ่มโตเป็นหนุ่มแล้ว เห็นลูกสาวพระเจ้ากรุงจีนเกิดความ
 รักและอยากได้เป็นเมีย จึงรบเร้าและขอร้องให้นายสำเภาไปขอลูกสาวกรุงจีน นายสำเภา
 ไม่อยากไปแต่ก็ไม่อยากขัดใจข้าวแบ้จึงไปเจรจาสู่ขอลูกสาวพระเจ้ากรุงจีนให้ พระเจ้ากรุงจีน
 เรียกลูกสาวทั้ง 7 คน มาถาม บอกว่านายสำเภามาสู่ขอลูกสาวให้กับลูกของเขาซึ่งเป็นแบ้
 นางไฉซึ่งเป็นพี่สาวคนโตแสดงท่าที่รังเกียจ พูดว่าตนเองไม่เข้าใจภาษาสัตว์ เป็นสัตว์ทำไม
 ไม่ไปอยู่ถ้ำอยู่ป่าเสีย พี่สาวคนอื่น ๆ ก็เห็นด้วยกับนางไฉ นางทามาซึ่งเป็นน้องสาวคนเล็ก
 เห็นว่าเป็นความประสงค์ของบิดานางก็ไม่ขัดใจนางเชื่อว่าเป็นเรื่องของเวรกรรม และเนื้อคู่
 ที่เคยทำร่วมกันมา พี่สาวทั้ง 6 คน ต่างก็หัวเราะขบขันที่น้องสาวจะแต่งงานกับข้าวแบ้
 ต่อมานายสำเภาก็ไปอีกเพื่อฟังคำตอบจากพระเจ้ากรุงจีน พระเจ้ากรุงจีนบอกว่าตนได้ปรึกษา
 กับลูกสาวของตนหมดทุกคนแล้ว นางทามาซึ่งเป็นลูกสาวคนเล็กตกลงจะแต่งงานกับข้าวแบ้

แต่พระเจ้ากรุงจีนเรียกค่าสินสอดเป็นเงิน 1 แสนชั่ง ทอง 1 แสนชั่ง ช้าง 100 ตัว ม้า 100 ตัว ทาสหญิงชายอย่างละ 100 คน ต้องสร้างข้าวเงิน ข้าวทอง(สะพานเงิน สะพานทอง) จากทำนน้ำจนถึงเมือง พร้อมทั้งปลูกกล้วยเครือเงิน เครือทอง ตั้งแต่ทำนน้ำจนถึงเมือง ท้าวแบ้ไต้ยีนก็เสียใจเพราะคิดว่าตนจะไม่ได้นางทามาตามที่ใจตนต้องการ ขณะนอนอยู่ในสำเภาตอนเที่ยงคืนก็นึกถึงพญานาค นาคก็มาเนรมิต แก้ว แหวน เงิน ทอง ให้มากมาย ช้างม้าอย่างละ 100 ตัว พญาครุฑก็เนรมิตข้าวเงิน ข้าวทอง ทาสชายหญิงอย่างละ 100 คนให้ ใจลี้รุ่งชบวน ช้างม้าก็เดินข้ามข้าวเงิน ข้าวทองเกิดเสียงอึกทีกครึกโครมสนั่นเมือง ชาวเมืองพากันแตกตื่นคิดว่าข้าศึกเข้าเมือง ฝ่ายเสนาอำมาตย์พากันไปกราบทูลพระเจ้ากรุงจีน พระเจ้ากรุงจีนเข้าใจว่าคงเป็นท้าวแบ้ยกชั้นหมากมา นายสำเภาและท้าวแบ้ก็พากันเดินข้ามข้าวเงิน ข้าวทองมาตามความปรารถนาของพระเจ้ากรุงจีน ชาวบ้านชาวเมืองต่างพากันแตกตื่นรีบไปดูท้าวแบ้เดินข้ามข้าวเงินข้าวทองกันอย่างเนืองแน่น เมื่อท้าวแบ้เข้าเมืองพระเจ้ากรุงจีนจึงจัดพิธีแต่งงานกับนางทามา ทาบายศรีสู่ขวัญคู่บ่าวสาวตามประเพณี อยู่มาได้ 3 ปี นายสำเภาคิดอยากจะกลับบ้าน กลับเมืองจายา จึงมากราบทูลลาพระเจ้ากรุงจีนและท้าวแบ้ โดยนำเอานางไวยะกาย่าจ่าสวนไปด้วย ท้าวแบ้จึงให้ทอง 1 แสน เพื่อนำเอาไปเลี้ยงยาด้วย ส่วนนายสำเภาล่าอื่น ๆ ก็ให้ลาลละ 1 ร้อย พวกนายสำเภาก็พากันกลับเมืองจายา ท้าวแบ้เมื่ออยู่กรุงจีน กลางวันที่มีรูปร่างเป็นแบ้ (แพะ) พอเวลากลางคืนก็ออกจากคราบแพะมาเป็นคนรูปร่างสวยงามตั้งพระอินทร์ พอเวลาใกล้รุ่งก็กลับเข้าไปอยู่ในคราบแพะอีก ใจลี้รุ่งของวันหนึ่งขณะที่ท้าวแบ้กำลังหลับอยู่นางทามาจึงลักเอาคราบแพะไปเผาไฟเสีย ท้าวแบ้ตื่นมาทาคาบแพะไม่พบจึงถามนางทามา นางจึงเล่าความจริงให้ฟัง นางทามาเฝ้าชื่นชมในความงามของท้าวแบ้ที่อยู่ในห้องนั้น ฝ่ายพี่สาวทั้ง 6 คน เห็นประตูปิดอยู่ผิดสังเกตจึงพากันไปแอบดู เห็นท้าวแบ้ซึ่งมีรูปร่างงดงามมากก็อยากได้เป็นสามี จึงออกอุบายชวนนางทามาไปอาบน้ำสระผมที่ทำน้ำ ขณะที่นางทามากำลังก้มสระผมอยู่นั้น พวกพี่ ๆ จึงช่วยกันผลักนางทามาตกน้ำไป ขณะที่นางทามากำลังจมน้ำอยู่นั้นพญานาคมาช่วยเอาไว้ แล้วนำเอาไปถวายให้ท้าวแบ้ในพระราชมวัง ส่วนนางพี่สาวทั้ง 6 คน คิดว่านางทามาก็ตายแล้วจึงรีบพากันกลับ หวังจะไปเซยชมท้าวแบ้ พอมาถึงก็ต้องแปลกใจและอับอายมากเมื่อเห็นนางทามา นั่งอยู่กับท้าวแบ้ จึงพากันหนีกลับห้องคิดออกอุบายใหม่โดยชวนนางทามาไปเก็บดอกไม้ในอุทยานที่มีเหวลึก นางทามาก็ไปเก็บดอกไม้กับพวกพี่สาว ขณะที่เก็บดอกไม้ใกล้ ๆ เหวอยู่นั้น พวกพี่ ๆ จึงช่วยกันผลักนางทามาตกเหว ฝ่ายพญาครุฑใหญ่แห่งป่าหิมพานต์

รู้เหตุจึงรีบมาช่วยเอาไว้ได้ แล้วนำไปถวายให้กับท้าวแบ้ในพระราชวัง พี่สาวทั้ง 6 คน คิดว่านางทามาตายแล้วจึงรีบกลับไปหาท้าวแบ้ แต่พอไปถึงก็เห็นนางทามาหนึ่งอยู่กับท้าวแบ้จึง แปลกใจ ไม่กล้าสูหน้าน้องจึงพากันกลับมายังห้องของตน แต่ด้วยความอยากรู้ได้ท้าวแบ้มาเป็น สามีน้องตนจึงนำความไปกราบทูลพระเจ้ากรุงจีนว่า สามีนางทามารูปร่างงดงามเหลือเกิน งามเหมือนดังพระอินทร์ ควรที่แต่งงานกับพวกเราซึ่งเป็นพี่ ส่วนนางทามาซึ่งเป็นน้องควรที่จะ แต่งงานกับลูกกษัตริย์กรุงจีนด้วยกัน เมื่อพ่อได้ฟังดังนั้นยิ่งเกลียดชังลูกเขยมากขึ้น จึงคิดจะฆ่า ทิ้งเสียโดยออกอุบายชวนไปเที่ยวที่อุทยานที่มียักษ์อยู่ 4 ตน หวังจะให้ยักษ์กินเสีย จึงสั่งให้ เสนาไปชวนท้าวแบ้ออกไปเสวยอาหารค่ำที่อุทยานหลวง ฝ่ายพระเจ้ากรุงจีนขึ้นชบวนช้าง ส่องหน้าไปก่อนแล้ว พอท้าวแบ้ไปถึงพระเจ้ากรุงจีนชวนให้เล่นสะกา ท้าวแบ้เล่นชนะทุกครั้ง ความเกลียดชังยิ่งเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ เมื่อถึงเวลาเสวยอาหารค่ำพระเจ้ากรุงจีนจึงให้เสนามอม เหล้าท้าวแบ้ ท้าวแบ้ดื่มเหล้าไป 5 ชันจึงเมาหลับไป พระเจ้ากรุงจีนจึงพากันกลับพระราชวัง ปลอญให้ท้าวแบ้นอนอยู่ในอุทยาน ฝ่ายยักษ์ทั้ง 4 ตน พากันมานั่งล้อมท้าวแบ้ทั้ง 4 ทิศ เพื่อจะ กินท้าวแบ้เป็นอาหาร ยักษ์ที่อยู่ทิศอุดรถามยักษ์ที่อยู่ทิศเหนือว่ามีของดีอะไร ยักษ์แห่งทิศเหนือตอบ ว่า ข้ามีกระโجمแก้ว (ชฎา) ใส่แล้วเหาะเหินเดินอากาศได้ ยักษ์ที่อยู่ทิศเหนือถามยักษ์ที่อยู่ทิศ บัจุบันว่ามีของดีอะไร ยักษ์ที่อยู่ทิศบัจุบันตอบว่า ข้ามีดาบวิเศษเพียงแต่กวัดแกว่งไปมาข้าศึกก็ พายแพ้แล้ว ยักษ์ที่อยู่ทิศบัจุบันถามยักษ์ที่อยู่ทิศบูรพาว่ามีของดีอะไร ยักษ์ที่อยู่ทิศบูรพาตอบว่า ข้ามีคนเทวดาตัววิเศษ รดคนแก่ให้เป็นคนหนุ่มได้ รดคนตายให้ฟื้นขึ้นมาได้ รดคนเมาให้หาย เมาได้ และยักษ์ที่อยู่ทิศบูรพาถามยักษ์ที่อยู่ทิศอุดรว่ามีของดีอะไร ยักษ์ที่อยู่ทิศอุดรตอบว่า ข้ามี เกือกแก้วใส่แล้วเหาะเหินเดินอากาศได้ ท้าวแบ้เอนฟังอยู่ก็จำได้จึงเดินไปทางทิศบูรพา ยักษ์ เห็นดังนั้นก็ตกใจทั้งคนเทวดาตัวลงมาบนตัวของท้าวแบ้ ท้าวแบ้จึงหายจากอาการเมา ส่วน ยักษ์คนอื่นก็พากันตกใจเผ่นหนีกันหมดทั้งของวิเศษไว้ทุกอย่าง ท้าวแบ้จึงสวมเกือกแก้ว สวมชฎา ถู้อดาบและคนเทวดาตัวเหาะทะยานกลับบ้านเมือง ส่วนนางทามาเฝ้าคอยท้าวแบ้ด้วยความ เศร้าเสียดใจ คิดว่าท้าวแบ้คงตายไปแล้ว แต่พอเห็นท้าวแบ้กลับมาก็ดีใจ ท้าวแบ้เล่าความ จริงให้นางทามาฟัง พอรุ่งเช้าท้าวแบ้ขอออกไปเที่ยวป่าหิมพานต์ ตอนเย็นก็กลับมาพร้อมทั้ง ผลไม้กลิ่นหอมรสหวาน นางทามาจึงนำไปให้บิดา พระเจ้ากรุงจีนถามว่าใครนำมาให้ นาง ทามาบอกว่าท้าวแบ้เข้ามาจากป่าหิมพานต์ พระเจ้ากรุงจีนจึงสั่งให้ท้าวแบ้ไปนำมาอีก แต่การ ไปครั้งนี้ให้นางเฝ้าไปด้วยแล้วสั่งให้นางเฝ้าลักของวิเศษของท้าวแบ้มาให้ตน พอรุ่งเช้าท้าวแบ้

จึงไปยังป่าหิมพานต์โดยให้นางไฉ่เกาะเอาไปด้วย พอถึงป่าหิมพานต์ ท้าวแบ้ก็นอนพักเหนื่อย ๑ ตัดต้นไม้ใหญ่ นางไฉ่เห็นว่าท้าวแบ้หลับอยู่จึงลักของวิเศษแล้วเหาะกลับเมือง พระเจ้ากรุงจีน เมื่อได้ของวิเศษก็ดีใจยิ่งนัก ครั้นท้าวแบ้ตื่นขึ้นมาไม่เห็นนางไฉ่และของวิเศษคิดว่าถูกนางไฉ่ ลักไปก็โศกเศร้าเสียใจ พรา้พรรณนาถึงนางทามาภรรยาของตน จึงร้อนถึงพระอินทร์ พระอินทร์ซึ่งรู้ว่าเป็นพระโพธิสัตว์ จึงแปลงกายมาเป็นนกกระยางมาถามเรื่องราวท้าวแบ้ ท้าวแบ้เล่าความจริงให้นกกระยางฟัง นกกระยางบอกว่า ต้นไม้ที่พักอาศัยอยู่นั้น กิ่งที่เจ้านั่งพักอยู่นี้ เมื่อลูกหล่นลงน้ำจะกลายเป็นปลา กิ่งที่ยื่นไปทางทิศบูรพาเมื่อลูกหล่นลงจะกลายเป็นเมล็ดข้าว สีขาวนวล กิ่งที่ยื่นไปทางทิศอุดรกินแล้วจะมีรูปร่างงดงามดั่งพระอินทร์ กิ่งที่ยื่นไปทางทิศหรดีกินแล้วจะกลายเป็นนกกระยางขาว และกิ่งที่ยื่นไปทางปัจฉิมกินแล้วจะกลายเป็นลิง ท้าวแบ้ได้ฟังก็จำได้ เมื่อนกกระยางบอกแล้วจึงบินขึ้นสวรรค์ไป ท้าวแบ้จึงเก็บผลไม้จากกิ่งที่อยู่ทิศหรดีมากินจึงกลายเป็นนกกระยางและเก็บผลไม้จากกิ่งที่อยู่ทิศอุดรไปด้วยแล้วจึงบินกลับเมือง เมื่อมาถึงจึงเกาะอยู่ที่หน้าต่าง พยายามส่งเสียงเรียกนางทามาภรรยาของตน นางทามาจึงออกมาหาเห็นนกกระยางเกาะอยู่ก็แปลกใจ นกกระยางบอกว่าตนคือท้าวแบ้ และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้นางทามาฟัง พอรุ่งเช้านกกระยางจึงกินผลไม้ที่เก็บมาจากกิ่งที่อยู่ทิศอุดรจึงกลายเป็นชายรูปร่างงดงามดั่งพระอินทร์ บรรดานางสนมก็พากันแตกตื่นคิดว่าพระอินทร์ลงมาจากสวรรค์ นางทามาเองก็จำสามีตนเองไม่ได้ พระเจ้ากรุงจีนและพี่สาวทั้ง 6 คน รีบกราบไหว้คิดว่าพระอินทร์ลงมาจากสวรรค์จนท้าวแบ้อธิบายให้ฟังว่าตนคือท้าวแบ้ สาเหตุที่มีรูปร่างงดงามเช่นนี้เพราะตนกินผลไม้จากป่าหิมพานต์ พระเจ้ากรุงจีนและพี่สาวทั้ง 6 คน อยากมีรูปร่างสวยงามอย่างท้าวแบ้บ้างจึงขอร้องให้ท้าวแบ้ไปเอาผลไม้มาให้ตนกินบ้าง ท้าวแบ้จึงขอของวิเศษคืนแล้วจะไปเอาผลไม้มาให้ พระเจ้ากรุงจีนผู้เป็นพ่อตาก็ตกลง เมื่อท้าวแบ้ได้ของวิเศษคืนมาแล้ว รุ่งเช้าจึงไปเอาผลไม้ที่ป่าหิมพานต์ จึงเก็บผลไม้จากกิ่งที่อยู่ทิศหรดีและทิศปัจฉิมมา เมื่อมาถึงจึงให้เสนานาคความเข้ากราบทูลแล้วให้ทุกคนกินไปผลไม้พร้อมกัน ให้พระเจ้ากรุงจีนและเหล่าเสนากินผลไม้ที่เก็บมาจากกิ่งที่อยู่ทิศปัจฉิม ให้พี่สาวทั้ง 6 คน และเหล่านางสนมกินผลไม้ที่เก็บมาจากกิ่งทิศหรดี แล้วให้ทุกคนปฏิบัติตามพร้อม ๆ กัน คือ ศึกลองครั้งที่ 1 ให้ทุกคนเอาผลไม้ใส่ปากอมไว้ ศึกลองครั้งที่ 2 ให้ทุกคนเคี้ยวผลไม้แล้วอมไว้ พอศึกลองครั้งที่ 3 ให้ทุกคนกลืนผลไม้เสีย หลังจากทีทุกคนกลืนผลไม้แล้ว พระเจ้ากรุงจีนกับเหล่าเสนาจึงกลายเป็นลิงกระโจนเข้าป่าไป พี่สาวทั้ง 6 คนกับเหล่านางสนมจึงกลายเป็นนกกระยางขาวบินออก

จากเมืองไป ทั้งพระเจ้ากรุงจีน เหล่าเสนา พี่สาวทั้ง 6 คน และเหล่านางสนมต่างได้รับ
กรรมที่ตนกระทำไว้กับพระโพธิสัตว์ คงมีแต่พระเหล่านั่นที่เป็นหม้ายครองเมืองสืบมา ต่อมา
ท้าวแบ้ได้ขอลาพระมเหสีกลับเมืองทุมมาโดยพานางทามาไปด้วย พระมเหสีไม่ว่าอะไร ท้าวแบ้
จึงพานางทามาเหาะไปยังเมืองทุมมา

กล่าวถึงเมืองมิดถิลาซึ่งเป็นเมืองใหญ่มีประตู 8 ทิศ มีแม่น้ำทั้ง 5 สาย ล้อมรอบไม่
มีลูกชายไว้สืบสกุลและครองเมืองสืบไป มีแต่ลูกสาวชื่อนางคหาหยาด ซึ่งอายุได้ 15 ปี บ้าน
เมืองอยู่เย็นเป็นสุขเรื่อยมา จนกระทั่งมียักษ์ใหญ่จากป่าหิมพานต์ที่เกี่ยวหากินสิงสาลาสัตว์ในป่า
เขาลาเนาไพร จนเข้ามาในเขตเมืองมิดถิลา ยักษ์ได้จับชาวบ้าน วัว ควาย เป็ดและไก่ กิน
จนหมดลูกกลมเข้ามาในเขตพระนคร เจ้าเมืองมิดถิลา ก็แตกชรามากแล้ว ไม่มีเรี่ยวแรงที่จะไป
สู้รบกับยักษ์ได้ จึงสั่งให้เสนาเจาะเสาด้านใหญ่ในท้องพระโรงให้เป็นโพรงแล้วนำนางคหาหยาด
เข้าไปซ่อนไว้ ณ นั้น พร้อมทั้งอาหารสำหรับให้นางกิน หากนางมีบุญวาสนานางอาจจะรอดชีวิต
แล้วให้เขียนหนังสือห้อยไว้ที่เสาว่า " อันนี้ คหาหยาดน้อยนางสี(ซ่อน)ใน เจ้าเอ๋ย ค้นว่า
ไฉนผู้มีบุญแท้เดินมาพบจวบก็ดี ให้สืบเอาแจ่มเจ้านางน้อยดวงหนึ่ง เทียวเทอน " เจ้าเมือง
มิดถิลา ก็นอนรอความตายอยู่ในเมือง ынยามคำคืนได้แต่อธิษฐานกราบไหว้ให้เทวดา ครุฑ นาค
พระธรณี ให้คุ้มครอง พอรุ่งเช้ายักษ์ก็เข้ามาจับคนในพระราชวังกิน กินเจ้าเมืองมิดถิลา
พระมเหสี เสนา และเหล่าสนมจนหมดแล้วกลับเข้าป่าหิมพานต์ไป หลายวันต่อมายักษ์ก็ออกมา
เทียวแหะ เล็มกองกระดูกอีก

ฝ่ายท้าวแบ้และนางทามาเหาะมาจากกรุงจีนหลายวันได้แวะพักแรมอยู่ที่เกาะใหญ่กลาง
แม่น้ำโขง พักแรมอยู่ได้ 7 วัน จึงพากันเหาะต่อไป ผ่านป่าเขาลาเนาไพรมากมาย ระหว่าง
เหาะไปนั้นเทวดาดลใจให้ท้าวแบ้เหาะผ่านไปยังเมืองมิดถิลา ท้าวแบ้เห็นว่าบ้านเมืองรกร้างว่าง
เปล่าปราศจากผู้คน เห็นแต่นกกาบินว่อนทั่วเมืองจึงแวะลงยังเมืองมิดถิลา ท้าวแบ้พานางทามา
เดินเข้าในท้องพระโรงเห็นหนังสือห้อยอยู่ที่เสาจึงอ่านดูรู้ว่ามีคนซ่อนอยู่ในต้นเสา ท้าวแบ้จึงนำ
ง้าวฟันต้นเสาเพื่อจะช่วยนางคหาหยาดออกมา นางคหาหยาดจึงกล่าวว่า " ยักษ์ผีใหญ่ มึงหากมา
ขอโทษกินเมียหมดเมืองแท้แล้ว อันว่าบิดดาเจ้ามาดาพ่อแม่งั้น เขาเอามาเชื่องไว้ในนี้ก็เส่า
เห็นแท้ัน้อยักเอ๋ย มึงก็มากินเสียก่อนอย่างานเฮวฮีบ เทียวเทอน ต่างให้ตายหมดเมี้ยนไปพร้อม

พากันหันทอน " ท้าวแบ้จึงช่วยนางออกมา นางบอกให้รีบพากันหนี เตียวหยกซ์จะกลับมาอีก ท้าวแบ้บอกว่าจะปราบหยกซ์เอง พอรุ่งเช้าหยกซ์ได้ออกมาเที่ยวหาแพะเส้มกงกระดูกอีก นางทามา และนางคำหยาดเห็นหยกซ์ก็ตกใจกลัว หยกซ์นั้นล่าตัวเท่าภูเขาถือไม้กระบองอันเท่าต้นตาล ดวงตาแดงเหมือนไฟ พันชีเท่าขวานพอเห็นท้าวแบ้ นางทามา และนางคำหยาดจะเข้ามาจับกิน ท้าวแบ้จึงกระโดดขึ้นตึงผมกระชากจนล้มลงเอาเท้าเหยียบไว้ หยกซ์ร้องโอดโอยขอชีวิต ท้าวแบ้จึงไม่ฆ่าแล้วสั่งสอนมาให้หยกซ์จับคนกินอีกมันเป็นบาป หยกซ์ก็เชื่อฟังทุกอย่าง แต่ก่อนจะจากไปบอกว่า กงกระดูกกองไหนเป็นกระดูกของใคร แล้วหยกซ์ก็เข้าป่าหิมพานต์ไป นางคำหยาดเอาแต่เศร้าโศกเสียใจเพราะพ่อแม่ได้ตายไปหมดแล้ว ท้าวแบ้บอกว่าจะช่วยชุบชีวิตให้ จึงเอาน้ำนคนโทรดไปตามกงกระดูกต่าง ๆ เจ้าเมืองมิดถิลา พระมเหสี เสนาและเหล่านางสนมจึงฟื้นขึ้นมาหมดทุกคน เจ้าเมืองมิดถิลาจึงยกนางคำหยาดให้กับท้าวแบ้ ท้าวแบ้จึงอยู่เมืองมิดถิลาได้ 1 ปี รู้สึกคิดถึงพ่อแม่บ้านเมืองของตน จึงกราบทูลให้เจ้าเมืองมิดถิลาสั่งราชทูตนาสาสน์และเครื่องราชบรรณาการไปถวายเจ้าเมืองทุมมา เจ้าเมืองมิดถิลาจัดการทุกอย่างตามความประสงค์ของท้าวแบ้ ราชทูตออกเดินทางไปยังเมืองทุมมาโดยสำเภา เมื่อไปถึงได้นำนาสาสน์ และเครื่องราชบรรณาการไปถวายเจ้าเมืองทุมมา เจ้าเมืองทุมมาพออ่านนาสาสน์จึงรู้ว่าลูกของตนยังมีชีวิตอยู่ที่ดีใจมาก สั่งให้เสนาอำมาตย์จัดเตรียมของฝากไปให้ลูกแล้วสั่งราชทูตว่าตนจะนำขบวนเรือสำเภาไปรับด้วยตนเอง เมื่อราชทูตกลับมายังเมืองมิดถิลา ท้าวแบ้ทราบข่าวของบิดามารดาของตนก็ดีใจมาก สั่งให้เสนาตกแต่งบ้านเมืองไว้คอยต้อนรับบิดามารดา นางทามาและนางคำหยาดนั้นแต่ปางก่อนเป็นลูกเศรษฐีแห่งเมืองพาราณสี นางทามาเป็นลูกเมียหลวง ปางนั้นนางทั้งสองช่วยกันเย็บผ้าเพื่อหาให้เศรษฐีนำไปทอดกฐิน ด้วยบุญกุศลดังกล่าวจึงทำให้นางทั้ง 2 มาเกิดและใช้ชีวิตร่วมกันกับท้าวแบ้ หลังจากที่ราชทูตแห่งเมืองมิดถิลากลับไปแล้ว เจ้าเมืองทุมมาจึงสั่งให้เสนาช่วยกันตกแต่งสำเภาเพื่อจะไปรับลูก มีเหล่าเสนาและนางสนมติดตามมากมาย เจ้าเมืองทุมมาออกเดินทางโดยขบวนช้างม้าตั้งแต่เช้าตรู่จากพระราชวังไปลงสำเภาที่ท่าหน้า ขบวนสำเภาออกเดินทางมาหลายวันก็ถึงเมืองมิดถิลา เจ้าเมืองมิดถิลา ท้าวแบ้ นางทามาและนางคำหยาดก็ออกมาต้อนรับเจ้าเมืองทุมมา เหล่าเสนาของเมืองมิดถิลาได้จัดขบวนตั้งกองทอก ง้าว ปืน แห่แห่นเจ้าเมืองทุมมาเข้าเมืองมิดถิลา เหล่าเสนา ชาวบ้านชาวเมืองจัดงานรื่นเริงกันอย่างสนุกสนานทั้งกลางวันกลางคืน ต่อมาเจ้าเมืองทุมมาก็พาท้าวแบ้ นางทามาและนางคำหยาดกลับเมือง ขบวนสำเภาออกเดินทางตั้งแต่เช้าตรู่ไปหยุดพักที่เกาะใหญ่กลางแม่น้ำโขง 1 คืน และ

หยุดพักที่ภูเขาสอง 1 คืน เจ้าเมืองทุมมาจึงสั่งให้เสนาเดินทางล่วงหน้าไปก่อน ให้ปลูกกล้วย
 เครือเงินเครือทอง ปลูกอ้อยตามทางไปจนถึงเมือง และช่วยกันตกแต่งบ้านเมือง สร้าง
 ปราสาทราชวัง แล้วจับไพร่ไปตัดคอเสียบประจานเสีย ท้าวแบ้ได้ยินจึงขอให้ไว้ชีวิตไพร่
 เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องของเวรกรรมแต่ชาติปางก่อน เหล่าเสนาอำมาตย์ต่างพากันกลับไปทำ
 ตามที่เจ้าเมืองทุมมาสั่งทุกประการ ขบวนสำเภาก่ออกเดินทางอีก 3 วัน จึงถึงหน้าเมืองทุมมา
 เจ้าเมืองทุมมาได้สั่งให้เสนาเตรียมช้าง 300 เชือก ม้า 300 ตัว มารับที่หน้า ให้ท้าวแบ้
 ขึ้นที่ช้างมหาไช และช้างมหาเมฆ ภูบาทด้วยเงินทอง หลังจากที่ท้าวแบ้เข้าเมืองเสวยราช
 กลางคืนมีมหรสพสมโภช มีโขน มโนราห์ แจกทานเงินทอง 7 วัน บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุขตลอด
 มา ท้าวแบ้ครองเมืองได้ 3 ปี ก็คิดถึงนางไอยะกาย่าจาสวนและนายสำเภาที่เคยเลี้ยงดูตนมา
 จึงให้ราชทูตนำสาสน์และเครื่องราชบรรณาการไปยังเมืองจำปา เพื่อรับยาและนายสำเภา
 เลี้ยง เมื่อราชทูตไปถึงแล้วนำสาสน์ไปถวายให้เจ้าเมืองจำปา เจ้าเมืองจำปาทราบเรื่องจึง
 สั่งให้เสนาช่วยออกตามหาย่าจาสวนและนายสำเภา นายสำเภาทราบเรื่องจึงรีบไปบอกย่า
 จาสวน ย่าจาสวนไม่เชื่อบอกว่าตนเองไม่เคยมีลูกอยู่เมืองทุมมา เสนาจึงเล่าเรื่องราวตั้งแต่
 ท้าวแบ้ถูกลอยแพให้ฟังย่าจึงยอมไปเมืองทุมมากับพวกราชทูต เมื่อไปถึงเมืองทุมมาย่าจาสวนเห็น
 นางทามา ก็จำได้ ท้าวแบ้จึงเล่าความจริงต่าง ๆ ให้ย่าจาสวนและนายสำเภาฟัง แล้วจัดที่
 พักให้ย่าและนายสำเภาพักอาศัยอย่างสุขสบาย ส่วนท้าวแบ้ก็อยู่ครองเมืองสืบมา

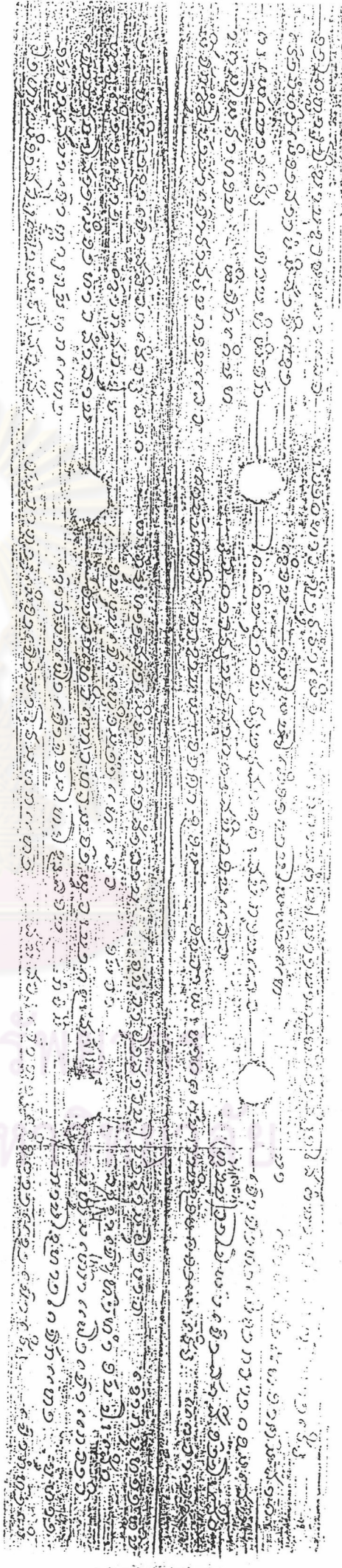
เจ้าเมืองทุมมาบางนั้นคือพระเจ้าสุทโธทนะ มารดาบางนั้นคือพระนางสิริมหามายา
 นายสำเภาที่ช่วยท้าวแบ้ นั้นคือบิดาของพระสัมพันธวงศ์เมื่อ 2 ชาติก่อน นางไอยะกาย่าจาสวนคือ
 มารดาของพระสัมพันธวงศ์เมื่อ 2 ชาติก่อน พระเจ้ากรุงจีนบางนั้นคือเทวทัตตายไปก็ตกนรกอเวจี
 ที่สาวทั้ง 6 คน บางนั้นคือนางจินจิมานะวี ผู้คอยเบียดเบียนพระองค์ตายไปแล้วตกนรกตันจั่ว
 นางทามาและนางคําหยาดบางนั้นคือนางสุนทรา ยักษ์ทั้ง 4 คนบางนั้นคือบริวารของพระพุทธเจ้า
 ตายแล้วไปเกิดบนสวรรค์ ยักษ์ที่กินคนในเมืองมิดถิลลาซึ่งเชื่อฟังตามคำสั่งสอนของพระโพธิสัตว์
 บางนั้นตายแล้วไปเกิดบนสวรรค์ ไท่ที่ทํานายบางนั้นทําเวรกรรมกับพระโพธิสัตว์กลายเป็นคน
 ตาบอด พระโพธิสัตว์เอาน้ำจากคนโทน้ำเต้ารดให้จนหาย และท้าวแบ้บางนั้นคือพระสัมพันธวงศ์
 ผู้เที่ยวเทศนาสั่งสอนบุคคลทั่วไป

เรื่อง เงินทาบไซตี เป็นหนังสือใบลาน
 จารด้วยอักษรไทยน้อย จำนวน 103 ใบลาน
 ได้จากนายศุภชัย แสงทอง บ้านเลขที่ 82
 หมู่ 1 ตำบลเกาะหวาย อำเภอปากพลี
 จังหวัดนครนายก

ศูนย์วิทยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Handwritten text in Thai script, likely a manuscript or record, written in a smaller font than the typed text above. The text is arranged in vertical columns and appears to be a detailed account or list of items related to the manuscript mentioned in the typed text.

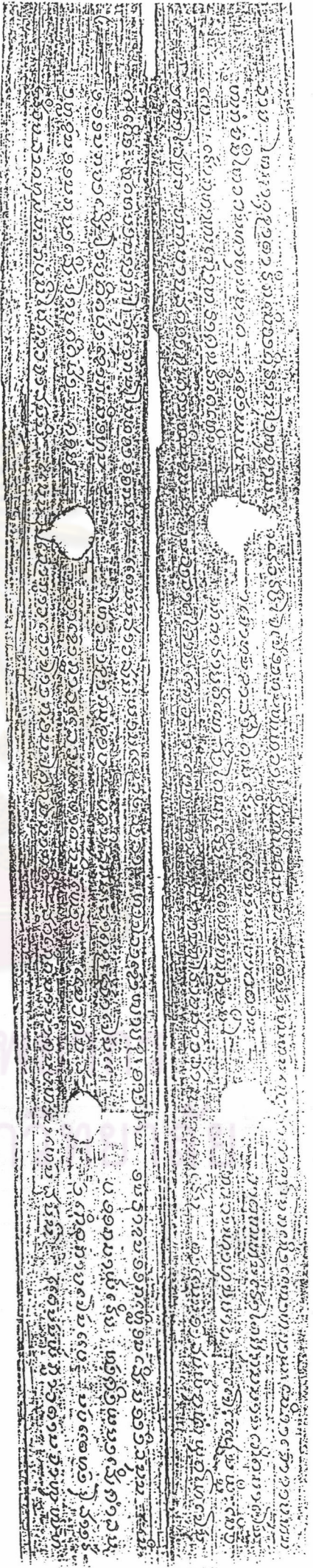
เรื่องกาละเกด เป็นหนังสือโบราณ
 จารด้วยอักษรไทยน้อย จำนวน 288 ใบลาน
 ได้จากนายศุภชัย แสงทอง บ้านเลขที่ 82
 หมู่ 1 ตำบลเกาะหวาย อำเภอปากพลี
 จังหวัดนครนายก

ศูนย์วิทยการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ท้าวแบ้ เป็นหนังสือโบราณ

จารด้วยอักษรไทยน้อย จำนวน 97 ใบลาน
ได้จากนายศุภชัย แสงทอง บ้านเลขที่ 82
หมู่ 1 ตำบลเกาะหวาย อำเภอปากพลี
จังหวัดนครนายก

ศูนย์วิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหา

ภาคผนวก ข

วรรณกรรมนิทานมุขปาฐะประเภทต่าง ๆ ที่เรียบเรียงจากคานออกเล่า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องท้าวเศส

คน ๆ หนึ่งมีลูกนะ มีครึ่งท่อนชาไม่มี ที่นี้พ่อก็เป็นชวานา ก็ไปเถนาพระอินทร์ที่
 ม้ามา ก็มาถามว่านี่ ๆ วันนี้เถนาได้จักแก้ว ไม่ได้มันนะไม่รู้ได้ก็รอบ กลับมาบ้านก็มาว่า
 ท้อเมียฟัง ใครก็ไม่รู้แกะแล้วแหละใส่ชุดขาวมาถามทุกวัน ที่นี้ลูกชายได้ยินก็บอกว่าพ่อพุงนี้
 แบกเอาช้อยไปนา ไปอยู่บนหัวคันทนา ช้อยจะตอบาหันะ พ่อก็เลยแบกเอาไป บัญญัติเขาเรียก
 ท้าวเศส ที่นี้พระยาอินทร์ก็มาถาม พ่อว่า ๆ วันนี้เถนาได้จักแก้ว มันก็ถามสวนไปว่าพระยา ๆ
 วันนี้แอม้าได้จักช้อย พระยาก็กไม่ได้มันก็แพ้มัน เออลูกแกนี้บัญญัติขอเถอะ ก็ขอไปก็ไปชูปแล้ว
 ก็สวย ที่นี้พระอินทร์ก็ออกตรวจราชการ พวกเทวดาทั้งหลายก็มาบูชาไหว้พระอินทร์เขาก็มากัน
 เยอะ ที่นี้มันก็แอบเข้าไปนอนกับเมียพระอินทร์ ที่นี้พระอินทร์ก็เฝ้าที่นี้ดีท้ายคร้ว ก็เลยสาป
 ษาให้เป็นนทกวง ที่นี้คนที่ เป็นเทวดาที่จะมาเฝ้าพระอินทร์ก็ให้ไปล้างตีนาให้เขา พอล้างเสร็จ
 เขาก็เอาขันชอกกะบาลมันที่นี้ชอกมันจนผมร่วง ที่นี้ก็ไปหาพระอิศวร พระอิศวรก็ให้นิ้วชี้ตายมา
 ที่นี้มาล้างตีนาให้เวลาชอกหัวมันก็เอานิ้วชี้จนเทวดาตายจนหมดเมือง ที่นี้เทวดาก็ฮ้อนก็ไปปรึกษา
 กับพระนารายณ์ พระนารายณ์ก็บอกว่าก็แปลงร่าง อันนี้มันบ้าตถหา แปลงร่างเป็นผู้หญิงสวย
 ก็เดินมาก็สวนทางกัน มันก็ถามว่านี่เธอจะไปไหน บอกว่าไปร่ำถวายพระอินทร์ ที่นี้อยากกราบมัยสะ
 ถ้าอยากกราบองจะสอน ที่นี้ก็สัญญาว่าน้องร่ำที่พี่ร่ำตามนะ ไม่งั้นไม่ยอมเป็นเมีย ก็ร่ำตามร่ำ
 ทาบลาชอนตวัดหางก็ชี้เข้าตัวเองก็เลยตาย พอจะตายพระนารายณ์ก็แปลงร่างเป็นพรหมสี่หน้า
 มีศรมืออะไรเหยียบบอก มันยังบอกว่า แกนะมีตั้ง 4 หน้า 4 มือแล้วข้ามีมือ 2 มือ แล้วจะสู้แก
 ได้ยังไง ที่นี้พระนารายณ์ก็บอกว่า อ้าวถ้ามีงตายไปนี่นะให้มีงมี 10 มือ 10 หน้า แล้วจะไป
 เกิดเป็นมนุษย์ 2 มือแล้วสู้กัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้เล่า นางทองพูน โคกกระชาย

วันจันทร์ที่ 18 เมษายน 2537

เรื่องพญาคันคาก

พญาคันคากเป็นโอรสของพระยาเอกราชเจ้าเมืองอินทะปัตถนคร รูปร่างผิวหนังเหมือนคางคก เมื่อโตเป็นหนุ่มก็อยากได้เมีย ก็มีใฝ่เอาน้ำ พญาคันคากก็เลยอธิษฐานขอว่าให้ตนได้เมียสวย ก็ร้อนถึงพระอินทร์ พระอินทร์จึงเนรมิตปราสาทราชวังและนางแก้วเทวีมาให้ให้เป็นเมีย พระยาแถนรู้ข่าวก็ไม่พอใจเห็นว่าพญาคันคากมีฤทธิ์เดชเกรงว่าจะเป็นภัยถึงตน ก็แก่งเฮ็ดบ่ให้ผนตก ที่นี้ก็เดือดร้อนไปทั่วบ้านทั่วเมือง พญาคันคากจึงยกกองทัพไปเส้กับพระยาแถน พวกกบ เขียด งู ผีง ต่อ แตน มด สัตว์ต่าง ๆ ก็ไปช่วยพญาคันคากเส้แถน พระยาแถนจะจับมดตัจจนว่าแถวกัวเหม็ด ผีงก็เอาไฟลนจนว่าผีงกลัวไฟเตาซุกมือ พระยาแถนก็เลยยอมแพ้ เลยเฮ็ดผนให้ตกต่องตามฤดูกาลตลอดมา

ผู้เล่า นายและ ยะนินทร์

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิตานชาดก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องท้าวแก้ว

สองผู้เมียมีลูกเป็นแก้ว(แพะ) พ่อแม่ก็บอกว่าจะเลี้ยงเอาไปปล่อยเอาไปลอยแพ แต่แพนี้ไหลทวนน้ำไป ย่าจ่าสวนก็มาตักน้ำสดสวนก็ไปเห็นแก้วลอยแพมา ก็เลยลงแพไปกับแก้วส่งน้ำไป ทีนี้เทวดาก็มามิตรเป็นอาศรมมาให้อยู่กลางป่า ก็ไปอยู่กินกลางป่า ทีนี้แก้วก็เป็นคนออกจากคราบแก้ว เป็นคนสวยรูปหล่อเป็นผู้ชาย พออายุรุ่น ๆ ก็ออกจากดงนั้น อายุ 17-18 ปี ก็ชวนกันว่าแม่เราลองไปกับเรือสำเภานะถ้าเขามาทางนี้ ท้ายังไงเขาจะรู้ว่าเราอยู่ทางนี้ เอาธงแดงขึ้นไปปักบนยอดไม้ ทีนี้เรือสำเภาก็ทำรอยลาก็ผ่านมา ไปขอลงสำเภาดั้งแต่แรกจนถึงลาก็ทำรอยก็ไม่มีใครให้ขึ้น พอล่าสุดท้ายเรือก็ร้างอีก ตอนที่ขึ้นเรือนี้ยังเป็นแก้วอยู่นะ เขาบอกว่าเป็นตัวเสนียดจัญไร เขาบอกว่าถ้าจะมาจับช่วยไว ๆ ให้นำดวงสำเภาค่อยแตกชิบสอตทางเจ้าไชโย ก็เลยลงลานั้น พ่อแก้วไปเรือบ่ก็เลยวิ่งออกหน้าล่ออื่นไป ก็ไปสอตเมืองของนางไฉ่เอี้ยย มีลูกสาว 7 คน เป็นผู้หญิงทั้งหมด คนสุดท้ายชื่อนางทงมา ทีนี้แก้วก็อยากได้เมีย ลูกเมืองนั้นละ ก็ไปขอเขาก็เอาวัว ควาย ช้างและม้าเป็นหมื่นเป็นแสน ไชคัพพร้อมไชเงินพร้อม ตั้งแต่ขึ้นมาสอตเมืองก็มาเล่าให้ลูกฟัง เอี้ยลูกเอี้ยเขามาเอาหลายแท้ ท้าวแก้วก็บอกว่ายอยากได้ พอถึงวันนั้นเอี้ยคนมาตุ๊กมันรีบวิ่งขึ้นนี้เกาะหัวบันไดแก้วมา ไปดูแก้วแต่ตะพานไปหานางทงมา ทีนี้ก็ไปได้กับนางทงมา ท้าวแก้วก็เป็นคนสวยงาม พวกพี่สาวก็อิจฉาอยากได้แก้วเป็นผัว พี่สาวใหญ่ชื่อนางไฉ่เอี้ยก็ออกอุบายหลอกเอาไปฆ่าคิดแกล้ง ชีป่าให้ท้าวแก้วได้กับน้องสาว หลอกไปนวดเอาเหล้าให้กินจนเมา ท้าวแก้วเมาเหล้าก็นอนแผ่ ป่านั้นมียักษ์อยู่ 4 ตัว ท้าวแก้วนอนอยู่ ยักษ์ตัวหนึ่งอยู่ข้างบนอีกตัวหนึ่งอยู่ทางตีนทางซ้ายทางขวา มันก็คุยกัน มึงดีด้วยอะไร คนทางหัวถามคนทางตีน ภูตีด้วยเกือกแก้วใส่แล้วเหาะเห็นเดินอากาศได้ ทางนี้ก็ถามว่ามึงมีดีด้วยอะไร ภูมีกระโຈມแก้วใส่แล้วสวยงาม ทางขวาเขาก็บอกว่าดีด้วยตะบองแก้วทางซ้ายก็บอกว่าดีด้วยน้ำเต้าคนโท น้ำเต้าก็คว่ำมาสดท้าวแก้วก็ฟื้นขึ้นมา ทีนี้ก็กลับบ้านบ่ถึงก็ขึ้นดั้นมะเตื่อ ท้าวแก้วก็นำตาหยดเห็นศิลาเป็นก้อน ๆ ทีนี้อยู่จำมะเตื่อพอดีมีเทวดาแปลงมาเป็นนกกกระยางมาบอกว่า จ้านี้กินแล้วเป็นผู้งาม จ้านี้กินแล้วเป็นสิงทอนเต่า จ้านี้กินแล้วเป็นนกกกระยางนกกกระเจ้า เก็บเอามาจ้ำเป็นนกกกระยาง เอาจ้ำสิงทอนเต่ามา เอาจ้ำผู้งามมา จ้างามนี้เอามากินเอง จ้างิงทอนเต่าให้พ่อเผ่ากิน จ้างนกกกระยางให้พี่สาวทั้ง 6 กิน ก็ดีห้องมารวมกัน ได้ของดีกินแล้วสวย นางพวกพี่สาวก็อยากสวย ก็ให้หม่าไวพร้อม ๆ กันนะ ห้องหมู่ 1 ที่ อย่าเพ็งกลืนนะ 2 ที่ ก็ยังน่าหักสืน พอตีที่ 3 หักสืนพร้อมกันให้หมด ทีนี้ 6 นางก็

เป็นนกระยางบินไปบนหนอง พ่อเผกก็เป็นสิงโตนเผกเฒ่าเข้าป่า เลยลูกสาวกับลูกเขยได้ครองบ้านเมือง

ผู้เล่า นางทองพูน โศกกระชาย

วันจันทร์ที่ 18 เมษายน 2537

เรื่องท้าวแบ้

ท้าวแบ้เกิดออกมาเป็นแบ้(แพะ) อยู่ในคราบแบ้ เป็นลูกพระมหากษัตริย์พอคลอดออกมาทารกที่ทนาย ทหารก็ว่าเป็นกาลีบ้านกาลีเมือง ก็เอาไปส่งน้ำ ใส่โถกระเทียม ให้นำนั้นลอยทวนน้ำขึ้นไป ยาจาสวนลงมาทำน้ำเห็นไหลอยู่ที่ทำน้ำ ยาก็ไปเปิดดูเห็นแบ้อยู่ในโถ ก็เอาไปเลี้ยงนะ ยังไม่ยอมออกจากคราบแบ้ ที่นี้สาเภากงจีนส่งน้ำมา บังเอิญสาเภาเกิดรำมาไม่ทันเพื่อนเขา ที่นี้ไปขอขึ้นลาที่ดี ๆ เขาก็ไม่ให้ขึ้น ยาจาสวนนี้ไปขอขึ้น ก็ให้ขึ้นลาสุดท้ายเขาบอกว่า สาเภามันฮั่วจะไปที่ต้องวิดน้ำช่วยกัน ก็เอาแบ้ขึ้นไปบนเรือ ก็เลยหยุดฮั่วก็วิ่งได้เร็ว พอไปถึงเมืองกงจีนก่อนเพื่อน เลยเข้าจอดสาเภาอยู่ นายสาเภาที่ค้าขายกันจนหมดที่นี้แบ้ก็อยากมีเมีย มาฮ้อนวอนกับนายสาเภาไปขอนางทามาเป็นคนเล็ก เขามีลูกสาว 7 คนก็ไปขอเขาก็เรียกสินสอดอะไรมาทุกอย่างนะ ซาดิข้าน้อยตามแต่บุญมี เงินทั้งหลายอาจจะถือทองสั้น วัว ควายได้พอแสนล้านโกฏี ว่าได้พอฮ้อยคู่ตัว สะพานเงินสะพานทอง ปลุกกล้วยเครือเงินเครือคารอบเลย นายสาเภาที่มากอกกับลูก ฮ้อยพ่อไม่มีปัญหาแล้ว ท้าวแบ้ก็นึกถึงบารมีเก่า พอนอนกลางคืนเทพยดาก็บันดาลให้ทั้งข้างม้าข้างหญิงข้างชายมาเต็มสนั่นแน่นเมืองคนนี้แตกตื่นเลย นายสาเภาที่ตกลงกันฮ้อยยินดีตกลง นางนี้ก็เห็นว่าแบ้เป็นคน พวกพี่ ๆ สาว ๆ ก็ว่าเยาะเย้ยอยู่ด้วยกันมากก็นมนานกลางคืนก็ออกจากคราบแบ้ เขาก็เข้าคาบแบ้ ที่นี้นางทามาก็เอาคราบแบ้ไปเผาไฟ ที่นี้พี่สาวทั้ง 6 ก็บอกน้องสาวก็อิจจาคิดอยากได้ ก็ให้ตีฆ้องร้องเป่าให้เสนาอาวามาตย์ไปหาเหล่าหายาไปกินในอุทยาน เล่นกินตั้งแต่เช้าจนเย็น พอตกตอนเย็นก็เลี้ยงเหล้ายากันนะ ท้าวแบ้ให้กินมากกว่าหมู คิดจะฆ่านี้พอกินเมาจัดนอนหลับเขาก็หนีกลับ พอดึก ๆ ยักษ์ 4 ตัว มานั่งล้อมกันทั้ง 4 ทิศ เลยถามกันว่าไหนที่เอามาที่นี่มีหยังแดผู้ผูกพันแห่งอุดร ผู้ผูกพันแห่งบูรพา ผู้ผูกพันแห่งทักษิณ ผู้ผูกพันแห่งหริดี 4 ทิศ ตัวนี้ก็ว่านี่น้ำเต้าฮดใส่คนเมาเหล่าเมษายนอนอยู่ ฮดใส่แล้วเมาเหล่าก็สว่างหาย ฮดคนตาย 3 ปี

แล้วก็คืนมา ท้าวแบ้กินนอนฟังอยู่ ตัวหนึ่งมีเกือกแก้ว ตัวหนึ่งมีกระโจมหัวใส่แล้วเหาะเหินเดินอากาศได้ อีกตัวหนึ่งมีดาบคันไช ท้าวก็เดินไปโดนน้ำเต้าคันที่ น้ำก็หกสดเอาก็สว่างเหล่า ยักษ์ก็ตกใจก็พากันเผ่นหนี ท้าวแบ้ก็รวบของได้ก็สวมเกือกแก้ว กระโจมหัว และก็เหาะหนีมาบ้านเมือง นางทามาผู้เป็นเมียก็จุดตะเกียงคอยผัวอยู่นะ ท้าวแบ้ก็บอกว่าตึกตื่นแล้วครั้นเจ้าไม่นอน นางทมาก็ว่าวิญญูณผัวมาเรียกบอก แล้วก็มาหาเมีย ที่นี้พี่สาวก็อีกจ้ออีกว่าเอามันไปซ่าไม่ได้ ที่นี้ท้าวแบ้ก็ไปเที่ยวป่าหิมพานต์ก็ไปเจอต้นนางกายมี 7 ง่า นางกายนี้มี 7 ง่า ง่าไปกำหนดแห่งตะวันตก ตกาส่น้ำก็เกิดเป็นปลา ตกาส่น้ำก็เกิดเป็นข้าว ง่าไปกำหนดแห่งบูรพาгинเป็นนกกระเจ้ายางขาวล้วน ง่าไปกำหนดแห่งปัจฉิมกินเป็นลิงโตนไล่โตนตามไม้ อีกคนหนึ่งกินเป็นรูปคนสวยคนงาม ที่นี้ก็กินง่าที่เป็นนกและเก็บง่าที่เป็นคนรูปงาม พวกที่เอื้อยก็อีกจ้ออีกอยากจะสวยเหมือนเขา ก็จะทำน้องเขยไปเก็บนางกายมาให้ แล้วไปด้วยกันกับนางไเอ้อื้อย นางไเอ้อื้อยปล่อยทิ้งไว้จนป่า แต่ท้าวแบ้ก็กินนางกายเป็นนกบินกลับมาพี่สาวคิดอยากจะสวยจะงามอย่างเขาให้น้องเขยไปเอาอีก ไปเอามาให้พี่กินเป็นนกกระยาง พ่อตาให้เป็นลิงโตน ก่อนจะกินก็ให้สัตญาณว่าเอาสองตีหมุยเอาผลไม้เข้าปากอย่าเพิ่งเคี้ยว พอตีครั้งที่ 2 ำให้เคี้ยว พอตีครั้งที่ 3 ำให้กลืนพร้อมกัน พี่สาวทั้ง 6 คน กลายเป็นนกกระยางบินว่อนเลย พ่อตาเป็นลิงโตนเข้าป่าเข้าดงไปเลย

ผู้เล่า นายเฉย แซ่มช้อย

วันอังคารที่ 5 กรกฎาคม 2537

เรื่องจําปาสัติน

มีเมือง ๆ หนึ่งชื่อเมืองจักชิน มีพระราชาชื่อว่าจูลมณี มีมเหสีชื่ออัคคืออยู่ด้วยกันไม่มีลูกมีแต่กันสักคน ราชชา 2 คนนั้น ที่นี้ท้าวจูลมณีก็อยากจะไปเที่ยวประพาสป่า ก็ชวนเสนาอำมาตย์ไปเที่ยวป่า ก็ไปประพาสป่า เทวดาก็จําแลงกายมาเป็นกวางทองมาต่อหน้าพระราชานั้นละ พระราชาเห็นก็อยากได้กวางทองตัวนั้น ก็ไปบอกเสนาอำมาตย์ให้ล่อมไว้จับกวางทองนี้ให้ได้ ถ้ากวางทองออกทางเสนาอำมาตย์ผู้ใดก็จะตัดหัวผู้นั้น ที่นี้กวางทองจําแลงแปลงกายมามันก็บ่ออกทางไหนก็ออกทางพระยา ออกทางพระราชชา พระราชาเห็นละขึ้นขี่ม้าตาม คิดตาม

กวางทองตัวนั้นไปไกลจนว่าไกลพวกเสนาอำมาตย์บู่บู่เห็น กวางทองตัวนั้นก็หายไป ก็ไปเจอ
 เมืองเบ็ญจาลอีกเมืองหนึ่ง เมืองนั้นก็มียุทธสาวคนหนึ่งชื่อนางคากอง ก็มีพญารุ่งอยู่ 2 ตัว อยู่ใน
 เขาศิขณู ก็เที่ยวกินสัตว์สาวาสิ่งทั้งในเขาในดอย จนว่าหมดบ่มีอาหารจะกินอดไซ พญารุ่ง
 นั้นก็มีมีชีงูแก้วติดอยู่บนหัว 2 ลูก ถ้าครมีฤทธิ์วิเศษก็จะได้ลูกแก้วนั้น นี่ปมีฤทธิ์วิเศษ เก็บกิน
 สัตว์สาวาสิ่งทั้งในป่าในเขาในเลานาไพรหมดแล้ว พญารุ่ง 2 ตัวผัวเมียก็ปรึกษากันจะไปหา
 ะไรกิน ก็จะไปหาอาหารที่ไหนกินก็นึกก็ปรึกษากัน แล้วก็มีขอบชนบทบ้านนอก จับคนจับวัวจับ
 ควายจับคนกิน คนก็กลัววิ่งหนีเตลิดเปิดเปิง บ้างก็ลงน้ำ บ้างก็ไปชุกานป่า บ้างก็ไปชุกานหุบ
 เขาเหวเขาชอกเขา มันก็เก็บกินจนหมดจนว่าเข้ามาเมือง ชาวบ้านก็มาบอกพระราชาวามี
 พญารุ่งมาเที่ยวกินสัตว์สาวาสิ่งทั้งกินคนตามบ้านนอกคอกนาเราจะทำยังไง ที่นี้เราก็มารักษา
 พวกอำมาตย์ พวกอำมาตย์นั้นก็ให้จัดที่ทานาให้แก่ยากจกเชื้อญาจ ทานาไปทั่วทุกสิ่ง สัตว์เดรัจฉาน
 ทานทั้งนั้น ทานาให้พญารุ่งนั้นบ่เอาทาน จับมนุษย์กินจับคนกิน กินแล้วคายดูไว้ล้อมเป็นกำแพง
 ที่นี้พระยาจลุมณีที่กวางพาไปนั้นหลงไปก็ไปเห็นเมืองร้างมีแต่กระดูกม้า กระดูกวัวทองอันต่อเนก
 ตอนนั้นเมืองเบ็ญจาลก็ปรึกษากันจะทำยังไง จะสูญเมืองของเรา ก็สูญทั้งพันธุ้ ก็นึกขึ้นได้ว่า
 มีลูกสาว เอาไว้ในกลอง เอาข้าวอาหารใส่ไว้ให้กิน ที่พระยาจลุมณีก็ไปเห็นเมืองร้าง ก็บ่
 รุ่งจะไปดูที่ไหนเห็นกลองแขวนอยู่นั้นบ่ไปตีดู นางคากองนั้นก็บ่บอกว่า เหลือแต่คนเดียวนี้แหละ
 อยากรจะมากินก็มากินให้หมด ก็ให้มันหมดย่าให้มันเหลือสักคนเลย ที่นี้พระยาจลุมณีก็นึกได้ก็
 ง้าวแหวกกลอง ก็เห็นนางคากอง ก็เล่าเรื่องเล่าเหตุที่พญารุ่งมารบกวนมากินสัตว์สาวาสิ่ง
 มากินคนกินนั้นหมดนี้แหละ ก็นึกไปแล้วก็ชวนพาหนีมาเมืองจักซิ่นก็มาอยู่ด้วยกัน ที่นี้ก็มาเกิดตั้ง
 ท้องขึ้น จวนจะคลอดก็อยากจะเที่ยวอุทยานอีกแหละ ก็ฝากเมียหลวงไว้ เมียหลวงชื่อนางอัคคี
 คอยแต่เอาเปรียบรายน้อยโง่สะ ก็ถึงคราวคลอดก็ฝาก ถ้าคากองคลอดลูกดูแลให้ด้วยนะ จะ
 ไปเที่ยวประพาสป่า พอถึงเวลาคลอดของนางคากอง นางอัคคีผู้ใจบาบก็ให้อเอาผ้าผูกตาจะ
 คลอดบุตรคนสาวเห็นเลือดเห็นยางมันจะเป็นลมก็เอาผ้าผูกตา ก็นัดกับพวกสนมกรรมวังจะให้ค่า
 เงินทองกองแก้วแก่พวกของนางอัคคีพวกสนมนางอัคคีนั้นะอย่าไปบอกใครอย่าไปบอกพระยา ก็ทำ
 การคลอด หมอตำแยก็มาทำการคลอด คลอดออกมาคนที่ 1 ก็มีจาม คนที่ 2 ก็มีไอ คนที่ 3
 ก็กระฮิมกระแอม คนที่ 4 สงเสียงร้องไห้แม่ไต่อิน ก็เข้าหานางคนใช้ไปเอาลูกหมามา 4 ตัว
 เอามาแทน เอามาแทนแล้วก็เปิดผ้าออก แม่ก็เห็นเป็นลูกหมาที่ตากาจ เมื่อเราคลอดออกมา
 ก็มีเสียงคนไอ คนแอม มีคนร้องไห้แต่ใจนเหตุาจึงกลายเป็นลูกหมาไปได้ นางอัคคีก็จัดแจง

เอาผ้าห่อใส่พานทองไปถวายพระราชชา พระราชาก็หาว่านางคากองไปเล่นชู้ จากผ้าไปสมเสพ กับสัตว์เดรัจฉานพวกหมา ก็ใส่ให้ไปเป็นคนใช้เลี้ยงหมูไปหาบตันบอนบ้างจอกบ้างหาบจอกหาบ บอนไปเลี้ยงหมู ลูก 4 คนนั้นก็เอาใส่ตุ่มล่องน้ำไป ลอยไปติดท่าयाจาสวน ยาจาสวนก็ไปเห็น นิกสงสารก็เอาขึ้นมาเลี้ยงไว้ ขึ้นมาเลี้ยง 4 คน อยู่มาพออายุประมาณ 6 ขวบนี้แหละ นางอัคคี ได้ทราบรู้ข่าวว่าลูกนางคากองยาจาสวนเอาไปเลี้ยงไว้ ก็คิดริษยา ก็เอาขนมใส่วงสาพยาพิช ไปให้ ชีค่อข้างไป ถามว่ายาจาสวนไปไหนไปในเมืองจะไปหาซื้อเสื้อผ้ามาให้ใส่หิ้งๆ ก็บอก ว่าย่าแม่ฝากขนมมานี้ ย่าเขาฝากขนมมาให้ ให้ลูกกินก่อน เดี่ยวแม่จะกลับทีหลัง เด็กมันก็ ไม่รู้ประสา มันเห็นขนมมันก็กิน พอกินเข้าไปก็ทรมาราย คนหนึ่งตายในเรือน คนหนึ่งตายบน ระเบียงคนหนึ่งตายในบันได คนหนึ่งตายในตุ่มน้ำ พออย่ากลับมาเห็นลูกตายก็พากันร้องทมิฬร้องไห้ ไม่รู้จะทำยังไงก็เอาไปฝังไว้ริมสวน เกิดเป็นต้นจาปาขึ้น 4 ต้น นางอัคคีได้ทราบข่าวว่ากุมาร 4 คน เกิดเป็นต้นจาปาก็คิดริษยาอย่าจาสวนอีก ก็ขึ้นค่อข้างไป โหนที่เอาเด็กไปฝังไปเกิดเป็น ต้นจาปาอยู่ที่ไหน ก็บอกที่นั่นนะ แล้วก็ใช้ข้างไปจุดลากมันก็ไม่ขึ้น ถอนก็บ่ขึ้น ที่นี้ก็ไปตียาจาสวน ทั้งสี่ยื่นทั้งฆ่าให้ไปถอนต้นจาปา 4 ต้น ขึ้นมาให้ เอาขึ้นมาให้แล้วก็ให้หนังผูกต้นจาปาสี่ต้นแล้ว ก็ทิ้งลงในน้ำอีก ก็ไหลไปติดท่าพระฤาษี ฤาษีลงไปที่ไปเห็นต้นจาปาลอยมาติดอยู่ที่ท่าก็ผลัก ออกไปมันก็กลับคืนมา ไสออกไปมันก็กลับคืนมา ก็นิกสงสัยเห็นต้นจาปามีดอกอยู่ดอกหนึ่งก็เลย เด็ดมีเลือดออกมา พระฤาษีรู้แล้วว่านี่ไม่ใช่ต้นจาปามันเป็นมนุษย์ก็เลยดึงขึ้นมา ก็ชุบให้เป็นคน 4 คน คนสุดท้ายชื่อท้าวเพ็ชรราช คนหนึ่งนิ้วชี้ขาดที่เต็ดออกไป ก็เรียนวิชาอาคมกับพระฤาษี ฤาษีสอนวิชาอาคมให้จนหมด พออายุได้ 17 - 18 ปี ก็บอกให้ไปหาพ่อหาแม่ แม่ตกทุกข์ได้ ยากเหลือเกินเป็นคนใช้เลี้ยงหมู หาบแต่ตันจอกตันบอนไปเลี้ยงหมูทุกเช้าเย็น ก็กลับไป ก็ไป หา อ้ายผู้พี่ก็ไปได้เมียตามเมืองนั้นเมืองนี้ บกครองเมืองอยู่เมืองนั้นแล้วก็ปากันไป จนเหลือ แต่คนสุดท้ายคนเดียวว่ามีครอบครัว ก็ไปถึงเมืองจลุมพินเมืองพ่อ ก็เสกมนต์สะกดให้ทั้งเสนา อามาตย์คนใช้ทั้งหมด แล้วก็ไปเขียนรูปใส่หน้าพ่อ เขียนรูปโยนีใส่หน้าพ่อ นางอัคคีก็เขียน รูปสิ่งชั่วใส่หน้าไว้ ตื่นเข้ามาไปส่องกระจก เอะใจครมาเขียนหน้ากูอย่างงี้หน้อ ใจครมาเขียน มันสกปรกเหลือเกิน เอาriebไปลบไปล้าง บอกเร็วเอานี้มาให้กูล้าง พระราชาและนางอัคคี ก็แปลกใจ ท้าวที่เอาแม่ไป ไปตามเอาแม่ที่เป็นคนเลี้ยงหมูไปอยู่หาบราสาทราชวังไว้ข้างนอก นิมิตรขึ้นมา แล้วก็เข้าไปถามพระราชา ว่านางคากองอยู่ที่ไหน นางคากองไม่อยู่นางคากอง หนีไปนานแล้ว หนีไปไหนให้รู้บ้างซี ก็บ่บอก บ่ได้จะต้องบอก ก็ไปหาเหือก่อน ไปหาหีบเจอ

เพราะลูกเอาไปไว้แล้วไปไว้ปราสาทราชวังนอกเวียงก็หาบได้ เอาคนใช้แต่งเป็นนางคากอง
แทน คนนี้ก็บ่แม่นละ บ่แม่นนางคากอง คนนั้นก็บ่แม่น คนนี้ก็บ่แม่นก็หมดปัญญา ก็บอกพ่อ พ่อ
มาตุนี่ ซี้ไปหานางคากอง ก็เลยรู้ว่าอ้อนางคากองลูกมาหา มันตามเจอก็เลยเอานางอัคคี
เมียหลวงมาลงโทษลงทัณฑ์ ำให้ใช้ไปเลี้ยงหมูหาบจอกหาบบอนแทนนางคากอง ก็บอกให้ชาวบ้าน
อามาตย์ราชวังไปแห่เอานางคากองเข้ามาบ้านก็เลยเสวยราชสมบัติอยู่สุขสำราญ

ผู้เล่า นายสุรินทร์ สะเภททอง
วันเสาร์ที่ 17 เมษายน 2536

เรื่องท้าวนกระจอก

นกระจอกไปท้าวร้างอยู่ที่หมวดตาฤๅษี ที่นี้ตกเย็นมานกสองตัว เมียก็มารวมกันอยู่ที่ร้าง
เมียก็ว่าตัวเมียไปมีคู่ไปมีอะไร ตัวก็บอกว่าไม่มีอะไรหรอก ก็ดำกัน ก็พูดเสียดตาฤๅษี ตาฤๅษี
นึกราคาญว่า นกระจอกน้อยมาบ้อยเสียตง ไอนกระจอกคู่นี้น่าสังเวชเสียจริง ตกตอนเย็นมัน
มาดำกันทุกที สุน้อยยามาท้าวร้างในหมวดดูเลยหนีไปที่อื่นเถอะไป นกระจอกสองตัวก็อยู่ไม่ได้ต้อง
ไปท้าวร้างอยู่ชายดงชายป่า สองตัว เมียก็หนีไปท้าวร้างอยู่ชายป่า ไปอยู่ก็มีลูกน้อยด้วยกัน สองตัว
เมีย ก็ออกหัวคิดเรานี้ท้าวร้าง ำให้แกอยู่กับลูกนะ ำจะไปหาอาหารมาเลี้ยงลูก เมียว่าจันท์
ำให้ตัวออกไปหาอาหาร ที่นี้ตัวก็บินไป จนบ่ายตะวันรอนก็บินไปก็ลงไป ไปเห็นสระแห่งหนึ่ง
ดอกบัวมันก็เต็มสระใหญ่ ตัวก็บินลงไป พอบินลงไปที่จิกเอาเกสรดอกบัวเนี่ยกินไปแล้วก็เพลิด
เพลิด แล้วที่นี้ตะวันก็คล้อยต่ำลง ดอกบัวก็หุบ ตัวก็จะมายังงก็มาไม่ได้ ก็เลยอยู่ในดอกบัว
ทั้งคืน เมียก็คอยอยู่ดำตัวไปมีผู้มีเชิง ก็เลยจ่ายพญาเส " ำเจ้าผู้ชายหลายคู่คือพลุหลายยอด
แท้่นอ กินบ่จอดฮอดน่อง ฝ่ายพี่เท่าเส็บดา " เมียละว่ายังจี้ ตัวก็เลยว่า " ำยี้เมียเฮ้ยเจ้า
บ่ต้องสงสัยดอก ข้อยบ่ได้มีหลายคู่คือพลุหลายยอดดอก ขวานเล่มเดียวมันขิมก็ด้าม ำขี้ฮอดคน
นางเอย ตะวันคล้อยยามเมื่อแสงแดดอ่อน บัวริหุบท้อไว้วันอันคำดา ข้อยก็ออกบ่ได้ข้อยคือคุณ
ข้อยก็คณิงความหลังคิดฮอดเมียทางบ้านแท้แล้ว " เมียนี่บ่เชื่อ กลับมาหาลูกหาเมีย ที่นี้มา
ปรึกษากัน ำพขีมาใหม่ป่าเลาแกมเหล่า ำพขีมาใหม่ท่งใหม่ป่ามา ใหม่ป่าเลาเรื่อยมา ขีมา
ฮอดฮัง เฮ็ดหยัง เลอข้อยกับเจ้า เฮ็ดหยังเลอกับลูกน้อย สงสารลูกน้อยก็ปานนั้น เฮ็ดหยังเลอ

ช้อยกับเจ้า ชิเฐินะเลอผัวกับเมีย เจ้าชิตายนาลูกบ้อ ใฮ้อยช้อยก็ชิตาย เมียถามผัวก็ว่าช้อยก็ชิตาย เมียก็ว่าช้อยก็ชิตายนาลูกนี้แหละ แท้ ๆ ไพก็มาใหม่เข้าเรื่อย ๆ ใหม่เข้า ๆ ที่นี้ตัวผู้ฮ้อยจัดอยู่บ่ได้บั้นทะยานขึ้นฟ้า เมียก็ยอมใหม่ตายนาลูก ผัวก็เห็นเมียตายนาลูกก็เลยทิ่มหัวลง พอทิ่มหัวลงก็ตายนากัน พอตายไปก็ประจำชาติต่อไปข้างหน้า ที่นี้เมียชื่อว่านางจันทจร ผัวชื่อว่าท้าววรจิต ตายเกิดชาติหน้าเป็นลูกเศรษฐีอยู่ในเมือง ผู้สวยผู้งามแท้ เอ้อชาดเหม็ดชาดหน้าภูชิบปากนาผู้ชายเลย ผู้ชายที่มาเว้านาก็บ่ว่า อธิษฐานแล้วชาดผู้ชายบ่จริงบ่ตายนาลูกนา เมียใจบ่เต็ดตั้ง เป็นผู้สาวลูกเจ้าพระยาที่สวย อ้ายบ่าวเจ็ดหัวบ้านหัวเมืองชิมาคุย บ่าวก็ว่าลูกสาวเจ้าพระยานั้นจบผู้งามแท้ บ่เคยเห็นมีบ้านเมืองเลอ ก็บ่งามปานนี้ อ้ายบ่าวก็มาคูนาคูแด้ หัวบ้านหัวเมืองก็มาบ่ปะ ที่นี้วรจิจก็มา มากี่มาฮ้อยมาแแล้วมาคุย เจ้าคิดเป็งเดื่อ ตั้งแต่ท้าว นกกระจอกชาดก่อนนะ คิดเป็งเดื่อผู้หญิงนั้นใจบ่จริงคอกว่าชิตายนาลูก วรจิตถอดดวงใจถามมาคุย คนไหนปากนาพูดกับผู้นั้นจะยกให้เป็นลูกเป็นเมีย ผู้หญิงนี้ก็คลบ้นคาล บอกรอฮ้อยไม่จริง หอกรอผู้ชายไม่จริงหอกร ออย่าหวังว่าชิตาย เลยพูดกับท้าววรจิต เลยยกให้เป็นเมียเลย

ผู้เล่า นายโสภี รอดภัย

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องท้าวประจิตร-นางอรพิม

ท้าวประจิตรอายุได้ 16 ปี ไทรทานายว่าเนื้อคู่เป็นคนธรรมดาสามัญ แต่เป็นผู้มีบุญมีวาสนามาก ตอนนี้อยู่ในท้องแม่อยู่นะ ท้าวประจิตรได้ยินดั่งนั้นก็ออกตามหา จนเข้าเขตเมืองพิมายของพระเจ้าพรหมทัต ก็เห็นนางสายบัวกับสามีกาลังเฮ็ดนาอยู่ มีลักษณะที่ตรงกับไทรทานาย จึงปลอมตัวเป็นคนธรรมดาขออาศัยอยู่ด้วย ที่นี้นางสายบัวคลอดลูกออกมาชื่อว่าอรพิม อยู่ต่อมาจนนางอายุได้ 16 ปี ท้าวประจิตรก็บอกความจริงและขอหมั้นนาง นางก็บ่ว่าหยังกี่ตกลง ที่นี้ท้าวประจิตรก็กลับเมืองเพื่อไปแต่งขันหมากมา ฝ่ายพระเจ้าพรหมทัตมาพบนางเกิดความรักความพอใจจึงบังคับให้นางแต่งงานด้วย ฝ่ายท้าวประจิตรเมื่อยกขันหมาก

มาทราบเรื่องจึงแอบเข้าไปในเมืองลอบฆ่าตัวพรหมทัตเสีย แล้วพานางอรพิมกลับไปเมือง
 ของตน ที่นี้พอไปก็ไปเจอแม่หน้าใหญ่ข้ามมาได้ พอตีมีเณรน้อยพายเรือมาจึงขออาศัยข้ามน้ำ
 แต่เณรน้อยเห็นนางอรพิมแล้วเกิดความรักใคร่จึงออกอุบายว่าเรือเล็กข้ามได้ที่ละคนเท่านั้น
 จึงพานางอรพิมข้ามไปก่อน พอถึงกลางแม่น้ำจึงพายเรือหนีไป พายไปนางอรพิมก็เห็น
 ต้นมะเดื่อมีผลสุกเต็มต้น นางอรพิมจึงหลอกให้เณรขึ้นมะเดื่อให้กินแล้วตนก็พายเรือหนีไป
 พายไปจนถึงอาศรมฤๅษีจึงขออาศัยอยู่ด้วย ส่วนท้าวประจิตรก็ออกเดินทางตามหานางอรพิม
 จนพบ ก็พากันลาพระฤๅษีกลับบ้านเมืองของตน แล้วก็อยู่ครองเมืองสืบมา

ผู้เล่า นายสม มั่งคั่ง

วันศุกร์ที่ 28 พฤษภาคม 2536

เรื่องนางผมหอม

ธิดาเจ้าเมืองแห่งหนึ่งไปเที่ยวป่าสะหลง ก็หิวน้ำไปกินน้ำตามรอยตีนช้างตีนวัว ก็ท้อง
 และออกลูกมาชื่อนางผมหอมกับนางลุน ที่นี้ก็เสี่ยงว่าใครเป็นลูกช้าง ให้เตงาช้าง ไข่เตงาได้คือ
 ลูกช้าง ที่นี้นางลุนเป็นลูกวัวกระทิงก็เตงาช้างไม่ได้ นางผมหอมก็เตงาไปได้ ช้างก็เลยบอก
 ว่านี่แหละลูกพ่อ ก็เลยฆ่านางลุนตาย เอานางผมหอมไปเลี้ยงไว้วันป่า พอโตได้ 16 ปี วันหนึ่งก็
 ไปอาบน้ำสระผมก็เอาเส้นผมมาใส่ตลับอริษฐานลอยน้ำไปเสี่ยงทายหาคู่ ฝ่ายท้าวขุนไทเจ้าพระยา
 อีกเมืองหนึ่งก็พบตลับของนางผมหอมลอยน้ำมาผมนั้นก็มีกลิ่นหอม ขุนไทก็เลยตามขึ้นไปตามลาธาร
 ก็คิดถึงแต่นางผมหอม ตามไปจนถึงที่แหละ ที่นี้ช้างนั้นก็แตกแก่แล้ว ตาก็ไม่ค่อยดี แล้วก็ได้กลิ่นคน
 ก็ถามลูกเอ๋ยแปลกจริงวันนี้ละ ดูเหมือนมีมนุษย์เข้ามา นางก็ว่าไม่มีหรอกพ่อ แต่ขุนไทแอบอยู่
 ขุนไทก็มาอยู่กับนางผมหอม อยู่มาไม่นานพ่อก็ตาย ก็ให้งาไว้ 2 อันข้างหนึ่งเป็นเรือ ข้างหนึ่ง
 เป็นพาย เอาลงน้ำก็จะเป็นเรือ พ่อพ่อตายขุนไทก็พานางกลับไปเมือง ก็พาเรือมา ที่นี้มีนางโพง
 (ผีพราย) ก็นึกอิจฉา เรือผ่านไปในลาธารก็ทำเป็นดอกบัวบานผุดขึ้นมา นางผมหอมเห็นก็อยากได้
 ก็เอามือเอื้อมไปจะถอน นางโพงก็จูดมือตกน้ำไปเลย และมันก็แปลงตัวเป็นนางผมหอมแทนมา
 นั่งบนเรือ พ่อก็ไม่รู้ เพราะมีกรรมบังอยู่นะ ที่นี้นางโพงนี่ก็ไม่กินหวานกินแต่คาวแล้วกินมากด้วย
 ตอนนั้นนางผมหอมมีลูกแล้วนะ อยู่ทุกวันทุกคืนมันก็แอบหนีไปหาแม่มัน วันหนึ่งขุนไทจับได้ก็บอกว่า

ใบหาแม่อยู่ในป่าเน่น นี่ไม่ใช่แม่หรอก ชวนเทก็เลยสงสัย ที่นี้ก็ไปอาบน้ำอาบท่าสระผม ผู้ก็เลยชานางโพง นางโพงก็กลายเป็นผีหนีไป ก็ไปตามหานางผมหอม ที่แรกก็จะไม่มา ไปอยู่กับนางเถอะหลงโหลงนางก็อยู่กับผีเถอะ ตอนหลังก็ยอมกลับเมือง

ผู้เล่า นายส่วน ใจเอื้อ

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องผาแดง - นางไอ่

พระยาขอมครองเมืองเอกราชตามีมเหสีชื่อนางจันทร์ มีลูกสาวคนหนึ่งชื่อนางไอ่คา เป็นผู้สวยผู้งาม ที่นี้พระยาขอมก็มีบฏีกาออกบุญบั้งไฟไปตามหัวเมืองต่าง ๆ เพื่อเอาบั้งไฟมาจุดแข่งกัน เขาเรียกบั้งไฟหมีบั้งไฟแสน เขาจุดก็อธิษฐานเพื่อบ้านเมืองอยู่ดีมีสุข ให้บั้งไฟขึ้นนะ ที่นี้บั้งไฟของท้าวผาแดงไม่ขึ้น มันแตกแล้วก็เสียใจต่างคนต่างไม่ได้กิน ที่แรกพระยาขอมจะให้อ้าวผาแดงแต่งงานกับลูกสาว บั้งเอื้อบั้งไฟของท้าวผาแดงแตกก็เลยไม่ให้แต่งงาน ท้าวผาแดงก็กลับบ้านกลับเมืองไป ที่นี้ท้าวภังคีลูกชายพญานาคไม่ได้ทำบั้งไฟไปร่วมงานนะ แต่ก็แปลงกายเป็นคนไปอยู่ในงานนั้น ก็เห็นนางไอ่คาเกิดความรักชอบนางไอ่ ก็กลับเมืองศรีสัตตนาคนหุต ไม่เป็นอันกินอันนอน วันหนึ่งก็ไปหานางไอ่อีก ที่นี้แปลงกายเป็นกระรอกตอน (กระรอกเผือก) ส่วนบริวารก็แปลงกายเป็นสัตว์ต่าง ๆ กระรอกนี้ก็มีกระดิ่งทองแขวนอยู่ที่คอ กาลังกระโดดตามกิ่งไม้ นางไอ่ก็แลเห็นก็อยากได้จึงให้นายพรานไปจับกระรอกตอน นายพรานยิงธนูถูกกระรอกตอนตาย ที่นี้ก่อนตายกระรอกก็อธิษฐานว่า ขอให้เนื้อของตนอร่อยกินกันได้ทั้งเมือง พอกระรอกตายเขาก็แลแบ่งกันกิน กระรอกตัวนิดเดียวเนื้อนี้เยอะแบ่งกันกินจนรู้ว่าทั่วเมืองเนื้อมันหอม นางไอ่ก็อดไม่ได้ก็เลยกินกับเขาด้วย ยกวันแม่หม้าย 3 คน ไม่ได้กินเพราะเขาถือว่าไม่ได้ช่วยราชการบ้านเมือง ส่วนพวกบริวารเห็นท้าวภังคีตายก็กลับไปบอกพญานาค พญานาคโกรธมากก็ยกทัพมาถล่มเมืองพระยาขอม ใครกินเนื้อกระรอกต้องตายหมด ตอนนั้นท้าวผาแดงก็รู้ข่าวก็ขี่ม้าบักสามมาหานางไอ่ นางไอ่เอาเนื้อกระรอกให้กินแต่ท้าวผาแดงไม่กินเพราะรู้ว่าไม่ใช่กระรอกธรรมดาเป็นท้าวภังคี พอตกกลางคืนพญานาคก็ยกกองทัพมาถล่มเมือง ท้าวผาแดงก็ให้นางไอ่เก็บข้าวของสำคัญของบ้านเมือง นางไอ่ก็เตรียมห้อง กลอง และแหวน แล้วพากันขึ้นม้า

บักสามหนีออกจากเมืองไป บริเวณเมืองแผ่นดินก็ถล่มจนน้ำกลายเป็นหนอง ท้าวผาแดงก็ขี่ม้าหนีไปจนว่าหมดแรง นางไฉ่ก็โยนห้อย กลอง และแหวนทิ้ง พญานาคก็ตามไปไม่ลดละ ม้าบักสามก็หมดแรง พญานาคก็ตามมาทัน ก็เอาหางตวัดเกี่ยวนางไฉ่ตักจากหลังม้า ส่วนท้าวผาแดงก็ควมม้าหนีไป พญานาคก็เอานางไฉ่ลงไปอยู่ใต้บาดาล ท้าวผาแดงหลังจากที่หนีมาได้ อยู่เมืองผาโพงก็เสียใจที่ตนเองช่วยนางไฉ่คนรักไว้ไม่ได้ ก็จะทำใจตายแต่ก่อนตายได้อิच्छานไว้ว่า ถ้าตายไปแล้วจะไปสู้กับพญานาคเอาตัวนางไฉ่คืนมาให้ได้ ที่นี้ก็ตายไปเกิดเป็นแกนจึงยกกองทัพไปสู้กับพญานาคเพื่อชิงตัวนางไฉ่ค่า ก็สู้กันจนน้ำขุ่นหมดเลย ก็อ่อนถึงพระอินทร์ต้องมาระงับศึกให้เลิกกันไป ส่วนนางไฉ่ก็ยังให้อยู่เมืองบาดาลต่อไป รอให้พระศรีอารยมาตัดสินว่าใครจะให้เป็นสามีของนางไฉ่ ชูมือนี้ก็ยังคงอยู่อยู่นะ

ผู้เล่า นายและ ยะนิรินทร์

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องขุนทึ่ง

มีเจ้าพระยาชื่อว่าขุนเทืองครองเมืองเชียงใหม่ มีเมียชื่อว่านางบุสดี อยู่มาเจ้าพระยานั้นก็อยากออกเที่ยวป่าก็ไปเที่ยวป่าไปถึงแม่น้ำแห่งหนึ่งเป็นส่วนของพญานาค ก็พบกับนางแอกไค้ ก็ฮักชอบกัน ขุนเทืองจึงตามนางลงไปนาไปอยู่กับนางแอกไค้ 2 ปี ฝ่ายนางบุสดีอยู่เมืองเชียงใหม่ก็ให้ไพร่ทนายดู ว่าขุนเทืองอยู่ที่ไหน ก็รู้ว่าขุนเทืองอยู่ที่เมืองบาดาลกับนางแอกไค้ นางบุสดีจึงบนบานให้พวกผีน้ำผีเสื้อ ผีตานาย ผีเมือง ให้ไปบอกให้ขุนเทืองกลับมาเมือง ขุนเทืองก็จึงลางนางแอกไค้กลับมาเมือง นางแอกไค้ได้มาส่งขุนเทืองที่หน้า ที่นี้นางแอกไค้ ก็ล้วงเอาลูกในท้องของตนใส่หอบตองตึง ให้ขุนเทืองเอาไปเลี้ยง เมื่อเมื่อเมืองแล้วก็เลี้ยงลูกนั้นเป็นอย่างดี นางบุสดีนั้นก็คอยอิจจาท้าวร้ายต่าง ๆ นานา ขุนเทืองเห็นป่าได้การจึงให้เสนาอำมาตย์เอาใบปลอยป่า เอาใบปลอยป่าที่นี้มีเทวดาคอยรักษา สัตว์ต่าง ๆ ก็มาเล่นเป็นเพื่อนชุกมือ อยู่มานานปีขุนเทืองก็คิดหอดลูกชาย ก็ให้เสนาอำมาตย์ออกไปถามข่าวเบิ่งว่าลูกชายยังมีชีวิตอยู่รึเปล่าหากรู้ว่ายังมีชีวิตอยู่ก็ให้พาเข้าบ้านเมือง ที่นี้ขุนทึ่งก็โตเป็นหนุ่ม ก็ไปหาพ่อเพื่อถามข่าวแม่ พอทราบว่ามีแม่อยู่เมืองบาดาลก็ไปหาแม่ พาไปถึงหน้าก็เอาไม้ตีน้ำเรียกแม่ ที่นี้พวกพญานาคก็มา จึงพาขุนทึ่งลงไปยังเมืองบาดาล ขุนทึ่งอยู่นาน

ปีก็คิดฮอดพ่อ ก็ซิกกลับเมืองพอนางแอกไค้ก็บอกให้ลูกไปหาตายายแล้วให้ขอของวิเศษนาตายาย ตายายก็ให้ของวิเศษมา 3 อย่าง มีหม้อทองแดง ดาบและขงจ้าว ก็มาถามแม่ แม่ก็สอนว่า หม้อนั้นนะมีของทุกอย่างทุกอย่างอยู่ข้างใน ถ้าเจ้าอยากได้หยั่งก็ให้อธิษฐานเอาแล้วเคาะเบา ๆ ของที่ต้องการก็จะออกมา ดาบนั่นก็ใช้สู้ข้าศึกศัตรู ส่วนขงจ้าวให้ลากไปอย่าแบกหรือถือไป เวลาลากไปถ้าไม่เกี่ยวกับอะไรให้ลากไปเรื่อย ๆ ห้ามเข้านอนจะกี่วันก็ตาม แต่ถ้าจ้าวเกาะ เกี่ยวติดกับอะไรให้เข้าพักได้เมื่อแม่สั่งแล้วก็ขึ้นจากทำน้า ก็เดินทางไปเรื่อย ๆ บ่ลืมคาแม่ ลากไปลากไปหลายมือต่อหลายมือจนฮอดแม่น้ำแห่งหนึ่งของจ้าวก็เกี่ยวติดอยู่ ขุนทิงก็เลยเข้าพักนอน ที่นี้พอตื่นขึ้นมาก็เห็นเมืองใหญ่โตชื่อว่าเมืองศรีสัตตนาคนหุต ขุนทิงจึงเคาะหม้อทองแดง ก็มีผู้สาวออกมา 2 คน ชื่อทิงและทอง ก็จึงได้แต่งงานกันอยู่ด้วยกันเป็นสุขตลอดมา ที่นี้ขุนทิง ก็อยากออกไปเที่ยวป่า ก็ออกเดินทางไป 15 วัน จนถึงป่าทิมพานต์ ที่นี้นางชะนีที่อาศัยอยู่ใกล้ อาศรมของตาฤาษีเห็นขุนทิงก็รักชอบก็ทำเสน่ห์ให้สขุนทิง ขุนทิงก็หลงเสน่ห์อยู่กับนางชะนี 3 ปี มีลูกด้วยกันชื่ออาคาและอู่แก้ว ต่อมาขุนทิงกับท้าวอาคาก็ขอลานางชะนีกลับเมืองศรีสัตตนาคนหุต โดยให้สัญญาว่าจะกลับมารับไปอยู่ด้วย พอขุนทิงกลับถึงเมืองแล้วก็จัดขบวนไปรับนางชะนี พอไป จะเข้าเมืองนางทิงกับนางทองปล่อยหมาให้ไล่ขับกัดนางชะนี นางชะนีแปลงกายมาเป็นคนนี้ เห็นหมาละย่าน กลายเป็นชะนีเดินเข้าป่าทิมพานต์ไป อยู่มาไม่นานขุนทิงก็ป่วย ก็ให้ท้าวอาคา ไปขอยานางชะนีที่ป่าทิมพานต์ ให้เอามาเยอะ ๆ ซิได้แจกชาวบ้านชาวเมืองน้า แต่นางชะนี ให้มานิดเดียว เพราะนางโกรธที่นางทิงกับนางทองปล่อยให้หมาไล่ขับกัด พอขุนทิงหายแล้ว ก็ให้ท้าวอาคาครองเมือง ต่อมาขุนทิงก็ป่วยอีก ก็ให้ท้าวอาคาไปขอยาจากนางชะนีอีก แต่ ไปที่นี้พบนางชะนีจิกว่าตายป่ตายก็กลับมาเมื่อเบลา ขุนทิงป่ได้กินยาขุนทิงก็เลยตาย ท้าวอาคา ก็ได้ครองเมืองสืบมา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้เล่า นายล้วน ใจเอื้อ

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องกาละเกด

พ่อกาละเกดชื่อท้าวสุริวงศ์กับนางมณฑา พ่อแม่ท้าวกาละเกดอยู่ที่เมืองพาราณสี และเกิดได้อายุ 16 ปี ก็มีม้าอยู่ตัวหนึ่งชื่อม้ามณีกาบ ชีม้าเที่ยวไปละบ่กลับบ้านเที่ยวไป ม้าพาไปกินหญ้า พาไปเข้าฮ่มไพรใหญ่ ที่นี้ท้าวก็เที่ยวไป ที่นี้นางมณีจันทร์ก็เที่ยวชมสวน ไปเจอนางมณีจันทร์ ละชอบนางมณีจันทร์กลางคืนก็นัดไปหากัน เพิ่นนะนอนอยู่ฮ่มไม้ไพรใหญ่กับม้า กลางคืนก็ไปกับม้า 2 - 3 คืน ก็คุยกันละได้เสียกัน ได้กันแล้วพ่อแม่ก็บรู๋เรื่อง พ่อรู้ก็โกรธมากก็ให้ท้าวแสนเมือง เอ็ดตอกยนต์ฮ้างไว้ที่ประตูหน้าต่าง ที่นี้ท้าวกาละเกดไปหานางก็ไปถือตอกยนต์ก็เลยตกลงมาตาย คนก็ตายม้าก็ตาย ที่นี้นางละโศกเศร้าให้หา พ่อก็ฮ้ายมา เอ้ามึงชikinหยังก็ดำ กาละเกดสั่งไว้ว่าถ้าตายอย่าเฝ้าให้เอาลอยน้ำไป ที่นี้ก็ฮ้อนฮอดให้เทวราชอินตา พญาครุฑก็ฮ้อนฮอยากมาอาบ น้ำ ก็มาเจอเรือแพท้าวกาละเกด ก็เห็นม้าก็ม้าสุริวงศ์นี่ เป็นเพื่อนกันนี่ พญาครุฑนั้นก็เอาไปหาตาฤๅษีก่อน ตาฤๅษีก็ฮ้อนฮอดเอาน้ำเข้าแก้วเมืองสวรรค์กับพระยาอินทร์ลงมาสด กาละเกด กาละเกดก็คืนมา ที่นี้ก็ไปฮัก ก็ให้เฮียนอยู่นาตาฤๅษี 3 เดือนได้เหม็ดทุกสิ่งทุกอย่าง หายตัวได้เหาะเหินเดินอากาศได้ เสกคาถาเป็นผิงเป็นมิมได้ก็เลยมาหานาง ท้าวก็มา ท้าวแสนเมืองก็มา ก็มาฮบมาเสียวกัน ท้าวนั้นก็พานางเหาะขึ้นสวรรค์ไป ก็ทำพาหนี ทางนี้ก็ยิงปืนยิงหน้าไม้ใส่ หลายมือเข้า เขาก็ถามเป็ง มาฮักมาแพงแท้ ก็ให้มาแต่งเอาในทางที่ดีมีฮิตตอง ท้าวก็มาเส่าให้ฟิงก็มาแต่งเอา พ่อก็ให้ครองเมืองอยู่ ก็ชikinเมื่อหาพ่อหาแม่ก่อน เอานางมณีจันทร์ไปนา ก็เที่ยวดงเที่ยวป่าไป ไปถึงเมืองยักษ์กุมพัน ยักษ์ก็มาลักนางมณีจันทร์ไป ก็ฮบกันเอาคืนมา ยักษ์เข้ากลั่นนางบ่ได้ฮ้อนเป็นไฟ ฮบก็สู้ท้าวบ่ได้ ก็เลยเป็นข้าท้าว แล้วก็เลยกลับคืนเมือง พ่อแม่ก็ให้ครองเมืองสร้างบ้านต่อไป

ผู้เล่า นายเพียร จันนา

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องท้าวนกกระจอก

นกกระจอกมาท้าวรังอยู่หมวดตาฤๅษี ฤๅษีก็ว่านกน้อย ๆ มาบ่อยเสียคฤฤๅษีก็ไล่ตะเพิดหนีไปอยู่ในป่า มิงอย่ามาอยู่นาก พอไปอยู่ในป่าไฟก็ไหม้ป่ามา ที่นี้ผู้ฟัวก็ว่าจะตายนาลูก ตัวเมียก็ว่าจะตายนาลูก พอไฟมาใกล้ ๆ มันร้อน ตัวก็บินหนีให้เมียกับลูกน้อยตายก่อน ไฟไหม้ตัวเมียละว่าผู้ชายนี้ดูไม่เชื่อชี้หน้ามันหรือออกไปเกิดมาชาติไหนจะไม่พูดกับมันเลย ที่นี้ตัวนั้นก็อธิษฐานตามที่หลัง ถ้าตายชาติไหนก็ขอให้ได้พบเมีย ที่นี้กลับชาติมาเกิดเป็นคน พ่อของตัวแท้ ๆ ก็ไม่พูดนะนางนั้นนะเป็นผู้ชายไม่ยอมพูดด้วย พูดแต่ผู้หญิง ชื่อว่านางทิพากรสร ผู้ชายชื่อว่าสรรพสิทธิ์ ที่นี้ก็ป่าวฮ้องให้คนมาพูดกับนาง มาจากตามหัวเมืองต่าง ๆ ท้าวสรรพสิทธิ์นี้เรียนวิชาถอดหัวใจมา ก็ถอดหัวใจไปไว้กับหมอน ประตุ แล้วหัวใจของพี่เลี้ยงอยู่ในร่างของสรรพสิทธิ์ ก็คุยกันถามกัน เล่ากันท้าวนางเป็นนกกระจอกว่าจะตายนาลูกนี่ไม่จริงหรือ เพราะบินออกก่อน ประตุหน้าต่างก็ว่าไปผิด ๆ นะ ที่นี้นางก็อดไม่ได้ ก็ว่าอัยผู้ชายนี้ไม่จริงหรือ เสนอามาตย์แอบฟังอยู่ที่กระโคมห้องกลองให้สัญญาว่านางทิพากรสรพูดกับท้าวสรรพสิทธิ์แล้ว ที่นี้พี่เลี้ยงก็คิดไม่เชื่อหัวใจพี่เลี้ยงอยู่ในร่างสรรพสิทธิ์ ก็มาหานาง แต่ก็เข้าใกล้ไม่ได้มันร้อนเหมือนไฟตะต้องป่าได้รูปร่างเป็นสรรพสิทธิ์แต่หัวใจเป็นพี่เลี้ยง จะคิดทรยศเอานางเป็นเมีย ที่นี้นางรู้ก็หือเอาร่างแพะตายมาให้ถอดหัวใจใส่ร่างแพะ ถ้าพี่เป็นสรรพสิทธิ์จริงให้ถอดหัวใจใส่ร่างแพะให้ดูซิ ที่นี้พอพี่เลี้ยงถอดหัวใจใส่ร่างแพะ สรรพสิทธิ์ก็ได้โอกาสเข้าร่างเดิม พี่เลี้ยงก็กลายเป็นแพะไป ท้าวสรรพสิทธิ์ก็ได้กับนางทิพากรสรครองเมืองสืบมา

ผู้เล่า นายและ ยะนินทร์

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องซูลู-นางอ้ว

ท้าวพรหมสีเป็นพระยาครองนครกาลสีมีมเหสีชื่อนางพิมพากาสีมีลูกชื่อก้าวซูลู และท้าว
 บุคตาลาดเป็นพระยาครองนครกายมีมเหสีชื่อนางจันทามีลูกสาวชื่อนางอ้ว พระยาทั้งสองนี้ก็เป็น
 เพื่อนส่วนน้ำสาบานกัน ก็ให้สัญญากันว่าจะให้ลูกชายและลูกสาวแต่งงานกัน ที่นี้พอท้าวซูลูเป็น
 หม่อมแล้วมารดาจึงแต่งเครื่องบรรณาการเพื่อให้นางอ้วไปหมั้นหมายนางอ้ว ท้าวซูลูเห็นนางอ้วก็
 อักชอบ ที่นี้ก็ลักลอบได้เสียกัน ถึงมือท้าวซูลูจึงลากลับเมืองเพื่อจะมาขอแต่งงาน ตอนนี่นะขุนนาง
 พระยาเมืองขอมก็ได้มาหลงรักนางอ้วทั้ง ๆ ที่ตนเป็นคนแก่แล้ว ได้ส่งของกำนัลมาให้มารดา
 ของนางอ้วบ่อย ๆ จนกระทั่งนางพอใจออกปากยกลูกสาวเพื่อ ที่นี้นางอ้วไม่ยอมก็ถูกมารดา
 คุต่าทุบตี ท้าวซูลูทราบข่าวจึงมาทวงสัญญา มารดาของนางอ้วบ้ายเบี่ยงบ๋ยอมยกให้แต่งงาน
 กับท้าวซูลู แม่บ๋ให้เสียสัญญาจึงให้ท้าวพิสีเสี่ยงทายสายแนนที่นี้ขุนนางเป็นผู้ชนะ ท้าวซูลูจึง
 กลับเมืองไปด้วยความเศร้าเศกเสียใจ แต่ก็กลับมาหานางอ้วอยู่บ่อย ๆ ส่วนมารดานางอ้ว
 นั้นเห็นท้าวพิสีก็ให้นางอ้วแต่งงานกับขุนนางไว ๆ นางอ้วจักซี้เฮ็ดหยังเลอกี่หนีเข้าป่าไป สั่ง
 นกสั่งกาตันหมากไม้ให้ส่งข่าวให้ท้าวซูลูรู้ว่าตนชิตายหนีจาก พอส่งแล้วนางอ้วก็ผูกคอตายได้
 ดันจวงจันท์ ฝ้ายท้าวซูลูนอนอยู่ที่สะดุ้งตื่น มีนกมาบอกข่าว ท้าวก็คิดว่าได้มีคนเข้าป่าไปตามหา
 นางอ้ว พอเห็นนางอ้วผูกคอตายก็เสียใจเอามัดแทงคอตัวเองตาย ตอนก่อนตายนะ นางอ้ว
 อธิษฐานว่าขอให้ได้ไปครองรักกันอยู่บนสวรรค์ ที่นี้พอตายไปแล้วก็ไปเกิดเป็นสูงกินน้ำนากันอยู่
 บนสวรรค์

ผู้เล่า นางนวล บ้านใหม่

วันจันทร์ที่ 18 เมษายน 2537

เรื่องท้าวภาพร่า ปลาแดก ปลาสมอ

ท้าวภาพร่ามีฐานะยากจน บ้านของเขาปลูกอยู่ปลายนา ท้าวภาพร่ามีเบ็ดทองเหลือง
 และข้องขาด ๆ ทุกวันก็ตกเบ็ดหาแต่ปลามาทำปลา ร้าปลาแดก ที่นี้ลูกเจ้าพระยานั้นก็ป่วยมา
 นานปีบ่หายจักเทื่อ ก็อยากกินปลาแดก เจ้าพระยาก็ให้พ่อว่าประกาศ แม่บ๋เฒ่ามีปลาแดกเอา

ให้ลูกสาวกินหายชียกให้ครองบ้านครองเมือง ที่นี้พวกเสนาที่ป่าวประกาศไปทั่ว ท้าวภาพรารู้ข่าวก็เอาปลาร้าประแตกไปให้ลูกเจ้าพระยากิน เขาก็เอาปลาแตกเอาปลาร้าไปทำต้มให้ลูกสาวพระยา กินก็หายป่วย เจ้าพระยาก็จำต้องยกลูกสาวให้กับท้าวภาพร่าและก็ได้ครองบ้านครองเมืองต่อมา

ผู้เล่า นางลำพา ยงกระสัน

วันพุธที่ 29 เมษายน 2536

เรื่องท้าวภาพร่า ปลาแตก ปลาสมอ

ในเมืองนั้นนะ พระราชามีลูกสาวอยู่คนนึงป่วยอยู่นานปี บัญหายจักเทื่อ ที่นี้ลูกสาวนั้น ก็นึกอยากกินปลาแตกปลาสมอ ก็เลยให้เสนาอำมาตย์ไปตีฆ้องร้องป่าวว่า บ้านเนอบ้านเลอมีปลาแตกปลาสมอ ก็ไปตีฆ้องร้องป่าวทั่วไปตามเคหะสถานบ้านนอก มันก็มีมีกะเลอ ก็มานึกได้ เขามานึกได้ว่าก็ชิมืออยู่บ้านท้าวภาพร่าปลาแตกปลาสมอนั้นแหละ ก็ไปหาถ้าผู้เลอเอาปลาแตกปลาสมอมา ให้ลูกสาวกินลูกสาวกินแล้วหายโรคหายภัยก็ชียกให้ครองบ้านครองสมบัติครองราชย์ ที่นี้ท้าวภาพร่านึกได้ก็เอาใบตองห่อปลาแตกไปถวายพระราช พระราชาก็เอ...ปลาแตกท้าวภาพร่านี้มันเป็นยังงี้เนื้อ มันคือเหม็นตวง ๆ แท้เนื้อ มันชีกินมันชียหายบ้อเหม็น ๆ ยังงี้ เอา.เอาไปให้เพื่อนกินจักหน่อย มันชียหายบ่หายก็จักชิวาเตแนเดื่อ พระราชาก็ใช้คนหาชานคร้วทาปลาร้าปลาแตกปลาสมอไปให้ลูกสาวกิน ลูกสาวกินปลาแตกปลาสมอของท้าวภาพร่าละหายวันหายคืน พระราชาชียกลูกสาวให้ก็บ่ใช่การชียกให้ก็บ่ใช่การ ก็เอ็ดกะเลอละแล้วก็เลยปรึกษากับอำมาตย์อ้าวบ่ได้ ๆ พระราชามีสัจจะ รักษาเขากินหายแล้วชียให้ลูกสาวให้เขาต้องยกให้เขายกให้ท้าวภาพร่า ท้าวภาพร่ากับเบ็ดกับช้องบ่ได้ทั้งนะ พ่อแม่ทาให้เนะ ช้องขาด ๆ เบ็ดทองเหลือง ถึงแม้จะครองราชย์อยู่ก็ไปตกเบ็ดอยู่นั้นแหละ ไปตกเบ็ดบ่ยอมชียาชียครองราชย์ไปตกเบ็ดเอาปลามาเอ็ดปลาแตก ก็ยังว่าตั้งแต่นั้นมาค่อยเจริญรุ่งเรืองมา ลูกสาวก็หาย ก็เลยให้ท้าวภาพร่าครองราชย์ครองเรือนมาอยู่สุขสบาย

ผู้เล่า นายสุรินทร์ สะเภทอง

วันเสาร์ที่ 17 เมษายน 2536

เรื่องนกแขกเต้า

กาลครั้งหนึ่ง มีพญานกแขกเต้าตัวหนึ่งอยู่ในต้นรัง มีพ่อแม่มีลูกคนเดียว เกิดความ
 พอใจรักใคร่ในพญานก พญานกก็ไปเห็นนกโตหนึ่งงาม สวยซีเบียบบ่ได้ ไปฮักไปมักก็ขอไปอยู่
 ด้วยกัน ไปอยู่นานบื้อ นกแขกเต้าโตแม่ก็ว่าเออฮักมันก็ไปอยู่ ที่นี้ก็ไปอยู่นาน ก็มีลูก ลูกโต
 นกที่เป็นพญานกอยู่นานเป็นพันโต ก็หากินกันทุกเมื่อ ๆ ก็ไปจิกเข้า ที่นี้ก็ลงจิกเข้านาของเศรษฐี
 เศรษฐีมีนาอยู่พันกว่าไร่ ที่นี้ก็คนพาลที่เป็นลูกจ้างของเศรษฐี ก็บอกว่าเศรษฐี ๆ มีนกโตหนึ่ง
 ใหญ่...ใหญ่ สวยงอยปากก็สวย ปากก็สวย ปากก็แดง แข็งขาก็งาม ล่าโตที่ทอกลงเพล โตใหญ่
 หาทซีเบียบบ่ได้ สวยก็สวย งามก็งาม เหตุเจ้าจิกเข้าไปกิน เหตุว่าจิกเข้านาไปทุกเมื่อ
 เมื่อละ 6 ฮวง ไฉย..ทุกขตะเช็ญาไฉย ฉันทักข่าว่านกขีมากินดอกเดื่อ มีฝูงมีนางรับบื้อ
 ซิเก็บไว้ยามฤดูบ่มีกิน มาดักข่า ที่นี้ก็เป็นพระพุทธรเจ้า ก็เลยรู้ ไฉย..มื่อนี้เขาซิดักข่า
 ที่นี้ก็เอาพระบาทลงไปเอาตีนจับปากซิบตึง เชือกมัดเท้ามัดตีน ก็เบ็งบริวารเสียก่อน บริวารพัน
 ๓๓ ที่กินเข้าอ้อมรัยง ถ้าบริวารกินเข้าอ้อมก็เฮ็ดตกาจ ไฉย...ถึกบ่วงนายพรานแล้ว โตนก
 แขกเต้าใหญ่ ก็บอกว่า ที่นี้ก็บิ่นฮ้องให้ใหญ่เสียพลั้งบ่เห็นบ่เจอ ก็ว่าท่านติดบ่วงนายพรานแล้ว
 กลับไปถึงรังย้อนไปหาแม่ ลูกชายคือบ่เห็นมาเพื่อ ไฉย...ลูกชายเจ้าถึกบ่วงนายพรานแม่
 แขกเต้าใหญ่ฟัง ที่นี้ก็พออยู่มา ๆ ก็ จับมหาเศรษฐีก็จับ ก็ไปอาบน้ำ อาบนานแล้ว ก็ เอาขึ้นที่
 เตียงใหญ่ ก็ถามว่า ดูก่อนท่านเศรษฐี เราบ่ได้คาบเข้าไปใส่ยู่งใส่ฉางหรือ เราคาบไป
 ๓๓ ห่อหนึ่ง แม่หนึ่ง ลูกหนึ่ง เมียหนึ่ง นกพิการหนึ่งให้นกขาคักปีกหัก ไม่มีลูกมีเต้าหนึ่ง เราไม่มี
 ยู่งมีฉาง เราเลี้ยงคนที่ไม่มียูกเมีย ขาดพี่ขาดน้อง เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ ที่นี้นกแขกเต้าก็บอกว่า
 เรามีความกตัญญูสงสาร เราไม่เชื่อว่าจะเป็นใจนักเลงใจโหดเหี้ยมโหดร้ายทารุณ ไม่เชื่อว่า
 เป็นคนใจไม่ใส่ระกา อาณิสงฆ์ของเรา ซาดิก่อนเราเกิดมาเป็นชาตินั้น ๆ ท่านก็เทศน์ไป
 เราเป็นกวางทอง เป็นเสือ เป็นช้าง ท่านก็เล่าไป ฝ่ายเศรษฐี ดูก่อนท่าน ท่านมิได้เอาไป
 ๓๓ ใส่ยู่งใส่ฉาง ท่านจงมาจิกกินข้าวในนาเราเกิด เราจะปล่อยท่านไปหาลูกหาเมียท่าน ที่นี้ก็
 ไปหาพ่อหาแม่ พ่อแม่ก็เศร้าเศกเสียใจลูกไฉย ที่นี้อย่าไปกินเลย ไปหาที่อื่นกินเถอะ เศรษฐี
 ก็ให้มาจิกข้าวในนา นกแขกเต้าก็ลงมาจิกข้าวในนา เศรษฐีก็เฒะนาสาธุ ท่านก็เทศน์ให้
 เศรษฐีฟัง เศรษฐีก็บรรลุมรรคผล อยู่มา ๆ เศรษฐีปล่อยให้กินข้าวในนา ที่นี้เทวดาว่า
 เศรษฐี ๆ เจ้าขีมาเห็นอกกินข้าวในนา เจ้าซิบมีอันกินอันอยู่ได้ ไฉย..ช่างเถอะ พราหมณ์

เอ๋ย อย่างนั้นท่อน ำให้ท่านไปแล้วได้อานิสงฆ์ผลบุญ ำ้วยมันชิบได้บุญ ำได้เห็นหยั่ง
 หรอก พราหมณ์ก็ยุเศรษฐี จนแตกหักกัน ความที่จิตใจไม่หนักแน่นจิตใจชั่วเขว ชิให้อกินดีหรือ
 ำให้อกินดีน้อ พวกข้าทาสบริวารก็ว่าเศรษฐี ำอย่าไปเชื่อพราหมณ์หลาย พราหมณ์บ้นคนปาก
 เสี่ยงปากบอน คนป่ดียุให้เศรษฐีฆ่าคน เศรษฐีก็ไม่ฆ่า ำไม่พอใจเศรษฐีก็หนีไปอยู่กับคนอื่น
 ก็อยู่ป่ได้ ก็กลับมาอีก นกแขกเต้าก็มาโปรดบุญเศรษฐี ำก่อนท่านเศรษฐี เราไม่เคยอิจฉา
 พยาบาท เกิดมาในชาติใด ๆ ำชิท่านเศรษฐี ท่านจงเอาเข็มแทงลงในพื้นแผ่นดิน พื้นดินก็มี
 แต่กระดูกมีแต่ป่ำชำอาตมา น้ำตานทะเลเลมหาสมุทรก็ยังไม่เท่าน้ำตาของอาตมา เทศน์ไปเยอะ
 ก็เลยบ่นปวน ท่านก็ว่าเอาอย่างนี้ก็แล้วกัน เศรษฐีก็บอกว่า ท่านจงลงมาจิกเข้าในนาเราเกิด
 เรายกให้หมดเลยพระพุทเจ้าก็บอกว่า เรานะจะมาก็มีคนขัดขวาง ชิบอกเมียว่าใส่มันไปชะ
 ำ้วยอย่าใส่แกไปเลย สงสารแก ถ้าไม่ใส่มันก็จะมาทาคความลำบากเย็นำให้แกเรายังจ้ ำใส่
 ไปชะปล่อยำหนักแขกเต้ามาจิกกิน ก็เทศน์ให้อฟังทุกเย็น จนบรรลุมรรคผล กลับชาติมาเป็น
 พระอานนท์ นกแขกเต้าก็มาเป็นพระพุทเจ้า พรหมณ์ก็มาเป็นเทวด

ผู้เล่า นางชม มีอาษา

วันพฤหัสบดีที่ 29 เมษายน 2536

เรื่องท้าวกำกาดำ

เป็นลูกพระยาเมือง ออกมาก็เป็นคนไม่เหมือนเขา หน้าตาเหมือนสิงรูปร่างดำ พ่อแม่
 ก็ส่งล้ายไปหาทนายทนายดู ที่นี้ใครคนนั้นก็เอาบันดลาก็ไม่รู้ บอกว่าลูกคนนี้เป็นกาสีบ้านกาสี
 เมือง ถ้าเลี้ยงไว้บ้านเมืองจะเดือดร้อน ที่นี้พ่อก็ตัดสินใจถ้าขึ้นเลี้ยงไว้บ้านเมืองจะล่มจมจะ
 เป็นกาสีบ้านกาสีเมือง ก็เลยให้เสนาทนายพา เอาไปล่องน้ำลอยน้ำ พอทนายเสร็จก็เอาล่องน้ำ
 ไปนมแม่น้ำ ล่องไปได้ 7 วัน 7 คืน ก็ไปติดทำน้ำของย่ำจ่าสวน พออยู่ทำน้ำ ย่ำจ่าสวนไปท
 สวนก็ไปแอบมอง ยำนั้นไปถางสวน อยู่ไปอยู่มากก็เลยเข้าไปทนาย ย่ำจ่าสวนก็ถามว่า มายังไง
 เป็นขมขมมาจอบลักของสวนรียังไง ที่นี้เขาก็ว่า เขาหลงพลอยพลัดพรากเมืองมานานแล้ว เขา
 เป็นคนที่ป่คือบ้านคือเมืองเขา พ่อแม่ชิวังเกียดเอาล่องแพมาน้ำ เข้าน้ำป่ได้กิน ที่นี้ยายก็
 เอาเลี้ยงไว้ ชุบเลี้ยงไว้มาให้เจ้าเมืองรู้ เลี้ยงไว้จนโต พอเติบโตขึ้นพอเป็นหนุ่ม เวลา

ลูกสาวของพระเจ้าแผ่นดินนั้นไปสวน ชื่อนางลุน เข้าไปสวนกับเสนามาห่มล้อมไป ทำวนี้ก็อยู่ในห้องน้อยมองดูสองดูก็เห็นก็ชอบนางนั้นก็คุยกับยาย แหมสาวคนนี้สวยน้อยยาย เอ๊ย ไตมาให้ยายไปคุยให้หน่อยได้มั๊ย ยายก็ว่า เอ้อฮูปช่างช้ายคล้ายตั้งสิงกัง จะมาเอาลูกสาวพระยาเอามาเป็นเมียมันไม่คู่ควรกัน ถ้าได้บ่เพื่ออะไรเลย แต่งแพงเท่าใดก็จะเอา จะอยู่มากก็เดี๋ยวใหญ่เป็นหนุ่มก็ไปตัดเป่าแคน พอศึกมาเจ้าพระยาได้ยินเสียงแคน ทำวกำกาคานี้แหละ เสียงเสนาเพราะหูก็ให้เสนาไปเที่ยวติดต่อกัน ตามดูก็ไปเจออยู่ที่กระท่อมยาย พระยาก็เชิญเข้าไปในวังไปเป่าให้ฟัง อยู่ไปอยู่มากก็ไปพบปะกับนางลุนเรื่อย ๆ มา แต่ไม่ได้คุยกันก็เลยชอบกัน ก็ให้ยายไปสูขอ ที่นี้เขาก็ว่าถ้าจะเอาก็ได้ให้แปลงไซเงิน ไซทอง (สะพานเงิน สะพานทอง) ซ้ำแม่เข้ามา งามมีช้าง มีม้า ช้างร้อย ม้าร้อย เงินอีกสี่ร้อยสี่พัน ถ้าเจ้าแปลงไซข้ามสะพานทองเที่ยวท่องมาได้ ไซทางซ้ายมันไซเงิน ไซทางขวามันไซทอง ถ้าทำไดยังนั้นก็จะยกนางลุนให้ ทำวก็มาคิดอยู่ในใจก็ว่าจะทำได้ บอกกับย่าเอามาให้ได้ ที่นี้ทำวก็เดินไปบนป่าในดง อธิษฐานตัวเอง ถ้าผู้ข้าได้นางลุนมาเป็นภรรยาขอให้มีไปเจออะผู้มีบุญเนรมิต ตะพานเงิน ตะพานทองได้ ทำวก็ไป ไปเจอเทพยดาองค์หนึ่งกลางป่า เทพยดาอารักข์อยู่ในป่า ก็เล่าความทุกข์ยากของแก่ให้ฟังทุกอย่าง เทพยดาก็ส่งสาราให้แหวนไปวงหนึ่ง แหวนนี้แม้จะนึกอะไรก็ได้อย่างใจ นึกจะเอาเงินก็ได้ นึกจะเอาทองก็ได้ รีจะแปลงไซข้ามสะพานทองเที่ยวท่อง จับแหวนแกว่งแล้วตะพานนั้นชิล่งมาตัวเขาเองบางครั้งเขาก็ทำเป็นรูปงามาให้นางลุนเห็น ก็ได้นางลุนเป็นภรรยา ตั้งแต่บัดนั้นมา

ผู้เล่า นายพี ช่างแก้ว

วันพฤหัสบดีที่ 28 พฤษภาคม 2536

เรื่องสินทอง

สินทองเป็นลูกของพระราชามือหนึ่ง เป็นเพื่อนกับลูกชายเศรษฐี เป็นเพื่อนกันตั้งแต่เด็ก เป็นเพื่อนเล่นสะกาดกัน ไม่มีใครแพ้ใครชนะ เล่นเสมอกันเรื่อย ทางพ่อก็ห้ามไว้ไม่ให้ผูกเป็นเสี่ยวกัน เป็นไพร่เป็นอะไร พ่อของทำวสินทองไม่ชอบ และเศรษฐีก็ห้ามไม่ให้ลูกไปคบกับคนที่มิสกุลเป็นพระยา ก็เลยคิดใจกันต่างคนต่างแยกทางกันไป กาลจะสากไปเรียนวิชากับพวกยักษ์ เรียนไปเรียนมาก็กลายเป็นยักษ์จริง ๆ กินพวกสัตว์ กินดิบ ๆ ได้ และก็มากินพ่อแม่ของ

ท้าวสินทอง ส่วนท้าวสินทองพระอินทร์อุ้มหนีไป พ่อแม่ขึ้นถูกกินนะ แต่ท้าวสินทองก็ไม่ตาย แล้วก็ไปเรียนวิชากับพระฤาษี เรียนจบแล้วก็มาอยู่กับย่าจ่าสวน ท้าวสินทองแปลงตัวได้ทุกอย่าง แปลงตัวเป็นไก่ ไข่เอาไปขาย มีผู้หญิงสาว ๆ มาเจอนึกชอบก็ซื้อไข่ไป แล้วเอาไข่ขึ้นที่บนอก ไข่นั้นก็คุ้มนม คุ้มอะไร แล้วยังว่าไข่ตัวนี้ทำนมมันรู้ดีอย่างคน แล้วก็กลับตัวเป็นสินทองไปนอน กับสาวได้เมีย และตอนที่ไปเสียท้ายยกษ์กาลสะสา ก็ตอนแปลงตัวเป็นหมา เอาไปขาย สั่งว่าให้ เอาแค่ม้ากับเชือกสามม้ากลับคืนมานะ ที่นี้กาลสะสาก็รู้ดีแก่วิชา มันเป็นม้าจริงรีเบลา ถ้าเป็น ม้าจริงขึ้นขี่ตีไป มันจะไม่ล่าไม่เมื่อย ที่นี้ถ้าหากว่าไม่ใช่ม้าจริงละก็ หน้าตาคลอชี่ นึกสงสัย มันก็เลยกินหมดเลยทั้ง เชือกทั้งอะไร กินสินทอง กินเข้าไป ผลท้ายที่สุดเศษเนื้อยังติดอยู่ที่ชอกฟัน เเทาเมื่ดงา ท้าวก็ไม่ตาย ไปบ้วนน้ำ วิกน้ำกิน แล้วก็บ้วนน้ำและฟันไปแล้วเศษเนื้อก็หลุดไป ก็เลยกลายเป็นปลาเชิงคาลอยแว็บ ๆ ไป ยกษ์มันก็ชาว ยกษ์กาลสะสาก็จะเอาให้ได้ รออยู่ตั้ง นาน ไม่เห็นขึ้นก็เลยหนีไป ที่นี้ก็ยังมีนางอีกเมืองหนึ่งถึง 15 ค่ำ 8 ค่ำ มาอาบน้ำ มาเล่นน้ำ ปลาเจ้ากรรมตัวนี้ ก็กระโดดเข้าชั้น ก็เอาไปเลี้ยงไว้ นางลูกสาวนะเลี้ยงไว้นาน ๆ เข้า ก็ว่าเอ็งไม่ชบปลา เป็นคนก็เลยโดดออกจากชั้น ก็เลยกลายเป็นสินทอง ก็ได้กับกับนาง ใคร ก็จับไม่ได้ จนนางนั้นตั้งครรภ์มีท้องรูปร่างผิวดำสีกด ก็ไปหาหมอทำนายว่ามีคนมีวิชาอาคมสูง ว่าจัน เอ...จะเอาใครมาจับถึงจะดีนะ ก็นึกหากาลสะสา กาลสะสามาถึงก็ตอนกลางวัน ท้าวสินทองก็กลายเป็นปืนเสียอยู่ที่มวยผม มันก็จับเอาปืนออกเลยแหละ นางก็คิดว่าแล้วก็ซัดลง ไปข้างล่างกลายเป็นงาไปทั่วแผ่นดิน กาลสะสาโดดไปก็เป็นไก่กินงา จิกกิน ๆ สินทองก็กลับ กลายเป็นเสือกินไก่ แปลงเป็นสัตว์หลายอย่างแล้วก็เป็นตัวคน เห็นกันประจันหน้ากันเลย กาลสะสาก็เป็นยกษ์ สินทองก็เป็นท้าวสินทองขึ้นมาเลย ยกษ์กาลสะสารูปร่างน่าเกลียดน่ากลัว คนก็เข้าทางสินทองชี่ คนสวย คนดีก็ถามกัน มึงเรียกมาจากไหน กาลสะสาเสียใจว่า มึงไปหา ภูมาเข้มัย แล้วทำไมมึงไปเข้าข้างเขา ก็เลยรบกัน ผลที่สุดรบไปรบมาท้าวสินทองก็ฆ่ายกษ์ กาลสะสาตาย แล้วท้าวสินทองก็ได้ครองเมืองต่อมา

ผู้เล่า นายล้วน ใจเอื้อ

นายและ ยะนินทร์

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องท้าวสีทน

นางกินรีไปเล่นน้ำกันที่สระอินคาต นายพรานบุญก็ไปเจอ เห็นนางมโนราห์ที่สวยงามกว่าเพื่อน นางนั้นไม่สวย นางมโนราห์สวยคนเดียว ที่นี้เอ็งทำยังงี้ถึงจะได้ไปถวายท้าวสีทนน้อย ก็อยู่ไหนใจ จะดักด้วยปวงหวายกลัวจะหลุดไปทางตีน กลัวจะบินหนีหน้า นายพรานเป็นเพื่อนกับพญานาค ก็ไปบอกพญานาคมาลัดไปเป็นปวงนาคา ส่วน 6 นางนั้นหนีขึ้นตลิ่งแล้ว ก็สวมปีกสวมหางแล้วบินหนีไป นางมโนราห์ก็ไปไม่ได้ ก็เอามาถวายท้าวสีทน ที่นี้ท้าวสีทนก็ไปรบศึก นางมโนราห์ก็อยู่กับแม่ย่า ย่าก็ไม่ชอบใจ ว่าเป็นนกเป็นหนูก็ว่า นางออกอุบาย โจรทนายว่าเป็น กาสีบ้านกาสิเมือง ก็จับนางบูชายัญ นางก็เดินรำไป ก็ขอปีกขอหางสวมและก็บินหนีไป กลับไปบ้านระหว่างทางนางไปเจอฤๅษีก่อน เอาแหวนฝากไว้ให้ท้าวสีทน ส่วนท้าวสีทนกลับมาจากรบศึก รู้ว่านางหนีไป แล้วก็ติดตามไปจนไปพบฤๅษี ที่นางมโนราห์ฝากแหวนไว้ ฤๅษีก็ให้แหวนกับท้าวสีทน ท้าวสีทนเดินทางไปถึงแม่น้ำที่ขวางกั้นอยู่ ก็เอาดาบที่ถือจุ่มลงดาบนี้ขาดเลย แม่น้ำก็กัดเหล็ก เอ็ง..ไปไม่ได้ก็นอนอยู่ใต้ต้นไม้ ก็มีนกอินทรีคู่หนึ่งพากันหากิน กลับมาก็มานอนที่นั่นแหละ ที่ต้นไม้ใหญ่ ที่นั่นก็คุยกัน พรุ่งนี้จะไปหากินที่ไหน อะไร ตัวตัวตัวเมียก็คุยกันถึงเรื่องนางมโนราห์กลับบ้านเมืองแล้ว เขาจะทำอุสวัญจะต้อนรับฆ่าวัวฆ่าควาย เขาไปกินเดนที่นั่นเถอะ ที่นี้ท้าวสีทนก็ค่อย ๆ บินขึ้นไป ก็ไปซ่อนอยู่ในปีกนกนั่นแหละ นกตัวมันใหญ่ พอรุ่งขึ้นนกสองตัวก็บินข้ามแม่น้ำนั้นไป พอถึงนกอินทรีลงถึงดิน ท้าวสีทนก็ตกลงก็วิ่งหนี นกอินทรีเห็น แหมเมื่อคืนดูใช้กินเสียก็ดีแล้ว พอลงจากปีกนกแล้ว ท้าวสีทนก็เห็นสาว ๆ มาตักน้ำ ก็ถามว่าตักน้ำไปทำอะไรกัน นางนั้นก็ตอบว่า ไอ่..วันนี้เราจะอุสวัญนางมโนราห์มีอันนี้ ท้าวก็ว่าฝากแหวนนี้ไปให้นางมโนราห์ก่อนเด้อ นางก็ไปเทือ เอ็งนางก็มาได้ ท้าวสีทนมาแล้ว ก็ให้เข้าเมืองไปกินเข้าเลี้ยงปลา อยู่นานาน พ่อแม่บ่ยอมเทือเป็นัวเมียกัน ก็มีกาเสี่ยงทายอีก ทายถึกจึงได้ ตอนแรกเขาทายนิ้วมือ เอามือทั้งหลายอันละ ทุกคนบ่ออกหน้าต่างบ่เทือเห็นเดนะ มีลูกสาว 7 คน เขายื่นมือออกไป เทือท้าวสีทนทาย ที่นี้พระอินทร์ช่วยเป็นแมลงวันบินมาจับนิ้ว จับถึก เข้าเข็ดพาข้าวอีก พาข้าว 7 พา ของนางมโนราห์พานึง เอ้า..แมลงวันตอมอีก จึงได้ เขาจึงยอมเทือเป็นลูกเป็นเมีย

ผู้เล่า นายเพียร จันนา นายและ ยะนินทร์

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องนางสิบสอง

มีครอบครัวหนึ่งอยู่ในป่าในดง แล้วก็มีอันจะกิน ลูกเพื่อนหลายใหญ่เหมิดชูคน พ่อแม่นี้
ไปได้กินดอก เห็นแต่ลูกกินเหมิด กินเข้าปากแล้วยังบิบคอเอาอยู่นา ลูกอันนะ ที่นี้ใส่ลูกไปนอน
ลูกก็ไปนอนก็มาปรึกษากันกับเมีย ว่าเฮาจะทายังไงดี คิดว่าจะเลี้ยงก็กลัวจะเลี้ยงไม่โต ยาน
ลูกตาย คิดริอ่านเอาไปบสอย ที่นี้ผัวก็บอกเมียว่า อยากรไปบสอย แม่ซิเห็นเอาไปเถอะ แม่ก็มา
บอกลูกว่าวันนี้ เฮาไปยามปยามย่ากันเถอะ ลูกก็อยากไปไปได้กินเพียงแแน ก็ซิไปเถอะ ก็พากันไป
อันผู้ลูกเหล่านั้นมีข้าวตากเอาใส่ถุงกระเป่าไป พวกนั้นบ่มีเผียงไปดอก อันผู้ลูกเหล่านั้นปัญญาดีเอา
ข้าวตากไปแล้วก็เฮยตามทางไป ก็เอาลูกไปบสอยไว้ ว่าลูกเอ๋ย อยู่ท่าพอนะ ท่าแม่นะอยู่กลาง
ป่านะ คอยพอนะ พ่อซิไปซี้ลักหน้อยก่อน แล้วมันก็วิ่งซบกัน วิ่งตามต้นไม้ซบกันวิ่งกันนั้ว นานก็บมา
ลักเห็น ที่นี้ก็ฮ้อง บอกซี้ไว้ว่าคินว่าลูกกูมาฮ้อง ก็ฮ้อง เอ๋ยเด้อ ที่นี้ก็มาฮ้อง ฮ้อง มันก็ เอ๋ย ซี้
นั้นนะ พ่อมันไปแล้วเด้ พ่อมันหนีไปแล้ว ลูกก็เชื่อว่าพ่ออยู่ฮั้น ก็พากันวิ่งกันนั้ว ที่นี้ผ่าแล้ว
ก็เอ้ พ่อก็บอยู่แล้ว ตอนนี่จักว่าบ้านปู่บ้านย่าอยู่เพอ น้องพากลับบ้านพากันมา น้องเอาเข้าเฮยไว้
ก็พากันกลับบ้าน ที่นี้ก็ไปอีก ก็ตัวอีก ที่นี้น้องกินฮ้อย กินซี้ฮ้อยก็ทำเป็นทางไป ก็กลับมาได้
อีก 3 คน และหนที่ 3 นี้น้องตัดสินใจว่า พ่อทั้งโตแแนแล้วบสอยลูกไว้กลางป่า ที่นี้ก็บพาเอื้อย
กลับบ้าน รู้ทางนะกับพา ก็บสอยกันอยู่ป่า ผ่าแล้วก็พาน้องนอน นอนก็เอาหัวจ่อกัน เอา
ตีนออก ยานเสื่อยานข้างมากินก็เอาหัวจ่อกัน อันผู้ใหญ่นั้นก็คอยระวังน้อง แท้จริงเทวดาก็ซิ
เฝ้า ก็มากินไปได้ อยู่มา ๆ ก็พากันอยู่กลางดงกลางป่านั้นแหละ พ่อกับแม่นั้นก็จิกซิมกินขึ้นมา มี
เข้ามีน้ำมีอันกิน ก็คิดฮอดลูก ซิไปตาม ไปตามก็เขาะหากะเลื่อกบ่เห็น ไปเจออยู่ในดง ไปเจอ
ลูก ๆ ก็มาหากันเหมิดชูคน มาหากันมาให้ ลูกเอ๋ยกลับบ้านเถอะไปอยู่บ้านเราเถอะลูกเอ๋ย ลูก
นั้นก็ว่าให้ เอ๋ย..ไปไปได้ดอก อันหน้าแข้งเฮาก็เป็นชนบ่เป็นคนกับพื้นแล้ว ว่าสแม่สพ่อ
พ่อแม่ก็ให้มาบได้ แม่กับพอก็เลยกลับบ้าน มันก็บพากันมาก็เลยอยู่กลางดงกลางป่า พากันหากิน
อยู่กลางป่า พวกพี่น้องทั้ง 12 คน นะก็ไปหาปลา กิน ไปหาปลาแล้วก็เอาไม้แทงตาปลา พี่น้อง
แทงเหมิดทุกคน แทงตาทั้งสองข้าง แต่น้องสุดท้องแทงข้างเดียว

วันหนึ่งลูกเจ้าเมืองมาสาส์ตว์ มาเจอก็พามาอยู่บ้าน มาอยู่บ้านเห็นได้เมีย เมียอยู่
ในวัง และอิจจกัน อิจจแล้วก็แพ่ห้องอยากกินลูกตาคน แล้วก็ควักลูกตานางสิบสองให้กิน

ที่นี้มหาตเล็กนั้นก็เหลือนางสิบสองไว้คนเดียว แล้วก็ไปขังไว้ในถ้ำ แล้วนางสิบสองก็มีลูก บ่มี
 หยิ่งกินก็กินลูก นางสิบสองนั้นก็บ่กินเอาไว้ นื่องก็เอาลูกซ่อนไว้ บ่ให้อกินลูกโต ก็หาอย่างอื่น
 ให้อกิน ลูกก็ไปเที่ยวหาข้าวมาให้อบ่ากิน ให้อแม่กิน แล้วพอไปหาปลา มา ก็ไปเจอชาวบ้าน
 ชาวบ้านก็เอาไก่ให้อโตหนึ่ง ไก่ดี ไปตีชนะ ซิได้ข้าวปลา มาให้อแม่กิน ก็เอาไก่ไปตีกิน และไก่
 ตัวนั้นชนะก็ได้เข้ามาให้อกินทุกวัน แม่ก็ถามว่าไปเอามาจากไหน ก็บอกว่าลุงเขาให้ไก่มาตัวหนึ่ง
 ไก่ดี เอามาตีชนะเขาก็ได้เงินมาซื้อข้าวให้อกินให้อแม่ให้อบ่ากิน ก็กลับไปขอยแม่ และกลับไปน
 เมืองอีก แล้วก็ไปเอาลูกตามา เอามาให้อพ่อแม่ มีคาถาขุบลูกตาได้ เอาลูกตามาใส่เหมือน
 เดิม แล้วก็มาปราบยักษ์ มาสู้กับยักษ์ สู้กับยักษ์ก็ชนะพอยักษ์ตาย พ่อแม่ก็กลับเมือง

ผู้เล่า นางลาพา ยงกระสัน

นางถวิล ยงกระสัน

วันพฤหัสบดีที่ 29 เมษายน 2536

เรื่องไก่แก้ว

เจ้ากาพรำคนนี้กาพรำพ่อ ยากจน บ้านจะอยู่ก็ไม่มี ทากระดือบอยู่กับดิน เอาดิน
 เป็นพื้นนอน หลังคาเอาขี้ไม้ทำ นอนอยู่กับดิน ที่นี้ก็มีนายพรานหากินอยู่แถวนั้น ทาช่วงดักไก่
 ดักนก เป็นนายพรานหาสัตว์กินเป็นอาหาร ก็สงสารมัน มันเป็นคนเลี้ยงแม่ พ่อมันตายไป
 แล้วเหลือแต่แม่ จะพาไปต่อไก็ไปกับเขา แม่ก็ให้ไป ก็ไปต่อไก็ได้ไ้มา 2 ตัว นายพราน
 ก็แบ่งให้กาพรำมาตัวหนึ่ง กาพรำก็ทำกินซึกหนึ่ง ก็เหลืออยู่ครึ่งตัว กินข้าวอิ่มแล้วก็เก็บไว้ กาพรำ
 ก็เอาเหน็บาสหลังคาไว้ ที่นอนมันก็เตี้ย หมาเอื้อมเอือถึง พอนอนหลับหมาก็มาล็กกิน แม่ตื่น
 ขึ้นมาไม่เห็นไก็เห็นไไว้ก็ร้องให้ กาพรำก็ร้องให้ ตอนเช้ามานายพรานมาหา ก็บอกว่าจะไป
 ร้องทานไไม่ต้องไปร้องมันทรอก ช่างมันเถอะหาเอาใหม่ ก็ไปหาไ้มาอีก ก็มาแบ่งกันแล้วก็
 กิน เหลือที่นี้ไก็ไม่เอาไว้บนหลังคา กลัวหมาจะกิน ก็เอาไปไว้บนต้นไม้ให้สูง ๆ หน่อย หมากิน
 ไ้ไม่ได้ทรอก ผลสุดท้ายลึงค่างมาล็กกินอีก ก็ร้องให้อีกเหมือนเดิม เจ้าไไม่ต้องไปร้องมันทรอก
 พรานก็พาไปอีก ไ้ดักไ้มากินก็แบ่งกันกินอย่างเดิมนี้แหละ พอไปหลาย ๆ ครั้ง เจ้ากาพรำก็มี
 ปัญญาหาเองได้ ก็ทาช่วงดัก ไ้ก็ตื่นขึ้นจะไปไ้ ไ้ไ้เห็นไ้แก้ว กำลังติดอยู่ กาพรำก็

ตีใจกระโดดตะครุบ หลุดจากบ่วงเข้าไปในสู คุบได้แต่ชนปีกอันเดียว แต่ว่าผิดธรรมดา ชนปีก
 นี้ก็หอมจริง ๆ ๖ครอยู่ที่ไหนก็หอมขึ้นนอกขึ้นใจ ว่าเป็นดอกไม้ก็ไม่ใช่ แต่หอมมาก ๆ หอมไปถึง
 เมืองพระยาโนนละ พระยาก็เอ้ามันหอมอะไรกันวะ เรียกเสนาอาไพร่ทุกคนมาชี้ว่าเป็นยังไง
 ไปเอาดอกไม้พันธุ์ที่มีกลิ่นหอมอย่างนี้มาให้จะให้รางวัล ๖ครก็อยากได้ เครื่องพระยาจะให้
 เป็นรางวัล ก็พากันออกเดินทางไปคนละที่ละทางจนทั่ว มีฝ่ายหนึ่งเด็ดดอกอะไรมาก็ไม่ใช่ มี
 พวกหนึ่งเดินไปยังกระท้อบกาพรำ ก็ได้กลิ่นหอมเข้าทุกที จะเข้าไปในบ้านก็กลัว ก็เรียกถาม
 กาพรำเอ๊ยหอมอะไรบ้านนี้ ไม่มีอะไรแล้ว มีแต่ชนไก่อันเดียวนี้แหละ ขอดูก็ไม่ให้ดู กลัวจะ
 เอา ที่นี้ก็กลับมาทูลพระยาว่ามีชนไก่บ้านกาพรำหอมจริง ๆ ด้วย ก็เลยให้ไปตามตัวกาพรำ
 เอาชนไก่มาด้วย พอตามตัวมาก็ใช่จริง ๆ เออชนไก่หอมจริง ๆ พระยาก็ถามว่าเอามาจาก
 ไหน กาพรำก็เล่าให้ฟัง ตั้งแต่ทำบ่วงดักไก่ มันติดอยู่พอตะครุบมันก็หลุด ได้แต่ชนอันเดียว
 ไก่หนึ่งรูไป พระยาก็ให้ตามไปดู พอไปถึงก็บอกตรงนี้แหละ ก็พากันซูดู ซูดูซูดูมา
 ค่อยโตขึ้น กว้างขึ้นไปเรื่อย ๆ ซูดกัน 7 วัน 7 คืน ที่นี้ก็ทำเบลหย่อนลงไปให้กาพรำลงไปด้วย
 บอกกาพรำว่าถ้าเวลาจะขึ้นให้เขย่าสายเบล พวกข้างบนก็จะชักขึ้น พอกาพรำลงไป ซูดเข้า
 ไปเป็นรูใหญ่เดินได้แล้ว ฝ่ายไก่แก้วนั้นเป็นลูกสาวพญานาคที่แปลงกายขึ้นมาเป็นไก่ คินนั้นก่อนที่
 กาพรำจะไปถึงนางก็ฝันว่ามีเนื้อคู่ ก็มาเล่าให้พ่อให้แม่ฟัง ก็คือกิจที่จะได้เนื้อคู่ นางกำลัง
 ทอทูกอยู่ กาพรำก็ไปถึงพอดี ก็คุยกันและได้กัน ก็จะพาขึ้นมาให้พระยานี้เห็น ชนไก่ไม่ได้แล้ว
 นางก็บอกว่า นางนี้แหละที่แปลงกายเป็นไก่ไปติดบ่วง พอจะขึ้นมา เดินทางมายังไม่ถึงครึ่ง
 ทาง นางบอกว่าลืมห่อหมาก ให้กาพรำไปตามเอามาให้ พอเอามาให้แล้วก็เดินทางมาอีกครั้ง
 หนึ่ง ก็ลืมตลับขี้ผึ้งสีปาก ก็บอกให้กาพรำกลับไปเอาอีก พอครั้งที่ 3 ไปถึงเบลแล้ว ให้เมีย
 นั่งเบลแล้ว นางบอกว่าลืมหรี กาพรำก็ต้องกลับไปเอาให้เมียอีก สั่งเมียไว้ว่าอย่าไปกระทบ
 สายเบล ห้ามเมียไว้ เมียก็พยักหน้า กาพรำก็ไปเมียก็ว่า เอ้...จะห้ามทำไม เมียนั่งอยู่เบล
 ก็เขย่าดู เขาก็เลยชักขึ้นไป พระยาก็เห็นนางสวย คนนั้นก็เอา คนนี้ก็เอาอยากเข้าใกล้ก็
 เข้าไม่ได้ร้อนเป็นไฟ ส่วนกาพรำกลับมาไม่เจอ ก็กลับไปหาพญานาค พ้อตาถามว่ามาอย่างไร
 ก็ลืมหรีอะไรนี้แหละ ถ้าไม่มาเอาก็จะไปไม่ได้ ก็ร้องให้ว่ามาเอาแล้ว เขาชักนางขึ้นไปแล้ว
 ก็กลับมาบอกว่าขึ้นไม่ได้แล้ว ทางนั้นเขาพานางขึ้นไปแล้ว พญานาคก็บอกหลบตาเสียก็พาเหาะ
 ขึ้นมา มาบส่อยแต่มาบส่อยอีกที่หนึ่ง ซึ่งเป็นเมืองยักษ์ ที่นี้ลูกสาวยักษ์ก็จะเอาเป็นผัว หากไม่
 ยอมมันก็จะกินเอา พ่อแม่ยักษ์ก็ไม่อยู่ ตอนเย็นถึงจะกลับ ก็ต้องอยู่กับนางนั้นแหละ ตอนเย็น

เวลาพ่อแม่จะมาก็เอาผ้าไปไว้ในห้อง เอาอะไรคลุมไว้แต่กลิ่นคลอเคลอ เวลาที่ยกกลับมาที่ถาม
 ข่าวกัน เอ้อ...วันนี้หากินไม่ร่ำไม่รวย ได้กินข้างสองสามตัวเอง ยังไม่อิ่มเลย กาพราได้อินก็
 กลัวจนตัวสั่น ใจไม่ดี พ่อขึ้นบ้านลูกสาวก็ต้อนรับไว้ ไม่ให้พ่อเข้าไปในห้อง พ่อก็บอกเอ้อ
 หอมกลิ่นมนุษย์จริงไว้ย ้วยกินตั้งแต่กลางวัน หมคไปแล้ว พ่อเอ๋ยหมคแล้วนิตเดียว ต่อมาพ่อ
 แม่หลับ เอ้อ..พ่อหลับจริงรีเปลา กลัวพ่อจะเอาผ้านางมากิน พ่อพ่อหลับก็เอาเข็มแหลมมา
 สะกิดตามขาตามตัวดูว่าพ่อจะหลับหรือตื่นแน่ พ่อไม่รู้รู้สึกแสดงว่าหลับแล้วจริง ๆ ก็พาเหาะหนีขึ้น
 มา แล้วเกิดลมพายุพัด จนพลัดพรากกันอีก กาพราที่มาตยังเมืองที่เมียตนอยู่ พบกันก็อยู่กินกันสืบ
 ไป ส่วนยักษ์ก็พลัดพรากจากกันไป

ผู้เล่า นายเพชร บุญเพื่อน

วันพฤหัสบดีที่ 27 พฤษภาคม 2536

เรื่องชูลู นางอ้ว

ชูลูกกับนางอ้วก็รักกันอยู่ก่อนแล้ว แต่พ่อแม่ก็ไม่ค่อยชอบ ไม่ค่อยชอบชูลู เพราะเป็นคน
 ต่างเมือง และก็เป็นคนจนด้วย แล้วก็ชูลูกลางนี้ก็มารักที่หลัง ก็ไปมาหาสู่ หาเนื้อหาปลามาให้พ่อ
 แม่ นางอ้วกินนะ ที่นี้พ่อแม่รักจะให้แต่งงานกับชูลูกลาง นางอ้วก็ไม่ยอมไม่รักไม่ชอบ มันชอบชูลู
 เพราะชูลูเคยมาหาหลายครั้งแล้ว รักกันอยู่ แต่พ่อแม่ไม่ชอบจะให้แต่งงานกับชูลูกลาง ที่นี้นางอ้วไม่
 รักก็ไปผูกคอตายอยู่ต้นจวงจันทน์ เข้าไปนอนปานะผูกคอตาย อยู่ที่ต้นจวงจันทน์ พ่อชูลูทำารูเหตุ
 เรื่องนางน้อยถาวตาย บาก็บายเอาได้เหล็กแหลม มีดกระบี่มาเสียบจำคอตาวสะแมงตาย
 ตายก็ไปเกิดเป็นสุนัขน้ำทั้งสองคนสี่เขี้ยวผู้หญิงนะ สีแดงผู้ชาย สีแดงมันถูกเสือดนี่เป็นสีแดง
 ผู้หญิงมันเอาผ้าเขียวผูกคอตายก็เป็นสี่เขี้ยว

ผู้เล่า นายสม มั่งคั่ง

วันศุกร์ที่ 28 พฤษภาคม 2536

เรื่องกาพรำผีน้อย

เจ้ากาพรำผีน้อยคนนี้ก็พ่อแม่ยากจน พ่อแม่พาขอลานตั้งแต่ยังเด็ก ๆ ก็หาขอลาน เลี้ยงเจ้ากาพรำเรื่อยมา จนพ่อแม่ตายไป กาพรำเมื่อโตเป็นหนุ่ม ก็ยังขอลานอยู่เป็นประจำ จนชาวบ้านระอาไม่ยอมกาให้บ้าง บ้างก็โยนให้บ้าง บ้างโยนให้บ้าง สักเวลาให้บ้าง ให้ข้าว บ้วนปากบ้าง ก็เก็บไว้ให้ท้าวกาพรำ กาพรำก็ต้องกินต้องเอา ที่นี้ก็อยู่มา ขอเรื่อยมา คนแก่ในหมู่บ้านนั้นแหละ เป็นคนที่ว่าได้ คนในหมู่บ้านนั้นเกรงขาม ก็เลยบอกให้เจ้ากาพรำ ว่าอย่าขอลานเลย ไปทำไรทานาเถอะ เราก็โตขนาดนี้แล้ว เจ้ากาพรำก็บอกว่าจะไปทำไร ทานา ทำไม่ได้เพราะขาดเสบียงของใช้ คนแก่คนนั้นก็บอกว่าจะหาเสบียงของใช้ให้ครบ คิด จะเอากาพรำไปทานาตรงบ้านั้น เพราะบ้านั้นมีผีคู่ อยากจะเอาให้ตายรู้แล้วรู้รอดไปเสีย คือให้ ไปทานาตรงนั้น ตายก็ตายอยู่ก็อยู่ ที่นี้ก็กาพรำไม่มีเครื่องมือ ก็หาให้จนครบถ้วน ก็แต่งหาบ แต่งอะไรให้เจ้ากาพรำ พอแต่งหาบเสร็จก็โบส่ง โบส่งแล้วก็บอกว่าตรงนี้แหละที่นา เป็นที่ นาดีแล้ว ทากินจะรำจะรวย เจ้ากาพรำก็ไป พอเข้าไปก็เฝ้ามองถึงว่าป่าจะมีผีคู่ร้าย ก็เข้าไป อยู่ ไปตัดไม้ พอตัดไม้สองสามที มีผีอย่างม (แม่มด) ก็ออกมาจะทำร้าย จะมาหักคอ หรือทำอะไรไม่รู้สะ วิ่งมาที่เดียว เจ้ากาพรำคงเป็นคนมีบุญมีเทวดาคอยอยู่เฝ้าไม่ให้ผีอย่างม ทำร้ายและบอกผีอย่างมว่าช่วยบอกผีตัวอื่น ๆ อย่างมาทำร้ายเจ้ากาพรำ ผีอย่างมก็เชื่อฟังไม่ ทำอะไร เจ้ากาพรำพอไปอยู่ที่ทามาหากิน หุงข้าวกินฝีมือล็กกิน ผีน้อยมาล็กข้าวปลากิน เจ้า กาพรำก็แค้นเคืองอยู่ในใจ พอฝนตกลงมาก็ไปดักปูปลา ก็มีพวกผีน้อยมาล็กไปกินหมด สิงสาราสัตว์ที่มาล็กกินข้าว ลักปู ลักปลา เจ้ากาพรำก็ไม่รู้จะให้ใครช่วย นึกขึ้นได้ก็เลยไป เล่าความจริงให้ผีอย่างมฟัง ผีอย่างมก็บอกไม่เป็นไร ก็เลยถอนหมอยาให้ 3 เส้น ก็เอาพัน ทำเป็นเชือกทำบ่วงให้กาพรำไปดักไว้ เส้นมันเล็กมันคงจะมองไม่เห็น แต่มันเหนียวเกินขนาด หนึ่งสามเกลียวยังดึงขาด นี่ดึงไม่ขาด พอไปทำบ่วงแล้ว ผีน้อยก็ไปติดบ่วง เจ้ากาพรำก็จะ ตีจะฆ่า ผีน้อยก็บอกว่าอย่าฆ่าน้องเลย น้องจะขานอาสาช่วยพี่ เมื่อพี่มีเหตุร้อนประการใด น้องจะช่วย เจ้ากาพรำก็ถามว่าเจ้าอยู่ที่ไหน ก็อยู่ตรงหัวนาเฝ้าไร่ไม่ไกลหรอก ก็เลยปล่อยไป อยู่อีกไม่นานเท่าไร ก็มาติดอีก พญาอุ้งมาติดอีก พอตื่นเข้าขึ้นมา ก็จะไปฆ่าเหมือนกัน ก็ยอมเป็นลูกน้องอีกเหมือนกัน ถ้ามีเหตุร้ายหรือทุกข์ให้ช่วยเหลือ ก็จะไปช่วยเหลือ เจ้า กาพรำก็เลยปล่อยไปและก็มีพญานาคมาติดอีก ก็จะไปจะแกง ก็ยอมเป็นลูกน้องอีก ก็ปล่อยไป

อีก ก็บอกอยู่ตรงหัวนานี้แหละ ถ้ามีเหตุร้ายอะไรให้ช่วยก็จะไปช่วย เลือก็มาติดเช่นกัน และ
 ตัวสุดท้ายเป็นข้างแก่ตัวใหญ่ เขาถือกันว่าข้างนี้มีกำลังมหาศาลไม่กลัวอะไร พวกสัตว์ต่าง ๆ
 ไปบอกว่ามีบ่วงสำคัญนัก ข้างบอกว่างแล้วทำไม ข้างก็มาเดินไปเดินมา เหลียวไปเหลียวมา
 หาวามันอยู่ไหน ผลสุดท้ายตื่นเข้าไปอยู่ในบ่วงแล้ว ดิ้นยังงี้ก็ไม่หลุด จนเข้าเจ้ากาพรำจะ
 ตีจะฆ่า ก็ร้องให้ฟังว่าชรามากแล้ว ใจก็เหนื่อยมากหมดแรง อย่าฆ่าอย่าแกงก็ต้องตาย
 ก็เลยถอดเอางานนี้ให้เอ เขาไปหนุนหัวนอนเวลาจะนอนนะ ก็จะช่วยเหลือ เจ้ากาพรำก็เอา
 งานข้างไป เอาไปหนุนหัวนอน ตื่นขึ้นมาเข้าก็ไปทำงาน ไปหาไรทานหา หึงสาวออกจากงาน
 ข้างมาทำอาหารให้กิน เนรมิตขึ้นอาหารเต็มไปหมด เจ้ากาพรำก็กลับมาจากงาน ก็แลเห็นก็
 แปลกใจ มายังงี้มากมายนัก ของควาหวานอะไร จะกินก็กลัวตาย ก็ไม่กล้า ที่นี้ความ
 เหนื่อยจากงาน ความหิวก็เลยอดไม่ได้ เลยชิมดูหน่อย ก็รู้สึกอร่อย ก็กินจนอิ่ม ก็พิสูจน์ตัว
 เองว่าจะตายหรือไม่ตาย ก็ไม่เป็นไร วันใหม่ก็ทำอีก ก็เลยแปลกใจ ก็แอบดู ลงบ้านไปตัดไม้
 ย่องเข้ามาแอบดู ก็เห็นนางออกมาจากงานข้าง ก็วิ่งไปตะครุบงานข้าง ดักงานข้างไว้ นางก็
 เข้าไม่ได้ ก็เอานางเป็นเมียอยู่ด้วยกัน พวกที่เอาไปส่ง ตาแก่ที่เอาไปส่งอยู่ป่า ก็มาถาม
 ชาวว่าเจ้ากาพรำมันตายรึยัง ชาวนาที่ทานาอยู่ในป่าก็ว่า เอ.. ยังไม่ตาย มีเมียสวยนะ
 ลือไปลือมา พระยาเมืองนั้นก็อยากได้เมียเจ้ากาพรำ ก็ให้เจ้ากาพรำมาหา ก็บอกว่าให้เอา
 ไม้ไปชนกันไปตีกัน ถ้าไม้เจ้ากาพรำแพ้จะเอาเมียเจ้ากาพรำมาเป็นเมียตน เจ้ากาพรำก็ร้อง
 ให้ไปหาเมีย เอ้าร้องให้ทำไมเป็นอะไร พระยาจะให้เอาไม้ไปตีกัน แต่ถ้าไม้ที่แพ้ เจ้าพระยา
 จะเอาน้องเป็นเมีย จะทำยังไง เมียบอกไม่ต้องเสียใจหรอก เอาแหวนธำมรงค์ ยื่นให้เจ้า
 กาพรำบอกว่าเอาแหวนนี้แหละไป ไปเรียกที่หัวนาจะมีคนมาช่วย ที่นี้เจ้ากาพรำก็แกว่งแหวน
 สัตว์ก็ออกมาหา ถามจะให้ช่วยเหลืออะไร เจ้ากาพรำก็บอกว่า พระยาจะให้เอาไม้ไปตีกัน
 ถ้าหากไม้ที่แพ้ พระยาจะเอาเมียของพี่ พวกสัตว์นั้นก็ยอมช่วย แปลงตัวมาเป็นไม้ของ
 กาพรำ กาพรำก็อุ้มไม้เข้าไปสนามตีไม้บ้านเมืองพระยานั้น มีคนพนันขันต่อ เสนาอาไพร
 ประชาชนมากมายว่าไม้กาพรำต้องแพ้แน่ กาพรำต้องเสียแน่ เพราะไม้ตัวเล็กกว่าไม้พระยา
 พอปล่อยไม้เข้าสู้กัน ประชาชนก็ให้ร้องกันเกรียวกราว ก็ตะโกนไม่กัที่ ไม้พระยาก็คอขาด
 ตาย พระยาเคือง เอ้า..ถ้าอย่างนั้นก็เอาควายมาชนกัน เอามาพรางนี้ กาพรำก็ร้องให้
 มาอีก จะเอาควายที่ไหน ควายเราไม่มี เขาบอกเมีย เมียก็เอาแหวนยื่นให้ ก็เอาแหวน
 ไปยื่นไปยื่นมา พอตีเสือกก็มาแปลงกายเป็นควายให้ กาพรำก็ขี่หลังไปเข้าสนาม พวกนั้นก็ว่า

ควายกาฬาร้าจะแพ้อีก ชนกันชีวิตกันไม่ก็ที่ ควายพระยาคอขาดตายอีก พระยาโกรธไปเอาช้าง มาฟุ้งนี้ รุ่งมาหาเมีย เมียก็ให้แหวนไปเรียกมา ไปเรียกช้าง ช้างก็มาชี้หลังมา ตัวก็ ไม่ใหญ่เท่าช้างของพระยา พวกนั้นก็ว่าเอาละพระยาต้องได้เมียกาฬาร้าแน่ ก็พันกันปลอยาส กันไม่นาน ช้างพระยาก็คอขาดตายอีก พระยาเคืองบอกเอาขังเงิน มึงกินให้หมดเสีย กาฬาร้า ก็กลับไปหาเมียอีก เมียก็ให้เอาแหวนไปแกงอีกที่หัวนา ก็มีสัตว์แปลงตัวเป็นเจ้ากาฬาร้ารูปร่าง เหมือนจริง ๆ เดินไปเลยไปกินสัตว์สามตัวที่ตายไปแล้ว กินจนหมด พระยายิ่งเคืองงาใหญ่ ก็ บอกให้ไปเอาเรือมาแข่งกัน ก็รุ่งมาหาเมียอีก ที่นี้พญานาคแปลงกายมาเป็นเรือให้ กาฬาร้าก็ ขึ้นเรือไป พอไปถึงที่แข่งขัน ก็มีคนให้ร้องเกรียวกราวสองฝั่งฝาก คนเต็มไปหมด พระยา ก็อยู่ริมฝั่งคลอง ที่นี้พอปลอยเรือ เรือก็วิ่งแข่งกันไป และฝีพายของพระยานั้นเป็นเรือแข่งเร็ว อยู่แล้ว เรือของกาฬาร้าก็มีคนเดียวพาย ก็จะไม่ทันเขา พญานาคก็วิ่งคู่กันไปกับเรือพระยานั้น แลละ ไปไกลซักเหนื่อยเข้า ตอนนี้อยู่เรือวิ่งไปเรื่อย ๆ ตาก็แดงขึ้น ใหญ่ขึ้นลูกตาเท่า กองไฟ ก็อ้าปากกว้างสามวาตีฟองพาดฝั่งตีฟองน้ำขึ้นน้ำท่วมฝั่งตายหมด ประชาชนพระยาก็ ตาย พระยาตายไปแล้วก็ยังไม่สิ้นนาง จะเอานางให้ได้ ก็ตายเป็นแถบชื่อว่าแถบทรงคา ก็ ยังไม่สิ้นนางน้อย ก็ตีฆ้องร้องป่าว บอกให้ลิงสาราสัตว์มาช่วย จะเอานางให้ได้ ที่ถ้ำมีก็มี สัตว์มาหลายอย่าง แต่ก็ตายหมดแมงป่องก็ตาย พระยาก็ขานอาสาอีก งูเห่าก็ขานอาสาว่า จะไปอยู่ในหม้อหนึ่งข้าวแล้ว เมียไปหุงข้าวจะกักให้ตาย พระยาก็ให้ไป ที่นี้ฝีน้อยก็แอบฟัง ก็มา บอกกาฬาร้าว่าอย่าให้พี่นางไปหุงข้าวนะ ตอนเช้ามีคนนะ เพราะงูเห่าจะมาอยู่ในหม้อหนึ่งแล้วจะ กัดเอา พอตื่นเช้าเจ้ากาฬาร้าก็เอาฝาหม้อไปครอบหม้อหนึ่ง ก็เอาไปหนึ่งงูเห่าก็เลยตาย พระยา ก็คอยแล้วคอยเสาก็ไม่ได้ ใครจะอาสาอีก นกเค้าก็ขานอาสา เอาเถอะจะเอามาให้ เจ้าจะ เอามาได้ยังไงนกเค้าบอกไม่ยากหรอก ไปร้องเอาขวัญมันซิ จะไปอยู่ตรงนอกชานนั้นแหละ จะจับตรงเสาโรมันก็ตายแล้ว ฝีน้อยแอบฟังอยู่กับอกเจ้ากาฬาร้า ว่าอย่าให้นกเค้าร้องนะ ที่นี้ ก็ทำลูกกระสุน ทาหน้าไม้ไว้ พอนกเค้ามาจับก็เห็น ก็ส่องยิงตกตายอีก พระยาคอยแล้วคอย เส่า ก็ไม่ได้มา ก็ถามหาใครจะขานอาสาอีก บ้างก็ขานอาสา ก็จะมาอยู่หน้าบ้านนั้นแหละ ร้องเอาขวัญให้ได้ บ้างก็มานางกินนอนหลับ ร้องที่เดียว นอนหลับอยู่ตื่นสะดุ้งเลย เทียวสอง ก็สลบ เทียวสามก็จขาดตายเลย แถนก็กินเลี้ยงงาใหญ่โต มอบเครื่องรางวัลให้บ้าง เจ้า บ้างกินเลี้ยงกินเหล้ากินยาเลี้ยงบ้างจนเมา ฝีน้อยก็ไปอยู่ในงานนั้นเหมือนกัน ก็รอจังหวะจะ ไปกำจัดเจ้าบ่าวนั้น พอตีพระยาแถนก็กินเมากัน แล้วก็ถามว่า เอ๊ย..ใครจะเอาบ่าวนี้อะไรไปส่ง

บ้าน ฝีน้อยก็ขานอาสาไปเอง พอฝีน้อยบอกจะพาไป บ้างก็กระโดดกอดคอเลย ฝีน้อยก็พาไป
 ก็จัดแจงตัดไม้ตัดหวายจัดแจงสานช่อกไว้ สานไปครึ่งค่อนแล้วละ บ้างก็ถามว่า เอ๊ยสานอะไร
 ฝีน้อยก็บอกว่าสาน "ข้างบ่อง" บ้างก็ไม่รู้จัก มันเป็นอย่างงี้ เอ้าพอสานไป กอม ๆ เข้าจะดีก็
 เอาผ้าปูในช่อก มันเข้าไปนอนนอนเสียสบาย ถ้านอนนี้ได้ละก็สบาย สานไปคุยกันไป บ้างก็เข้า
 ไปนอนสบาย สานไปสานมาก็สานปิดเลย บ้างก็ออกมาไม่ได้ ฝีน้อยก็บอกบ้างว่าจะฆ่ามึงที่พื้นาง
 ญาติ บ้างก็บอกว่าอย่าฆ่าเลย ถ้ามาให้ฆ่ามึงก็เรียกเอาพื้นางญาติมาให้ได้ก็แล้วกัน บ้างก็
 ต้องเรียกครั้งที่ 1 นางก็สะดุ้ง ครั้งที่ 2 พันตัว ครั้งที่ 3 ก็ลุกเป็นคนได้ ฝีน้อยก็เลยถาม
 บ้างเอ๊ยเจ้ามีศีลด้วยอะไรไว้วัย ก็กุมีศีลด้วยสิ้นนี้แล้ว มึงลองแลบมาให้ดูซิ บ้างก็เลยแลบออกมา
 ฝีน้อยก็ยิ้มมีดไว้แล้ว ก็ตัดลิ้นขาดเลย บ้างก็เลยไม่ศักดิ์สิทธิ์ มาตั้งแต่ปานนั้น

ผู้เล่า นายเพชร บุญเพื่อน

วันพฤหัสบดีที่ 27 พฤษภาคม 2536

เรื่องนางแดงอ่อน

พระยาโกลี ลูกชายชื่อท้าวมหาวงศ์ ที่นี้ก็ครองเมืองโกลีนั้นแหละ อยู่มาลูกชายก็นึก
 อยากประพาสป่า ก็เลยไปกับเสนาอำมาตย์ ไปก็พลัดพรากจากกันกลับไม่ถูก ท้าวนี่ก็เลยไป
 อีกแห่งหนึ่งแต่ที่ท้าวมหาวงศ์ไปนั้นแม่น้ำใหญ่ก็เลยไปนอนพักที่นั่น อยู่ริมแม่น้ำกลางคืนก็ฝันว่า ได้
 กล่อมกิ้งนางนาคนสมุทรนี้แล้ว สิ้นงามตั้งอินทร์เขียนนมเต็ม ฝันว่าเป็นหงษ์ทองพันนางหนึ่ง แล้ว
 ก็เลยตื่นขึ้นมาเลยให้คนลงไปดูว่ามีจริงหรือไม่ คนที่มีวิชาแก่กล้าก็ลงไปดูก็จริง ๆ พอเห็นว่า
 นางมีจริงก็เล่าให้ท้าวมหาวงศ์ฟัง ก็พาพวกเสนาอำมาตย์กลับเมืองพ่อแม่ ก็จะทำให้ไปสูขอ ที่นี้
 พ่อแม่ฝ่ายชายก็ไม่อยากได้เพราะเชื้อสายเป็นสัตว์ ที่นี้ก็อ้อนวอน ถ้าพูดถึงว่าไม่ได้ก็ไม่เอาใคร
 อีกแล้ว อัครนทน์ไม่ได้สุดท้ายก็ไปขอไปแต่ง นัดวันขึ้นมาจากนั้นก็มาข้อมือขอฟ้าไปแทนแทนเลยนะ
 ก็เป็นเมียแรก ก็นานไปอยู่ที่มีอัยกาเมียเศรษฐีนี้มาที่หลัง เพราะว่าเศรษฐีตายไปแล้วก็ยกลูกให้
 เป็นเมียท้าวมหาวงศ์อีก 2 คน มาเป็นเมีย ถามนางว่าจะเอาเมียนางแดงอ่อนก็บอกว่าตามาใจ
 เกอะ พูดถึงบุญเพื่อนสร้างร่วมกันมา ไม่ว่าจะไรนางก็เลยยินยอม ต่อมาอัยกาที่ เอ... ภูมิเงินมี
 ทอง ก็หาเหตุเหมือนกันนี่ เรื่องอะไรจะให้มันเป็นใหญ่ ก็คิดอิจฉา ก็หาช่องทาง พอดีตอนจะ

คลอดลูก นางแดงอ่อนมีครรภ์มีท้องก็ใกล้จะคลอด ก็จ้างเสนาข้าราชการเอาเงินจ้างคนไม่ให้
 พุด ไปจ้างให้คนไปหาลูกตะเซ้เอามาเป็นลูก เวลาคลอดก็เอาผ้าผูกตาไม่ให้เห็นหรรอก แต่นาง
 ได้ยินเสียงร้อง พอเสร็จแล้วก็แก้มคอก ที่ไหนได้เป็นลูกตะเซ้ไป ลูกตัวเองก็เอาไปฝังไว้แต่
 ไม่ตายพระอินทร์เอาไปเลี้ยงไว้ ตอนนางแดงอ่อนคลอดลูกออกมาเป็นตะเซ้แล้ว อัยกา ก็หา
 จังหะอยู่แล้วเอาไปทูลท้าวหมววงศ์บอกว่า อันนี้แหละแม่ลูกย่าเกล้า เชิญเจ้าฮ่าฮูอันทอน ทูทาง
 ก้อมคองกับปาก จังมันงามยิ่งแยม พระอินทร์ได้แต่งตั้ง อัยกาเป็นคนทูลท้าวท้าวท้าวท้าว ท้าว
 ลูกอ่อนให้มาเกิดเป็นสัตว์ ในตำนานกูปเคยเขียนพอ ที่นี้ก็เชื่อว่ามันไปสมเสพบกับเชื้อชาติของมัน
 เวลาอาบน้ำก็ลงไป ไปอาบน้ำในน้ำ ก็หาความใส่ ผลท้ายที่สุดท้าวหมววงศ์ก็เชื่อ ก็โกรธาใหญ่
 งามาคร เขาก็ไม่เข้ากับนาง ก็ไล่หนีตีส่ง นางก็อ่อนวอนยังงี้ก็ไม่ฟัง นางก็บอกว่าถ้าจะให้
 ไปก็จะขอเป็นน้อย ไม่ให้เป็นหลวงเป็นน้อยก็เอา จะให้เป็นคนใช้ก็เอา ที่ไหน ๆ ที่นี่ก็ไม่มี
 ท้าวก็ไม่ฟังท้ายที่สุดก็ไล่หนี ที่นี้ก็ให้พวกอยู่ข้างหลังนี้ก็ตั้งคนขึ้นมาใหม่ อยู่ไปก็ไปอยู่ป่าตั้งหลายวัน
 มันก็มีกรรมอยู่ข้างนั้นเถอะ ตอนนั้นหมดกรรมแล้ว เทวดาก็มาดลใจ เทวดาก็ดูช้อย ดลใจให้นาง
 ไปบ้านเก่า นางก็คิดฮ่าฮูบ้านเก่าภายหลังอันนี้แะอันนี้คนเรศน้อย เมืองบ้านแห่งกู ก็อย่าแล้ว
 ควรกูฮ้อยเฮียงเอิ้นหาองค์พระพิรุท่อน ทอว่านางฮ่าแล้ว เลยเอิ้นพระพิรุท่อน นางก็วอนวอน
 เอิ้นหาพิรุท่อนภาชลาไหลหลังลงทั้งพื้น เสียงนางเอิ้นฮอดพิรุท่อนภาชลาไหลได้ฟังดูแจ้ง ใฝ่ผู้มาวอน
 เอิ้นหาพิรุท่อน เป็นผีนางคนด้านตัว ผู้ใดค้นดูมา ควรไปบอเงี้ยมท้าว งามาเหตุท่อน มันไผ
 แท้ฮ้อด แต่นั้นกุมภาท้าว ผยองตนเพียงออกบนมแม่น้ำ เห็นน้อยนาคตะแพง นางก็ทรงแสงกัน
 เห็นนางนั่งอยู่ภูที่เจ้า พระองค์เจ้าเส้าถาม อันว่าหมววงศ์ได้ เป็นเขยขันสู่เฮานา จังบ่มา
 พร่าพร้อม ยามฮ้อยเคื่องชันนา หรือว่าองค์กษัตริย์ให้จอมเมืองพระพิรุท่อน คิดอาจเจ้าการไซริ
 บัญญาใจพิรุท่อน นางก็เล่าแก่ท้าว ตั้งแต่ประสูติลูก อัยกามันชมเหงกระหาฮ้อยเอาลูกเข้ามาเป็นลูก
 แล้วเจ้าลูกน้อยตัวฮ้อยฮ่าเสีย พี่ชายก็โกรธาใหญ่ ก็เลยพานางเข้าป่าเข้ารกไป พี่ชายเป็น
 พญานาคที่น้องซีหลังไป ส่งคาบพญานาคสำห้อยอง จากูลิพานางเข้าในดงคุมเม็ด ไปชอกใช้
 เฮียงฮ้อยศาสตร์ศิลป์ ก็จะไปเฮียงวิขามาสู้กัน จะไปเฮียงวิชากับฤาษี ไปทางไหน ๆ ก็ไม่เจอ
 ฤาษี พี่ชายก็พาไปถึงป่าหวาย ทนามมันเยอะ ป่าทนามหวายหลายช่องแห่งพระองค์เลือกอาบ
 บาดทั่วเนื้อคิงเต๋อฮ้อยนง พี่จะไปไหวแล้ว พี่ต้องตายอยู่ในทะเล ขอให้น้องไปคนเดียวเถอะ
 ไปข้างหน้าคงซีเจอดอกฤาษีนะ นางก็เอ้..จะไปยังงี้คนเดียว คิดไปคิดมา ก็เลยกลั้นใจตาย
 ด้วยกัน ฮ้อยฮอดให้เทวราชอินตา เอ้..บุญเนจึงมาฮ้อยอนจาทัศนัยเอายานสองมา ท้าวทัศนัยก็

ลงมาเอาย่านส่งลงมาเห็น ทั้งคู่อยู่ด้วยกันก็ซุบขึ้นมา ก็ถามว่าเป็นผิวเมียกันหรืออะไรกัน ก็บอกว่า
 ไม่ใช่ผิวเราเมียหรือ เป็นพี่น้องกันพากันเดินมาเนี่ยแล้วจะไปทางไหนอีก หักศันยาม ที่นี้ก็บอกว่า
 ไปขอไปกะเลอละต่อไป ขอบวชที่นี้ พระท่านก็มีมิตศาลาให้หลังนั่ง ก็นิมิตผ้าทั้งผ้าลายเสือโคร่ง
 บวชทั้งคู่พร้อมอ้ายพี่น้อง เป็นตาปะใสเจ้าทรงธรรมวินัยสูตร พระก็สอนสั่งให้บาฐีฮึดคง พระ
 ฤาษีก็สอนอย่างนั้น ๆ นะ แล้วก็บวชอยู่ด้วยกัน ที่นี้อยู่มาไม่ช้าไม่นาน ก็มีหัตถจักรเป็นยักษ์มีฤทธิ์
 เดชมาก เทียวเหาะเห็นเดินมา ก็มาเห็นอาศรมอยู่ ก็เลยแวะเข้ามาดู นางแดงอ่อนก็อยู่
 คนเดียวตอนนั้น ตาฤาษีไม่รู้ไปไหน ฤาษีชีไพรไม่อยู่ก็เลยเอาไป มันก็เอาไปเลี้ยงไว้ เป็น
 ลูกบุญธรรม มีสี่คนด้วยกัน มีคาหยาด ฟ้าเหลาและใครอีกคนไม่รู้ และนางแดงอ่อนบพหน้า
 อันเดียวกันเลย ตอนหลังก็เป็นเมียของสุริยวงศ์ยามหมดนะ ที่นี้ก็เหลือแต่ตาปะใสอยู่นั้นแหละเรียก
 ทาน้อง ฝ่ายลูกชาย ที่พระอินทร์ผีเมืองเอาไปเลี้ยงไว้ อายุได้ 7 ปี แม่พระอินทร์สอนวิชา
 วิชาได้ครึ่งของพระอินทร์ เลยเทียวลงมาถึงข้างล่าง มาเล่นไปเล่นมาก็มาถึงบ้านเมืองพ่อ มา
 เห็นม้า ม้าตัวนั้นก็เกิดวันเดียวกันกับตัวนั้นแหละ ม้าตัวนี้มันเกิดพร้าพร้อมภูท้าวพร้ากัน เรียก
 ว่ามันเกิดวันเดียวกัน ปีเดียวกัน มีคนเลี้ยงอยู่คนเลี้ยงก็หลับ ก็ขี่ไปขี่ไป แล้วที่นี้เทเลี้ยงม้าตื่น
 ขึ้นมา เข้าบ่เห็นอาสนัย เขามาชวนกันย่าน ม้าพระมหากษัตริย์คอขาดค่นอ ทาไปหามาก็
 เจอเด็กช้อยู่ ที่นี้ก็กรูกันไปหา ถามว่าลงมาทำไมทำไมกัน ภูบ่มาหยังแล้ว ชินามิงคนถ้อย
 ภูชิม่าบั้นเนื่อบั้นเท้าเสียบหัวนี้แล้ว มิงนี้ใจโพล่นใจโพล่นมาก มิงเทียวลักขอบได้เอาม้าควน
 หนี มันก็ไม่ยอม มันก็เถียงว่าม้าตัวนี้ มันเกิดพร้าพร้อมภูท้าวพร้ากัน มิงอย่ามาดลเว้าเอาของ
 พระยาภูทอน หากแม่ม้ากูแท้แต่หลัง ที่นี้คนเลี้ยงม้าก็ไม่ฟัง พากันกรูเข้าไปก็เจอดีตีกัน ผล
 ท้ายที่สุดก็แพ้มัน บอกาให้ผีเมืองมัดหมดทุกคนเลย เหลืออยู่คนเดียวให้กลับไปทูลพ่อ คนนั้นก็กลับ
 ไปทูลพ่อ จึงมีเด็กคนหนึ่งฤทธิ์แข็งแกร่ง มาลักเอาม้าไป พวกช้าน้อยสู้ไม่ได้ พ่อก็เสด็จไป ว่าคน
 ตั้งหลายคนเอาคน ๆ เดียวไม่อยู่ แม่ผีฮ้ายแดนใดกลับเพศ พ่อว่านะ กูจะไปดูหน้าตัวมันซักหน่อย
 แล้วก็พาเสนาอาฆาตย์ มาถึงก็รบกันเลยก็ไปยิงศรใส่ลูกก็เป็นชนมทางนั้นยิ่งมาก็เป็นดอกไม้ธูป
 เทียน ไม่ตายรบกันจนอืดจนอ่อนก็เลยเข้าไปถาม พ่อเข้าไปถาม ตูราชาเชิงฤทธิ์นาถ เจ้านี้
 อยู่แห่งห้องนครแท้ที่ใด เสาหนีบแม่อื่นไกลเชื้อชาตินครศรี เพราะบิดุมืดฮ้ายจาให้จากเมือง
 ทั้งตัวเขาพรากมารดาแก้วแวนนามเชื้อกษัตริ์แดงอ่อน พ่อว่าเท่านั้น พ่อมหาวงศ์ผู้เป็นพ่อก็สลด
 ใจเลย ก็แหมภูนี้เป็นพระยาครองเมืองความคิดความอ่านไม่มีเลย ที่นี้ก็แต่งขันขอสมา มันก็ไม่
 ไปลูกนั้น ก็ขอไปตามแม่ก่อน ถ้าไม่ได้แม่มาแล้วไม่ไปหรือ ก็เลยพาไปตามแม่ ไปหาแม่

พระอินทร์ ทางแม่พระอินทร์ก็บอกว่า เอาให้รีบไปตามเสีย ต่อไปมันจะไม่ใช่ ชื่ออะไรสัตว์จะกลายเป็นอย่างอื่น ก็ให้ลูกไป ำให้ธำมรงค์วางนิ่ง ำให้ผ้าผืนหนึ่ง ม้าไปตัวหนึ่ง ำให้ผีเมืองไปด้วยคนหนึ่ง แล้วก็ชี้หนทางให้ว่าไปทางไหน ที่นี้ก็พากันเดินทางรอนแรมไป ไปถึงเมืองสาละวันก่อน เป็นยักษ์ ฝ่ายเมียทาสวนอยู่ มันก็เข้าไปถามบ้านนี้เมืองนี้เขาชื่ออะไร เมียยักษ์ก็ไม่พูด ก็รีบวิ่งไปหาผัว ก็บอกว่าเข้าช้อยไปถางป่าขุดดินอยู่ ไปเห็นคนหลงป่ามา อย่าชี้ข้าหาบอไปผูกเอา ท่อนอย่าชี้แซว ๆ ท่วงหลายคนชี้ผู้เมื่อ มันบ่พออ้อมบึงแกงส้มใส่กาย ยักษ์นะมันจะกินตัวมันนิดเดียว ที่นี้ผัวก็หาบอมาจะมัดเอาเฉย ๆ ท้าวนั้นก็มีความคาถา ก็จับกันใหญ่ก็สู้ท้าวไม่ได้อีกแหละ ตายเรียบเลย ไม่มีเหลือ เหลือแต่ยักษ์สาละวันก็มาสู้กันก็แพ้ เพราะสุริยงค์ยานเอาแหวนทิ้ง าสหัวเกิดเป็นไฟไหม้หัว มันก็คิดฮ่ำอยู่ ลงสู่ที่หลวง พาไปมุดจุ่มลงน้ำไหลขึ้นมาไปยังติดอยู่เลยยอมแพ้ เลยไปได้เมียเป็นลูกของสาละวัน ชื่อนางคำหยาด ก็เลยผากนางอยู่ที่นั่นก่อน ยังไม่เอาไป ที่นี้ก็ได้สาละวันเป็นพักพวกอีกคนหนึ่งแล้วถามว่า เมืองที่ตถจักรนี้อยู่ที่ไหน ไปอีกนานไหมจึงจะถึง ก็บอกว่าถ้าเดินไป 3 เดือนยังไม่ถึงเลย ถ้าเหาะไปที่ 7 วัน แต่ที่ตถจักรนี้ฤทธิแสงแข็งเดช แต่ว่าเทเวศร์เจ้าก็ยังย่านย่อนมัน ตัวช้าน้อยก็ยังย่านย่อนมัน ถึงเดือนปี ส่วยศาตือตัม ทั้งว่าผือลือลัน แสนคือยักษ์ใหญ่ ต้องเตรียมคนนำพร้อมถึงจะไปสู้มันได้ เดี่ยวจะเอาชีวิตไปทิ้งเสีย แต่ท้าวไม่ต้องกลัวหรอกว่าจัน ไปเท่านี้แหละ ไปสองสามคนก็พอ เมื่อเชื่อมือว่ามีฤทธิ กว่าจะไปถึงเมือง ก็ไปพบตาปะสะก่อน ไปทลอกลูกกุมภา ที่เป็นพระฤาษีมองไปมองมาเห็นพระฤาษีนอนอยู่ในอาศรม ก็เอาไม้ไปเคาะ เอ็นี่เป็นผีปรีคนฮ้ายอันใดกลับเพศ เอาน้องกูไปแล้ว ยังขึ้นมาเอากูไปอีกจึงมพุม ๆ พา ๆ หมคนหมูมีบ่เหลือสักเสี้ยว บ่นคาถาณะ ท้าวก็เลยบอกว่าบ่แม่นผีดอก จึงเล่าเรื่องให้ฟัง เนี่ยเป็นลูกนางแดงอ่อน ตาปะสะก็รู้ว่าเป็นหลาน ก็บอกว่าแม่ไปอยู่เมืองตถจักร ก็ชี้หนทางว่าไปทางนั้น ๆ ท้าวก็เลยว่าลากันแล้วก็ไปกว่าจะถึงมีด่านหลายด่าน ด่านใหญ่ ๆ สมกับมันมีฤทธิเดช คนเฝ้าประตู ทาไปทามาที่ตีม้าจนตาย ม้าที่ำให้ไป แม่พระอินทร์ให้ไปนะ ยักษ์มันได้กลิ่น หายตัวไปมันยังตีถูกเลย ลูกน้องยักษ์ ก็ไปทูลยักษ์ที่ตถจักรว่ามีคนลูล้ำเข้ามารบกัน ก็สู้เขาไม่ได้ ก็กลับคืนมา เอาไปสักสิบหน่วยหัวสมุดก่อนเห็นพอให้เห็นเมื่อมันชั่วดีหรือฮ้าย รายชื่อสิบหัวสมุดนี้มันสักที่ชื่อน้อ คิดไปแล้ว ที่นี้ก็มาสู้กันรบกันไปรบกันมา มันก็ตายเรียบไม่มีใครเหลือ ยักษ์ที่ตถจักรออกมาเอง เอาแหวนขว้างใส่หัวมัน ไฟลูกบนหัว มันก็มีน้ำบ่อน้อย เอามาลูบไฟก็ดับ แหวนที่หลุดออกมา ก็สมกับฤทธิเดชของมัน ผลท้ายที่สุดก็รบกันไปรบกันมา มันก็ไม่ตาย จึงถามสาละวันว่าตถจักรมีชื่ออะไร มัน

ถอดหัวใจได้นะ หัวใจมันอยู่ ไม่ได้อยู่ที่ไหนหรอกหัวใจมันอยู่ที่อื่น ก็เลยใช้ผ้าผืนที่แม่พระอินทร์ทำไป เป็นกวางเลย เต็มเยาะเต็มหย่องไป ที่นั่นรบกกับท้าวมาหลายวันมันหิวโหย พอหัวใจเห็นกวาง ก็ขยับเข้ามาใส่ผ้านั้นก็พันหัวใจมาเลย พอท้าวได้หัวใจมาก็เอาดาบฟันยักษ์หัตถจักรก็ล้มตาย สาละวันเช้าอีกและฝนก็ตกลงมา 7 วัน 7 คืน ชะล้างกลิ่นคาวเลือด ที่นี้ก็คิดถึงแม่มากแม่ นั่งอยู่ จ้าเพาะหลังนั่งมีอยู่ 4 นางด้วยกันแล้วแต่หน้าอันเดียวกัน ที่นี้ก็มีคนคอยบอก แม่พระอินทร์ก็ มาคอยบอกว่าใครเป็นแม่ ที่นี้ก็เอามือไปสะกิดแม่ แม่ก็ยังว่าเทพยดาหรืออะไรจะมาจับมาเกี่ยว ท้าวก็เลยบอกว่า เป็นลูกของแม่ พอทราบก็สลบไป ท้ายที่สุดก็อ่อนวอนให้มาเมืองพ่อ นางก็ไม่อยากจะมา เพราะเจ็บใจเหลือเกินที่จับใส่ใส่ส่ง อ่อนวอนไปอ่อนวอนมานางก็ใจอ่อน ยักษ์สาละวันนั้นก็นิมิตปราสาทขึ้นหลังนั่ง ยักษ์ก็แบกมา ยักษ์สาละวันนี่นิมิตเมืองได้ 12 โยชน์ มาตั้งเรียงข้าง ๆ เมืองพอนั้นแหละยาว 12 โยชน์ ลูกสาละวันก็เป็นเมียสุริยวงศ์ยานคนหนึ่ง ก็พากันเข้าเมือง อยู่กันเรื่อยไป

ผู้เล่านายล้วน ใจเอื้อ

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิทานคาถอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องนางปฎาจะลา

นางปฎาจะลาเป็นคนดี ต่างคนต่างอยู่หัวเมือง พ่อแม่เป็นเพื่อนกันถ้าภูมิลูกผู้หญิงมาแต่งงานกับลูกภู ถ้าภูมีลูกผู้ชายจะมาแต่งงานกับลูกมิ่ง ที่นี้ก็มาแต่งงานกันแล้วก็มีลูกผู้หญิงก็ไปอยู่บ้านผู้ชาย สมัยก่อนก็มีลูกคนหนึ่ง ที่นี้แต่ก่อนเป็นเชื้อเจ้าคนที่ร่ำรวยเป็นเศรษฐีคหบดีพอคลอดลูกก็กลับบ้านมาคลอดลูก พอคลอดลูกก็กลับไปหาผัว ที่นี้มีลูกคนที่ 2 ก็กลับมาขี มาบ้านคลอดลูก มาออกครึ่งทาง ผนก็ตก ที่นี้ก็มาชนอยู่ที่จอมปลวก งูเห่าก็ออกมาที่มากัดหัวตาย นางปฎาจะลาที่ปวดท้อง เอ้อเฮ็ดกะเลอน้อผนก็ตก เอาเบอไม่บังลูกก็ให้ ลูกผู้หญิงอย่างได้แล้ว นางปฎาจะลาชีกลับไปบ้านไปกับลูก พอไปคลอดลูกแล้วจะกลับไปอยู่กับแม่ย่า ที่นี้ก็คิดฮอดแม่ฮีกละ ออกลูกบนจอมปลวกละหัวก็ตาย เอาผัวนอนไว้ข้างจอมปลวกแล้วก็มา ถึงแม่น้ำอาโนมา เอาลูกที่คลอดเหม่อเอาวางไว้ริมฝั่ง และก็เอาลูกผู้หญิงได้เข้ามา น้ำที่นี้ก็มากก็เอ้อเหยี่ยวมาฮอดกลางแม่น้ำ เหยี่ยวก็คาบลูกไป ผู้ที่ฮองคาบไป ลูกผู้หญิงก็บสอยลูกกลางน้ำ เอ้อเหยี่ยวลูกก็จมน้ำนางก็เป็นบ้าไป เสื้อผ้าบมี อย่างไม่ย่างไป เข้าเมืองไปฮอดเมืองมิตีลา ที่นี้พระพุทเจ้าก็บ่าเพ็ญพรตอยู่นั้น อยู่ในภูฏานเมืองมิตีลา คนก็เฝ้าพระพุทเจ้าวันพระ นางก็ขึ้นไปแก้ผ้า พระพุทเจ้าพูดเพราะ ๆ เอ้...มีหญิงบ้าเดินมา เอาให้เขาเข้ามาเถอะ พระพุทเจ้าก็บบอกาให้เขาเข้ามา พระพุทเจ้าก็เทอนางปฎาจะลาไปเฝ้า ลงกราบ พระพุทเจ้าก็เทศน์ให้ฟัง พระพุทเจ้าขอผ้าจากเทวดา ผ้าก็ลอยลงมา ก็เอาเทอนาง นางปฎาจะลาภิบวชเป็นภิกษุณี เพิ่นก็บวชให้เลย

ผู้เล่า นางชม มีอาษา

วันพฤหัสบดีที่ 29 เมษายน 2536

เรื่องพระปลอม

ยังมีโจร 6 คน เทียบล้นเอาเงินทองมาเลี้ยงชีพทุกวัน ต้องหลบหนีจากกฎหมาย บ้านเมือง อยู่มาวันหนึ่งโจรที่เป็นหัวหน้าเป็นผู้อาวุโสกว่าโจรทั้งหลาย กล่าวขึ้นว่า เราหากินกันแบบนี้เห็นที่จะไม่พ้นกฎหมายบ้านเมือง เอาตัวไปเข้าคุกเป็นแน่แท้ จึงคิดหาอุบายที่จะพ้นโทษของบ้านเมือง โจรผู้อาวุโสจึงคิดขึ้นได้ แล้วบอกแก่ลูกน้องว่า เรามาบวชเป็นพระกันเถอะ พอดี

มีวัดร้างอยู่วัดหนึ่ง พวกโจรทั้งหมดก็โกนหัวแล้วห่มผ้าเหลืองถือเป็นเพศบรรพชิตทุกคน ครั้นเมื่อ บวชแล้วก็เข้าไปอยู่ในวัดร้างแห่งนั้น พอตกเย็นถึงเวลากลางคืน โจรผู้เป็นอาวุโสหรืออาจารย์ ก็สั่งให้ลูกน้องสมุนโจรนั้น เข้าไปขโมยเอาวัวควายของชาวบ้านนั้น แล้วเอาไปผูกไว้ใต้ต้นไม้ชื่อ ต้นอะไร แล้วก็บอกทิศทางให้อาจารย์ทราบ แล้วก็กลับมาอยู่ภูมิตามเดิม ยังมีชาวบ้านผ่านมา ทางนั้น พวกลูกน้องของโจรก็บอกแก่ญาติโยมทั้งหลายว่าอาจารย์ของตนที่อยู่วัดนั้น เป็นหมอดู แม่นยำมาก เช่นดูของหายหรือวัวควายหายได้แม่นยำมาก พวกชาวบ้านก็ไปให้ท่านอาจารย์ดูว่า ควายของตนหายไปไหน ฝ่ายอาจารย์ได้โอกาสก็ลงเลขทาเป็นพิธี แล้วบอกแก่โยมว่า สัตว์ ของท่านที่หายไปนั้นจะต้องอยู่ทางทิศนั้นๆ และอยู่ใต้ต้นไม้ชื่อนั้นๆ พอบอกเสร็จแล้วชาวบ้านก็ ไปค้นหาตามที่อาจารย์บอก พวกญาติโยมทั้งหลายก็ไปหาอย่างที่อาจารย์บอกาก็ได้พบควายจริง ๆ ตั้งแต่นั้นมาก็มีกิตติศัพท์เลื่องลือ กันว่าอาจารย์ที่วัดร้างนั้นดูแม่นยำจริง ๆ พวกชาวบ้านญาติโยมก็ พากันเลื่อมใสศรัทธาต่ออาจารย์มาก พวกชาวบ้านก็มาบวชที่วัดร้างให้มีที่อยู่อาศัยดีขึ้น และ ส่งภัตตาหารเข้าเพลมิได้ขาด ครั้นอยู่นานมาหลายปี อาจารย์ก็ออกอุบายว่า เรามาอยู่ที่นี้หลายปี แล้ว ยังไม่ได้ตีพิมพ์และกับแก้มอันโอชะเลย เมื่อคิดได้ดังนั้นก็บอกญาติโยมที่มาทำบุญว่า อาตมาฝันว่าผีห่าจะมาเอาชีวิตของพวกท่านทั้งหลาย ถ้าหากพวกท่านไม่ยอมตาย ให้นำเครื่อง เช่นมาไว้ที่เบตส์ มีหัวหมู เหล้า เบ็ด ไม้ สารพัดที่จะมี แล้วอาจารย์ก็เอาด้ายสายสิญจน์ ล้อมรอบวัดไว้ แล้วเขียนคาถาให้ญาติโยมท่องบ่นเวลาได้ยินเสียงฆ้องกลองหรือร้องรำทำเพลง ให้ญาติโยมท่องคาถาที่อาจารย์เขียนไว้เช่นนั้น หากใครลอดด้ายสายสิญจน์เข้าไปในวัด คนนั้น จะเป็นบ้า พอตกตอนตีได้เวลา พระอาจารย์วัดพร้อมทั้งลูกน้องก็เข้าไปกินเครื่อง เช่นในเบตส์ เมื่อเมาเต็มที่แล้วก็ร้องรำทำเพลงกันอย่างสนุกสนาน พวกชาวบ้านได้ยินเสียงฆ้องกลอง ก็ก้ม หน้าท่องคาถาที่อาจารย์ให้ไว้ไม่ยอมออกจากเรือนไปไหน

ยังมีชายคนหนึ่งมาได้ภรรยาบ้านนั้น บังเอิญผ่านมาเห็นพระกำลังกินเหล้า และร้องรำ ทำเพลงกันอยู่เช่นนั้น ก็ตะโกนดำ่ว่าพระจัญไร อย่าไปนับถือมัน ตาเอ็ดตะโรล้นวัด แล้วกลับ ไปบอกภรรยาที่บ้านว่าอย่าไปนับถือพวกฉิบหายพวกนี้ ฝ่ายญาติของภรรยาชายผู้นั้น ก็คิดว่าสามี ของตนลอดสายสิญจน์ที่โยงรอบวัดไว้ ก็ว่าสามีเป็นบ้าแล้ว จับเอามาให้อาจารย์วัด อาจารย์ เอาพริกไทยน ทาเป็นยานัตถุ์ ให้ชายผู้นั้นนัตถยา ชายผู้นั้นเสบจุมจนจามไม่ไหว ก็ยิ่งด่าตั้งขึ้น ฝ่ายอาจารย์ก็ยิ่งนัตถยาใหญ่ และพูดด่าบ้าดีเดือดแบบนี้อาตมารักษาหายมามากแล้ว ชายผู้นั้นมา

คิดว่า ถ้าหากยิ่งค่าเขาจะยิ่งงั้นดงยา เมื่อคิดได้ดั่งนั้นก็ไม่ได้แล้วก็หยุด อาจารย์จึงปล่อย
ก็หนีออกจากหมู่บ้านไป ปล่อยให้ชาวบ้านหลงเชื่อพระปลอมต่อไป

ผู้เล่านายและ ยะนินทร์

วันอังคารที่ 25 พฤษภาคม 2536

เรื่องถึงคราวตายก็ต้องตาย

มีกษัตริย์องค์หนึ่งมีลูกชายอยู่คนหนึ่ง แต่ลูกชายนั้นจะไม่ชอบทางดี เกิดมาฤกษ์ดาวโจร
หรืออะไรก็ไม่รู้ คือไปปล้นเขากิน ไปลักเขากิน ทำทุกสิ่งทุกอย่างที่ไม่ดีนะ แกล้งเขา ที่นี้อยู่
มาก็นึกถึงตัวเอง เอ้ ฎนี้ทำกรรมมาเยอะก่อกรรมทำเข็ญไว้ทั่ว ที่นี้ก็จะตายแบบไหนน้อ ก็เลย
ไปหาผู้วิเศษทำนายว่า ตัวข้าจะตายแบบไหน ที่นี้ผู้วิเศษก็ทำนายว่าเจ้าจะตาย ก็ตายไม่ไกล
หรอก ตายข้างบ้านข้างเมืองพ่อของเจ้านั้นแหละ และตายพิศดารตายเสียเป็น ๆ เพราะว่า
กรรมที่เคยทำมานั้นรุนแรงเหลือเกิน เคยฆ่าเขา ที่นี้พ่อได้ยื่นเต้านั้นแหละ ก็หนีเข้าป่าเข้า
รกไป ไปไกลจนสุดฤดูเลย ที่นี้ก็ไม่มีความไรไปหา ไปอยู่ได้ปีกว่า ๆ ก็มีสาว ๆ เดินผ่านไรมา มา
เที่ยวประพาสป่ากับพ่อ แล้วก็เลยเกิดเป็นพายุใหญ่ ไม่รู้ว่าปลัดพรากจากกัน พ่อก็ไม่รู้ว่าไป
ทางไหน ขอให้หม่อมจันอยู่ด้วยคนเถอะ ผลทำยที่สุดก็ได้เสียเป็นผัวเมียกัน อยู่มา 3 ปี มีลูก
2 คน ที่นี้ก็เมียก็บ่นทุกวัน ๆ ว่าอยู่อย่างนี้ทองเท่าปอกลิ้นก็ไม่ทำให้ลูกาให้เค้า ที่นี้ก็ว่าเอ้จะทำ
ยังไง เอ้ไม่ต้องกลัวหรอก ไปบ้านเมืองของพ่อของพี่ จะเอาชั๊กเท่าไร จะเอาชั๊กหาก็ยัง
ได้ บรรารกแล้วบรรารกอีก เกิดมาเป็นต้องว่าแหละเมียนะ กวนอยู่เรื่อย มีอยู่วันหนึ่งอดรนทน
ไม่ได้ก็รอนแรมมา เดินทางมาเอาลูกเมียใส่กระตะเกวียนเล็ก ๆ นะ มีลูก 2 คน และก็
เมียคนนึงมา ทั้งฝ่ายทางบ้านพ่อนี้ทางเมืองพระมหากษัตริย์นี้มีหลาน 3 ตัวแม่ลูกเช่นกัน แต่ว่า
วันนั้นหายไป ไม่รู้หายไปไหน หลาน 3 ตัวของพระเจ้าแผ่นดิน คือว่าเข้ามาเฝ้ามาเคยไปเล่นมี
แต่หลาน 3 ตัวแม่ลูกทุกวัน ๆ วันนั้นหายไป ก็เลยออกคำสั่ง ๑ครจับเอาไป เป็นกรรมสิทธิ์ของ
๑คร จับมันมาเสียเป็น ๆ ก็ลั่นวาจาอย่างนี้ ฝ่ายลูกชายก็จะไปเมืองพ่อ ก็เดินทางรอนแรม
มา เอาเกวียนไปจอดข้าง ๆ เมือง ตัวเองก็เอาวัวไปกินน้ำ ๑ให้เมียอยู่กระตะ อยู่เกวียน
กลายเป็นหลาน 3 ตัวแม่ลูก ที่นี้เวลาพวกอำมาตย์ข้าราชการมาก็มาเจออยู่ที่กระตะนั้น เห็น

ท่าน 3 ตัวของโปรดปรานของพระมหากษัตริย์ ก็จับลูกชายเสียเป็น ๆ เลยตายอยู่ข้างเมือง
ของพ่อฉันเลย

ผู้เล่า นายล้วน ใจเอื้อ

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องเศรษฐี

เศรษฐีเฒ่ามีโอรสเก่าแก่อยู่คนหนึ่ง โอรสเก่าแก่ฉันนะ วันนั้นอากาศดีท้องฟ้าปลอดโปร่ง
ถามท่านโอรสว่า โอรสวันนี้อากาศปลอดโปร่งแจ่มใสดี วันนี้จะมีอะไรดีบ้างล่ะ ที่นี้ก็บอกว่าเออ
วันนี้ถ้าใครเกิดวันนี้ เดือนนี้ ปีนี้ ต่อไปจะได้เป็นใหญ่เป็นโตเป็นเศรษฐีมหาเศรษฐีว่ายังนั้น ที่นี้
เศรษฐีไม่มีลูก ตอนนั้นนะ ก็เที่ยวหาซื้อเอามา เอามาเป็นลูกบุญธรรมนะ ก็ได้สมใจ อยู่มา
ไม่ช้าไม่นาน เมียตัวเองก็มีท้อง ที่นี้คลอดลูกออกมาหาเป็นผู้หญิงไม่ ในใจคิดเออ คลอดออก
มาเป็นผู้หญิงจะให้มันแต่งงานกัน ดันเกิดมาเป็นผู้ชาย ที่นี้ก็เกิดความอิจฉาริษยาตั้งแต่ต้นมาเลย
ตั้งแต่แบเบาะอยู่ ก็เอาไปฆ่า เอาไปทิ้งเกวียนทับเกวียนห้าร้อยเล่ม พ่อค้าเกวียนมาข้าง ๆ
บ้าน ก็เอาไปวางแบเบาะ พอวิ่งมาถึงตรงนั้นนะ จะทิ้งแกงยังงี้ ตียังงี้มันก็ไม่ไป เอ...
พ่อค้าเกวียนลงมาดู เห็นเด็กแบเบาะอยู่ ก็เอาไปเลี้ยงไว้ ลูกบุญธรรมที่ซื้อไปนั้นแหละ ตอนนี้
เศรษฐีก็รู้ว่าพ่อค้าเกวียนเอาไปแล้วล่ะ ที่นี้เอาเงินไปไถ่มา ไปฆ่าทางาหม้ออีก ที่นี้ก็เอาไป
โยนลงเหวเลย บังเอิญวันนั้นลมพายุแรงกระโชกไป ปลายฝนนั้นก็ปิดปากถ้า โยนเข้าไบบันก็
ค้างอยู่บนนั้น ไม่ล่วงไปถึงข้างล่าง ก็นอนหลับสบาย ที่นี้พอสาย ๆ หน่อย พวกพ่อค้าไม้ไผ่
ก็ไปตัดไม้ ไปตัดชะะ ชะะ ก็ตกใจชิ เด็กก็ร้องจ้าเลย ที่นี้ก็เลยเข้าคนตัดไม้ไผ่ก็ขึ้นไปดูเห็นเด็ก
ก็เอาไปเลี้ยงไว้อีกแหละ เศรษฐีได้ยินข่าวว่าเขาเอาไปเลี้ยงไว้ก็เลยไปซื้อเอามาอีก ไปไถ่
เอามาไปฆ่าทางาหม้ออีก คราวนี้ถึงไม่มีทางรอดว่าจัน มีเพื่อนอยู่คนหนึ่ง เป็นนายช่างหม้อ
นายช่างหม้อนี้ก็มีหนังสือลับมีหนังสือจดหมายไป ก็บังเอิญวันนั้น ลูกเศรษฐีตัวจริงไปเล่นการพนัน
อยู่นอกกลางทางที่ลูกบุญธรรมนี้จะผ่าน ก็ไปถึงนั้น บอกพี่แทนจันหน่อยเถอะ จันเล่นจนจะหมดตัว
อยู่แล้ว พ่อเขาให้จันถือหนังสือไปหานายช่างหม้อเขาณะ ไม่ได้หรอก จันไปแทนเอง ใน
จดหมายนั้นบอกว่า บุคคลใดถือมาถึงท่านเมื่อใด ไม่ว่าจะกลางวันกลางคืนให้จับฆ่าเสีย และ

เงินทองจะเอาเท่าไร ไปเอาที่ฉัน ลงชื่อเศรษฐี ที่นี้บังเอิญถูกเศรษฐีตัวจริงมันไป เขาก็จับฆ่า
 เลย ลูกบุญธรรมก็รอดอีกแหละ คิดใหญ่ที่นี้ คิดใหญ่จะทำยังไงดี พยายามฆ่ามันตั้งแต่แบเบาะ
 มันยังไม่ตาย ยังมีเพื่อนอีกคน เป็นนายพรานป่า บอกว่าที่นี้มึงไม่มีทางรอดหรอก มึงคนเดียว
 เขียนหนังสือไปว่าอย่างแบบเดียวกันนี้แหละ แต่ว่าบังเอิญมันก็ไปถึง บังเอิญนายพรานไม่อยู่
 พออีลูกสาวนั้นมองเห็นหน้า ก็ต้องชะตา นึกรักนึกชอบขึ้นมาทันที นอนไปนอนมาจดหมายนั้นก็
 แลบอกมาจากอกเสื้อ มันก็เปิดอ่านดู มันก็เลยเปลี่ยนนาม บอกว่าบุคคลผู้ใด ถือหนังสือมาถึง
 ท่านเมื่อใด ำให้ท่านจัดการวิวาทฆังคผล ผลท้ายที่สุดอีตานายพรานนั้นก็กลับมา ก็จัดงานแต่งงาน
 กันใหญ่โต ได้เมียเลย แทนที่มันจะตายกับได้ดีอีก เศรษฐีที่นี้คิดมาก คิดมากจนกลายเป็นโรค
 ไปไหนไม่รอด แล้วพวกเศรษฐีมีพยาบาลอยู่นะ ประกาศว่าถ้าไอ้ลูกบุญธรรมมันมานะ สมบัติ
 ชิ้นนี้ก็อย่าให้มันเป็นอันขาดนะ เออที่นี้พวกที่พยาบาลกันได้ยินไปว่าเออ... ทรัพย์สมบัติทั้งหมด
 ยกให้มันซะ ผลท้ายเศรษฐีก็เลยตาย ตายไอ้พวกนั้นก็เลยจัดการยกทรัพย์สมบัตินั้นนะให้หมดเลย
 ผลท้ายเลยเป็นเศรษฐีมหาเศรษฐี แทนที่มันจะตายไม่ตาย เพราะมันเกิดวันดี คินดี

ผู้เล่า นายล้วน ใจเอื้อ

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องอยากจนให้ชื้อห่วยอยากรวยให้ชื้อจบ

เพื่อนกันสองคนไปหาหมอเป็ง ผู้ใดวาสนาดี ที่นี้หมอเป็ง ผู้นี้เจ้านั่งอยู่นะ ก็ได้
 กินลากรวย บัดตั้งแต่ดูหมอบมาได้เฮ็ดเวียกเฮ็ดงาน อันผู้หนึ่งทายผู้นี้ยากลำบาก ใจมีมานะดี
 ผู้ว่าลำบากผู้ยากนะ นอนเอาหัวสองหมากพร้าว หัวหลุดหมากพร้าวละซุดดินซุดสวน อันผู้เพื่อน
 หมอเป็งว่านั่งอยู่ก็ได้กิน บัดต้องไปเฮ็ดพิเลอ มีเฮมีนาขายกินเม็ด ผู้ที่อันหมอเป็งเห็น ว่าชียาก
 ชิจนลำบาก มันขยันได้ เอาหัวสองหมากพร้าว ถากสวน ซุดบุกสวน บุกทุกสิ่งทุกอัน บักอันที่
 นอนอยู่นั่งอยู่ ได้ไปขอทานบักอันหมอเป็งว่าลำบากกว่าจน เฮ็ดหยังเลอกี่บ่มีกิน นี้มันขยันได้ เฮ็ด
 เอาไปขายรวย บักชื้อคร้านรอรวยได้เป็นขอทาน

ผู้เล่า นายวิสัย ช่วยอาษา

วันอาทิตย์ที่ 23 พฤษภาคม 2536

เรื่องแม่หมา

คนสองคน หม่าปาเอาใบเลี้ยงไว้ ทะนุถนอมไฉยรัก มีอะไรก็ไปหาให้กินจนโต เป็นสาว ผู้หญิงทั้งคู่ ที่นี้ก็พระราชานีกอยากเสด็จไปประพาสป่าก็เลยไปเจอ ก็รับเข้ามาตั้ง 2 คน ตอนนั้นนะ แม่หมาปาไม่อยู่ ไม่รู้ไปหากินที่ไหนพอกลับมาไม่เห็นลูก ไฉยทั้งสองนั้ง เฝ้า จนมันรู้ภาษาหมาแหละ เลี้ยงไว้จนโต ที่นี้พระราชาก็เข้ามาในเมือง พี่สาวนั้นก็ไปกับ พระราชา น้องสาวก็ได้กับอำมาตย์ที่นี้อยู่ต่อมา แม่ไปเที่ยวเสาะหาตามหา ตามไปจนไปถึง านเมือง ที่นี้ก็ไปหาพี่สาวก่อน พี่สาวนี่พอเห็นแม่ไป ก็ให้ทหารไล่ทูปไล่ตี เพราะละอาย เขาแม่เป็นหมา ไม่ให้เข้าไปใกล้เลยแหละ ผลท้ายที่สุดก็หนี แม่หนีหนีมาหาน้องสาว น้องสาว นี้ใจดีมีศีลธรรมรู้จักกตัญญูทเวที่ พอเห็นแม่ก็ต้ออกดีใจมีอะไรก็หามาให้กิน พี่สาวให้ทหารตีบอบ ช้ำมา ก็เอาทูปเอายาสาให้ มาอยู่กับน้องสาวก็ดี ตัวก็ตีไม่ว่าอะไร ก็บอกนี่แหละแม่หม่อม ฉันทแหละ ฉันทมากก็เพราะแม่ถนอมเลี้ยงมาตั้งแต่เล็ก ที่นี้พอค่อนข้าง รุ่งเช้าก็หนีไปอยู่ป่า พอตึก ๆ ก็มาหาลูกทุกวัน ๆ ที่นี้อยู่มา ๆ ก็ร่างกายสังขารก็แก่เผาลง วันหนึ่งก็บอกว่า ลูกไฉย..แม่นี้จะต้องตายอยู่ไม่ได้หรอกเพราะสังขารร่วงโรยแล้ว แม่เหนื่อยเหลือเกิน ขอ ตายกับลูก ผลสุดท้ายก็ตาย ที่นี้น้องสาวก็คิดว่า เอ..เอาแม่ไปไว้ที่ไหนดี เอาไว้มันข้างที่นอน ฎนี้แหละ ให้ทหารต่อโลงเอาไว้ อยู่มาไม่นาน พระราชาเสด็จมาบ้านอำมาตย์เห็นหีบแปลก ๆ วางอยู่ ก็ถามว่าไฉนี้อะไรเนี่ยพระน้องนาง หีบเพชรหีบพลอยก็ทำไปยั้งจั้น ที่นี้พระราชาก็ อยากรู ก็พยายามจัดตะปุดออก กระดุกหมานั้นละ กลายเป็นเพชรเป็นพลอยไปหมด พี่สาว เห็นละตาโต เอ..ฎก็ต้องมีส่วนได้ ก็แม่ของฎเหมือนกันนี่ ที่นี้ก็ว่ามึงไปได้ที่ไหนมา ไม่เซ กระดุกแม่หรือก ไปได้ที่ไหน ที่นี้มา ผลท้ายที่สุดก็ไปหากัน ไม่ได้อะไรก็กลับมา พอทราบ เรื่องละเอียดยี้ว่า แม่มึงนี่ยังไม่รู้จักกตัญญูทเวที่เลยปลดออกจากเมีย ไล่หนีเลย น้องสาว ก็มีแต่ความร่ำรวย มีแต่ความเจริญเพราะอุปการะแม่

ผู้เล่า นายล้วน จจเอื้อ

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องเรวตะ - สุภาวดี

เรวตะเป็นคนจัณฑาล สุภาวดีเป็นลูกพระมหากษัตริย์เรวตะนั้นไม่เอาเลยลูกเมีย ที่นี้เจ้าพระยาเป็นพ่อค้าเกวียน 500 เล่ม ด้วยนะ พี่สาวเห็นว่าสุภาวดีเป็นคนสงสารคน พ่อค้าเกวียน 500 เล่ม สั่งให้หาคนมาห้ลักคน อายุ 14 - 15 ปี ก็ได้เรวตะ ที่นี้เห็นว่าเป็นคนจัณฑาล ทาข้าวทาแกงอะไรให้กิน ที่นี้สุภาวดีเห็นว่าเป็นคนกินอดกินอยากก็ให้อาหารดี ๆ ให้ออกไปให้เรวตะก็ไม่ง่วง ที่นี้เข้าไปอยู่เฝ้าสวนดอกไม้ สุภาวดีลงไปหาพูดคุยกัน เป็นคนสงสารคน พี่สาวเป็นคนอิจฉาคนเห็นน้องลงไปเฝ้าจากกับเรวตะว่าจะเอากัน มันไม่เป็นจริงแม่เลยตีสุภาวดี เรวตะจะห้ามก็ห้ามไม่ได้ เรวตะเคืองโกรธลักหนีเลยไม่บอกใคร กลับไปบ้านพ่อก็ขายบ้านแล้วเป็นพ่อค้าขายพิน เรียกว่าประตูบ้านนั้นก็ไหม้แล้วก็เลยอยู่นั้นคืนหนึ่ง คนนั้นก็ไม่มีลูกจะให้อยู่กินกิน จะเอาเป็นลูกก็ไม่ยอมอยู่ จะไปหาพ่อ พ่อก็อยู่ไกลพันอยู่ในดงไหนก็ไม่รู้จัก รุ่งขึ้นมาวันใหม่อยู่มาได้ 2 - 3 วัน ก็อดคิดถึงพ่อแม่ไม่ได้ ที่นี้ก็นำอุตสาห์ไป เขาจะจับเอานะ เขาจะฆ่าเอาใจมันมาก ไปก็เลยเจอไอ้คนที่ เป็นโจรก็ไปอยู่กับเขา ไปอยู่ไปกินเป็นคนหูขวาวให้เขาทำเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ พอใหญ่กล้าเข้าก็ออกปล้นกับเขา ปล้นที่ไหนก็ได้ที่นั้น เขาก็ให้เรวตะเป็นหัวหน้าโจร พ่อดีมีเมืองพ่อค้าเกวียน 500 เล่ม เดินทางไปค้าขาย พวกโจรก็ปล้นเอา ที่นี้ก็จับพ่อของนางสุภาวดีไปจะเอาไปสังเวจเจ้าแม่กาสิ ที่นี้เรวตะเห็นเข้าก็ขอเออะคน ๆ นี้ ขอให้ได้ให้หาคนมาแทน ก็เอามาเรวตะไปดักทางคอยจะเอาคนมาเปลี่ยนก็ไม่มี ที่นี้เห็นพระองค์ก็เลยจับเอาพระมาจะเอามาเปลี่ยนพ่อของนางสุภาวดี พระก็ยอมแต่ขอแสดงธรรมมาให้ฟังก่อน มาพูดจาปราศรัยว่าจะฆ่าคนเลี้ยงเจ้าแม่กาสินี้มีประโยชน์อย่างไร เขาไปปล้นอะไรแย่งชิงอะไรช่วยรี ไม่มีประโยชน์ที่จะฆ่าคนมาเลี้ยง เลือดก็เลือดมนุษย์ขอหยุดเถอะพูดอย่างนั้นอย่างนี้ พวกนี้ก็ฟังความเลยหยุด เรวตะก็เห็นว่าดีก็เลยออกบวชอยู่กับพระองค์ พระองค์จะไปไหนก็ไปไหนพระองค์อยู่เรื่อย ๆ พอมาบ้านพ่อแม่ของเรวตะ ก็นิมนต์ฉันข้าว พ่อแม่ก็ไม่รู้ว่าเป็นเรวตะ ที่นี้พ่อของนางสุภาวดีก็จำได้ว่าเรวตะเป็นโจร เรวตะนี่ก็ดีเหลือที่สุด เมื่อจะจับไปประหารชีวิต ก็บ่าวร้องไปคนไปคุกกันมาก เรวตะนี้เพชฌฆาตขุดหลุมเอาไฟเผาในหลุม เรวตะนี่ก็อยู่ในหลุม สุภาวดีบอกว่าให้เรวตะหนีไปซะ แล้วก็เผาหลุมมาให้เรวตะรู้ ที่นี้พ่อแม่ของนางสุภาวดีตายหมดก็บอกให้เรวตะมาครอบครองเมือง แทะจะเอาเป็นลูกเป็นผ้า ที่นี้มีคนหนึ่งไปเรียนศาสตรศิลป์เป็นผู้มีวิชาความรู้มาสู่ของนางสุภาวดี เรวตะไม่เข้าใจหาว่าสุภาวดีพูดไม่มีสัจจะ

สุภาวดีเลยแต่งงาน เรวตะก็ออกจากวัดไปเลย สุภาวดีพอรู้ก็ออกตามหา ไปตามหาที่วัดก็เลย ออกบวชติดตามหาเรวตะอยู่ 16 ปี ไม่เจอก็ได้ยินข่าวว่าไปอยู่ถ้ำแล้วจะออกมาวันหนึ่งในเจ็ดวัน จะออกมาอยู่วัด ที่นี่สุภาวดีก็ตามไปหาถามแม่ชีว่าอยู่บ่อ แม่ชีบอกว่าอยู่ที่นี่ไปเรียกถามเรวตะ เรวตะก็บอกว่ามาทำไมกลางค้ำกลางคืนไม่ตีมันจะเป็นเลวชาติ ชาวบ้านเขาจะตีเตียนนินทา กลางวันจึงมา พอไปกลางวันก็หนีอีก ที่นี่ก็ออกตามไปก็ไม่เจอแต่ก็สั่งความไปให้ออกมาหาจะ พุดเป็นครั้งสุดท้ายเป็นใช้มาก ก็เลยตายอย่างกุ่ม ธาตุยังมีอยู่เดี๋ยวนี้ เรวตะนี่ก็ทำศพก่อธาตุ กวนดูแล้วก็หนีไป

ผู้เล่า นายโต้น โภทศจิตร

วันอังคารที่ 5 กรกฎาคม 2537

เรื่องบักชีเหล้าขึ้นสวรรค์

กันแต่เหล้าเมาซูกมือ ครั้นถึงมือเศรษฐีเมียตาย ทานุณสุนทานเหือบักชีเหล้ากูจ่าง มิงไปถามยมพะบาลชิตได้รับบุญกุศลได้เกิดบ่อนดีบ้อ มิงจะเอาเท่าเลอ เอาเหล้าทาบึงเอา ชันบะบึง ไปทาบไปกินไปเรื่อยไป อันไปเห็นผู้เฒ่าเฝ้าจอมปลวก ผู้เฒ่าเฝ้าจอมปลวกว่า บักชีเหล้ามิงชิไปหยังเลอ เศรษฐีจ่างไปถามว่าอันเมียตายเมียเป็นสาวนี้ไปถามยมพะบาลเบ็ง ว่าได้รับส่วนบุญได้ไปเกิดไปขานที่ดีมีสุขบ้อ หรือลำบากก็กลับมาเว้าสู่ฟัง เอ้อฎุผากไปน้าน อันฎุเป็นหยังจึงได้เฝ้าจอมปลวกเอาเงินทองไปฝังตายแล้วไปเฝ้าปู่เฝ้าย่าเฝ้าทรัพย์เลยตายไปแล้ว ไปอยู่จอมปลวกนั้นเฒ่าเฝ้าผากไปถามน้าน ก็เป็นหยังจึงได้มาเฝ้าจอมปลวกอันนี้ เออชิว้าเหือบักชี ไปอีกหน่อยมิงจะเซ้ชวางคลองเป็นสะพานให้เข้าข้าม บักชีเหล้าชิไปหยังเลอ อันเศรษฐี เหือบไปถามยมพะบาล เออก็ผากไปถามน้านแล้วมาเว้าสู่ฟัง เป็นหยังก็จึงได้เป็นจระเซ้ชวาง คลอง มาเป็นสะพานให้เขาข้าม แล้วมิงถามให้ฎุเค้อรู้เรื่องยมพะบาลแล้วมิงจามาเล่าให้ฎุ ฟังน้าน ที่นี่ก็ทาบไปถึงประตูจ่างยมพะบาล ตาแดงเหมือนนกรดเลยแหละ ถือหอกสองคน บักชีเหล้ามิงชิไปหยังเลอ เศรษฐีเข้ามาถามยมพะบาลว่า เมียสาวกำลังฮักกำลังแพงตาย เศรษฐีทานุณสุนทานเหือบชิตได้รับบ้อ แล้วมิงทาบหยังเลอ ทาบเหล้า เศรษฐีเหือบฎุมา ขอกินน้าน แซบบ้อ เอาขันเทตักกินกัน กินกันเมาเลย 2 คน เมาล้มนอน บักชีเหล้าเข้าไปทาบยมพะบาล

ที่นี้ฉันเข้าไปถามยมพะบาลเจ้าขา ผมนี่อันเศรษฐีใช้ผมมาถามผิวเมียได้กันใหม่ ๆ อยู่บ่พอเดือน
 เมียก็ตาย ชิสละข้าวของเงินทองกินทานทานุญหื้อชิได้รับบ้อ ห้วยบ่ได้รับดอก เงินของเศรษฐี
 มันบ่แม่นเงินน้ำพักน้ำเฮงเป็นเงินกองเขามา ซ้อกองเขามาบ่ได้ ถ้าหากว่าชิหื้อได้ไปซุดดิน
 พันไม้ทาบรับจ้างมาทานุญ อันนั้นจึงชิได้ มึงก็กลับไปบอก เออยังมีผู้เผกเผ่าจอมปลวกใช้ผม
 มาถาม เป็นหยังเลอจึงเผ่าจอมปลวก เป็นเหตุยังเลอ เพิ่นก็พลิกบัณชีเบิ่ง ว่าครั้งก่อนนี้มี
 เงินมีทองบ่เอาทานุญสุนทาน เอาไปฝังจอมปลวกตายแล้วก็ไปเผ่าจอมปลวก เอ็ดหยังเลอมันชิ
 ได้ไปเกิดไปขาน หื้อมันไปเข้าความผันลูกชะ หื้อมันมาซุดเอาเงินส่วนนั้นไปทานุญ ทาสสร้าง
 ภูตีสร้างศาลาอันนั้นนะ ชิได้ไปเกิดไปขาน เออมีอีกจะเซ้ขวางคลองมันถามว่าเป็นหยังเลอ
 จึงได้เป็นจระเซ้ขวางคลองเป็นสะพานหื้อเขาข้าม เนี้ยพลิกบัณชี เขาชิทานุญสุนทานไปซัด
 ไปขวางเขาบ่หื้อเขาทา เป็นคนซัดขวาง เป็นจระเซ้ขวางคลองเป็นสะพานให้เขาข้าม
 ชิไปเกิดไปขานเอ็ดหยังเลอชิตาย หื้อไปบอกเขาทานุญทานอย่าไปซัดขวางเขา เขาชิเอ็ด
 หยังก็ตามแต่เขา ก็ไปบอกลูกบอกเต้าสร้างนาทานุญ กลับมาบอกมันก็เส่ายังเงาะ กลับมา
 บอกจระเซ้ก่อน มาอีกผู้เผกจอมปลวก เออบักชีเหล้าว่าเลอมพะบาลนะ เมื่อครั้งก่อนนี้มีเงิน
 มีทองบ่เอาเงินสร้างนาทานุญวิหาร เอาเงินมาฝังนี้ตายก็มาเผ่าจอมปลวก เอ็ดหยังเลอชิ
 ได้ไปเกิดไปขาน หื้อไปเข้าความผันลูก หื้อลูกมาซุดเอาเงินเหนี้ยะ ที่เผ่าจอมปลวกเนี้ย
 หื้อไปสร้างนาทานุญสร้างภูตีสร้างศาลาสร้างวัดภูตีสร้างหะ ชิได้ไปเกิดไปขาน ก็ไปเข้าความผันลูก
 ลูกก็ไปซุดเอาไปสร้างนาทานุญได้ไปเกิดไปขาน นี้มาฮอดเศรษฐี เศรษฐีว่าเงบักชีเหล้า
 มึงไปถามได้เรื่องบ้อ เพิ่นว่าอันเงินเศรษฐีมีแต่ซ้อกองมาทั้งนั้นบ่ได้ เอ็ดหยังเลอจึงชิได้
 หื้อเศรษฐีไปรับจ้างซุดดินพันไม้แบกหาม เอาเงินส่วนนั้นแหละไปสร้าง อันนั้นจึงชิได้
 ว่าเศรษฐีฟัง ที่นี้พวกจระเซ้ขวางคลองก็เอ็ดไปจ้างบักเศรษฐี ชิได้ไปเกิดไปขานผู้เผก
 เผ่าจอมปลวกก็จ้างอีก ภูตีสร้างศาลาอันนั้นนะ ชิได้ไปเข้าความผันลูก ลูกมาซุดซุมเงินซุมทองไปสร้างนาทานุญ
 สร้างภูตีสร้างวัดภูตีส ชิได้ไปเกิดไปขาน จ้างไปอีก ที่นี้เศรษฐีก็รับจ้างเขาซุดดินหยาดเหงื่อ
 ต่างน้ำ น้ำพักน้ำเฮง ภูตีสร้างไปถามว่าได้รับส่วนบุญบ้อ ภูตีสร้างไปอีกที่ จ้างสามคนเลยที่เนี้ยะ
 ไปเขาไปจ่ายมพะบาลนะ เขาว่าจระเซ้ก็ได้ไปเกิดไปขาน ที่นี้มาผู้เผกเผ่าจอมปลวกนั้นก็ได้
 ไปเข้าความผันลูก ภูตีสร้างไปเอาเงินเอาทองซุดเงินซุดทองไปสร้างภูตีสร้างศาลาการเบรียญ

สร้างวัดกุฎีที่อาศัยพระก็ได้ไปเกิดไปขานวิมานทอง เศรษฐีอื่นต่างขุดดินรับจ้างก็เลยลูกเมียได้
ไปอยู่วิมานทอง เขาก็พาไป พาไปถามเมีย ได้เวลาหม่อมพะบาลเรียกกลับตี บักซี่เหล้ายังอยู่
กับเมียเศรษฐี

ผู้เล่า นายวิลัย ช่วยอาษา
วันอาทิตย์ที่ 23 พฤษภาคม 2536

เรื่องเจ๊กฮกกับเจ๊กโก

คนไทยนี้มันหยาบโง่งเป็นคนเจ้าศเจ้าอย่าง เจ้าชู้ หนักไม่เอาเบาไม่สู้ชอบเป็นเจ้า
ใหญ่ นายโต แต่เงินนั้นไม่สู้คนจีนหรอก คนจีนหาเงินเก่ง เจ๊กฮกกับเจ๊กโกนี้มาจากเมืองจีน
มันอดอยากก็ชวนกันไปเมืองไทย ชำมน้ำชำมทะเลเข้ามาเขตประเทศไทย ้วย... ต้นไม้เขียว
มันดีใจ ไม่ตายแล้ว สัตว์กานสองคน ก็มีไม้ทาบคนละอันทาบของชาย คั้นปาบเอาไม้แดงทำไม้
ได้เอาไม้ไผ่ทำทาบออก ก็ไปค้าขายกัน ถ้าไม่รวยจะไม่กินเหล้า เล่นบอคเม็ดมะขาม ที่นี่เจ๊ก
ฮกก็มีขมันทาบเก็บ เจ๊กโกนะชื่ก็ไปขายพอมีกก็เอาไปเล่นบอคไฮไล วันนั้นมันรวยผิตบคิตาไป
เจ๊กฮกก็บอก เอ๊ะทำไมมึงรวยนะ ฎไปเล่นมากูจะเสี่ยง ฎไม่กินเงินมึงเล่นมาได้กูไม่กิน มึง
ไปกินของมึงเองเออะ มึงกับกูแยกกันหากิน ที่นี่เจ๊กฮกมันหากินด้วยความซื่อสัตย์มันรวยจนเป็น
เผกแกมีบ้านมีตึก ที่นี้มันรวยแล้วก็เอาไม้คานมาเสียมทอง เอาทองปิดเต็มทาบกระบุง ก็เอา
เก็บไว้ ก็บูชาไม้คานกับทาบนั้น ต่อมาเจ๊กโกก็ไปเป็นขอทานเป็นคนใช้ทั่วบ้านทั่วเมือง คนจีน
เขาเก่งขยัน คนไทยชื่ก็เกียจ งานขุดดินพันไม้มันไม่เอาทาบออก ชอบเป็นนายชอบเป็นข้าราชการ
เงินก็ไม่พอกิน ผู้สาวบ้านคลองคล้านิยมผู้ว่าเจ๊ก ผู้สาวโคกกระชายนิยมผู้ว่าเจ๊ก เอาผู้ว่าเจ๊ก
บ้านคลองคล้านี้มีผู้สาวสวย ๆ เยอะชอบเอาผู้ว่าเจ๊ก ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ คนโคก
กระชายเอาผู้ว่าเจ๊กมันขยันทามาหากิน

ผู้เล่า นางทองพูน โคนกระชาย
วันจันทร์ที่ 18 เมษายน 2537

เรื่องนิทานสอนคนแก่

เผ่าหนึ่งนั้นเผ่าแก่แดดตีกลา ตามทุ่งตามหนองตามห้วย เปียกอ้วยช้วยทั้งน้ำทั้งตม
งมเจ้ามตีกลกลางแก่ง แข่งเจ้าแข่งตากแดดจนพอง ตาทั้งสองคอยมองปลาบ่อน อ้อนแสง
อ้อนหมมือคำคาย เผ่าหนึ่งนั้นเผ่าแก่ทูลหวายทูลตามทูลอ่อง นื่องจิหา เชือกคล้องจนหื้ออยู่มือ
เผ่าหนึ่งนั้นเผ่าแก่ทูลแก้ว แก้วหนึ่งแล้วยังแก้วสอง ความลาพองแก้วสี่แก้วห้า ตีมบ่ท่าแก้วห้า
แก้วหก ตีมบ่ตบ่ต้องถอดปาก อยากตามอยากจนบ้ำเสียจิตกินจนติดจนเคยจนสิ่ง เป็นตาบั้งเผ่า
แก่เหยาะหลาน ศิลและทานบ่พากันไปสร้าง คันแม่นลงเหือนไป หลานน้อยก็แ้วอ้อน เลยละ
กลับออนซอนมาชมหลานน้อย ปะไปแต่เผ่าแก่เหยาะหลาน ศิลและทานไพเห็ดไผได้ เจ้าอย่า
ใช้ผู้อื่นเห็ดแทน มันจิแบนโตไปเบลา ๆ ครอบลูกหลานเมื่อน้ำอย่าครอบ

ผู้เล่า นางบุญช่วย ลาหอม

วันอังคารที่ 5 กรกฎาคม 2537

เรื่องเข็มเย็บผ้า

มีครอบครัวหนึ่งพ่อก็ตายไปแล้วเหลือแต่แม่ ที่มีลูกชายอยู่ 2 คน ไม่รู้จักมีครอบครัว
สักที แม่ก็แก่แล้วอยากให้ลูกเป็นฝั่งเป็นฝาจะได้หายห่วง ก็ไปขอเมียให้ ได้เมียแล้วก็พา
มาไหว้แม่ แม่ก็เป็นคนมีสมบัติพอสมควร แม่นี้ก็ให้เข็มเย็บผ้าไปเล่มหนึ่ง ลูกชายคนโตก็เอาไป
ก็ออกนอกบ้านก็เลยย่นทิ้ง รวยเสียเบลา ๆ แหมมาไหว้ทั้งทีให้เข็มเย็บผ้าเล่มเดียว เข็มสมัย
ก่อนมันหายากนะ มาลูกชายคนที่ 2 ก็ไปแต่งอีกแหละ ก็พามาไหว้อีก แก่ก็ให้เข็มไปเล่ม
เดียวอีก ลูกชายคนโตก็เสียใจ เก็บไปเสตลับไว้อย่างดี ต่อมาลูกชายคนโตก็คลอคลุก ก็ส่ง
ข่าวมาหาแม่ย่า แม่ย่าก็ไปก็เตรียมผ้าและนุ่นไปเย็บเบาๆให้หลาน แต่ไม่ได้เอาเข็มไป ไปถึง
แก็กก็ถามหาเข็ม ลูกชายคนโตก็ถามเมียว่าเข็มมีรีเบลา เมียบอกไม่มีไปหาซื้อเอาไป ตัวก็ไป
หาซื้อหาเข็มมา แก็กก็เย็บให้หลานนอน มาลูกชายคนโตก็เหมือนกัน แก็กก็ทำแบบเดียวกันนี้

แหละ ไปแล้วก็ไปถามหาเข็ม ผัวก็ถามหาเข็ม เมียก็บอกว่ามี แม่ให้มาเก็บไว้ในตลับนั้นแหละ
ไอ้ยแกละดีใจ ผลทำยที่สุดแกก็ยกสมบัติให้ลูกสะใภ้คนเล็กเลย

ผู้เล่า นายสายบัว ศรีอุบล

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องตาแป๊ะอยากได้ลูกสะใภ้

ตาแป๊ะแกทาสวนล้มปลูกส้มถึงปีก็เก็บไปขาย ก็อยากได้ลูกสะใภ้ ก็เลยเอาส้มไป
ไปขายนะที่นี้ก็เอาส้มไปแลกซื้อฝุ่นละอองเนี่ย ไปร้องขอแลก ใครมีซื้อฝุ่นอะไรนี่เอามา ยิ่งได้มาก
ก็ยิ่งให้มาก พวกสาว ๆ ก็กวาดบ้านมา ไอ้ยพอไปป่าวประกาศก็ไปกวาดกันใหญ่เลย ก็ได้
คนละมาก ๆ เอามาแลกแกก็ให้ส้มไป ที่นี้มีบ้านนั่งกวาดได้มานิดเดียว ไอ้ยกวาดแทบตายได้
ไม่ถึงกอบ แกละชอบใจว่าผู้หญิงคนนี้สะอาด แกละเลยไปขอมาเป็นลูกสะใภ้

ผู้เล่า นายสายบัว ศรีอุบล

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องลูกสะใภ้

ครอบครัวนี้มีลูกชายคนนึง พ่อแม่ก็แก่แล้วก็รับเร้าให้มีครอบครัวซะลูกชายก็ขอเงิน
แม่ไป พกเงินไปเดินไปพอใจใครก็ไปพักอยู่บ้านนั้นนะ นอนอยู่นั้นละ อาหารอะไรก็ไม่กิน
กินแต่ตับปลาหมอง ให้เงินผู้หญิงไปซื้อมา จ่ายให้ทุกวัน เอาแต่ตับปลาหมองมากิน เนื้อก็ไม่กิน
ซูกมื่อ ๆ ที่นี้เงินหมดก็ไม่มีจะซื้อ ก็กลับบ้านมาขอแม่ใหม่ ขอเงินไปอีกตั้งสามสี่แห่งก็ไม่ได้
สักที จนคนสุดท้ายเนี่ย กินไปกินมาเงินหมด ผู้หญิงก็ว่าเงินของพี่หมดไม่เป็นไร ของน้องยังมี
เอามาจากไหนละ ก็น้องชายปลาหมองใจ ได้เงินตั้งเยอะ เลยพอใจก็พาผู้หญิงนี้มาหาแม่
แม่ก็เลยตกลงแต่งงานให้

ผู้เล่า นายสายบัว ศรีอุบล

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องแม่เสือกกับแม่วัว

วัวแม่ลูกอ่อนกำลังหากินหญ้าอยู่ชายเขา ที่นี้กินหญ้าเพลิน ๆ ก็ห่างลูกจนว่าไกล ที่นี้แม่เสือกตัวหนึ่งได้กลิ่นสาบวัวอยู่ใกล้ ๆ ก็พยายามดมกลิ่นมาจนพบแม่วัวกำลังกินหญ้าอยู่ แม่เสือกก็เข้าไปใกล้ชอกแม่วัว แม่วัวตกใจแต่ก็พยายามทำใจดีสู้เสือกก็บอกกับแม่เสือกว่า เรายังมีลูกอ่อนขอกลับไปบอกลูกก่อนได้บ้าง แล้วจะกลับมาเพื่อทานกินตามสัญญา แม่เสือกก็เพื่อไปยังบ่กิน เพื่อเจ้ากลับไปหาลูกก่อน แม่นั้นก็ไปหาลูก ลูกก็ว่าขีมันน่าซีให้แม่เสือกกินลูกแทนแม่ แม่วัวบ่ได้ ๆ แม่วัวเพิ่นฮักแพงลูกนะ เสือกได้ฟังลูกวัวกับแม่วัวปรึกษากันละสงสารและเห็นใจสองแม่ลูก อันว่าตนก็มีลูกคือกัน จังว่าช้อยบ่กินเจ้าดอกเพื่อเจ้าพาลูกเมื่อชะ ช้อยบ่กินเจ้าแล้ว แม่เนเจ้าเป็นผู้สัตย์ซื่อฮักกาคาพูด แม่วัวละดีใจจึงพากันกลับ

ผู้เล่า นางบุญทิน เหลือจ้อย

วันอังคารที่ 25 พฤษภาคม 2536

เรื่องกรรมตามสนอง

นายพรานมีอาชีพล่าสัตว์สำเนียงป่าก็เลี้ยงหมาไว้ 3 ตัว ซินาหมาไปล่าสัตว์ซุกมื่อที่นี้วันหนึ่งนายพรานก็นำหมาทั้ง 3 ตัวเข้าไปล่าสัตว์ ตั้งแต่เข้าจนบายนายพรานก็บ่ได้หยังจึกเพื่อที่นี้ก็เดินไปเห็นพระภิกษุองค์หนึ่งอยู่ในป่าก็คิดว่าแม่เนละพระนี่คือซีเป็นโศกการเพื่อเฮาบ่ได้เนื้อได้หยังคิดตั้งนั้นก็โหมหลาย จึงบ่ส่อยให้หมาไล่กัดพระ พระเห็นท่าบ่ดีก็วิ่งหนีขึ้นต้นไม้ นายพรานก็นำไปเอาหอกที่มแทงพระอยู่ทางเดื่อ พระก็คืนจนจิวรหลุดตกลงมาคลุมตัวนายพราน พระก็เหลือแต่ตัวสอนจ้อยน หمامองบนต้นไม้ไม่เห็นผ้าเหลืองเหลืองเห็นนายพรานคิดว่าพระวิ่งเข้าไปตะครุบรุมกัดนายพรานจนตาย

ผู้เล่า นางทองมา สุขสวัสดิ์

วันจันทร์ 18 เมษายน 2537

นิทานชีวิต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องท้าวภาพร้ำชี่คร้าน

ท้าวภาพร้ำชี่คร้านนี้ไม่ทำอะไร วัน ๆ เอาแต่นอนอยู่ วันหนึ่งก็เห็นเมดลากไล่เดือน
ลงรู พอลากลงไปได้เดือนก็ตั้งขึ้นมา ท้าวอยู่ยั้งจืดหลายเพื่อต่อหลายเพื่อ เอ็มันเป็นยังงัจะ
ฎจะช่วย ก็เอาไล่เดือนยัดลงรูไป แหมพวกมดก็ตีจกกันใหญ่ ถามว่าใครช่วย ก็ว่าท้าวภาพร้ำ
ชี่คร้านช่วย เออดีไปหาเขาแล้วจะสอนวิชามดให้ อยู่มาท้าวก็รู้ภาษามดทุกสิ่งทุกอย่าง ที่นี้ก็
อยากได้เมีย ก็ไปขอลูกสาวเจ้าเมืองเลยแหละ เอ็งจะไปเอาได้ยังงั เพราะว่าคุณไม่มี
สมบัติสักชิ้น ไม่ทำอะไรเลย ที่นี้แม่ก็อดรันทนไม่ได้ก็ไป ที่แรกก็ไม่ไปกลัวโดนฆ่า พอไปขอ
เจ้าเมืองก็บอกว่าได้ แต่ต้องทำถนนเงินถนนคามาคู่กันตั้งแต่บ้านผู้ชายมาจนถึงเมือง ที่นี้ก็
บอกลูก ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร ท้าวภาพร้ำชี่คร้านก็ไปบอกพวกมด ที่นี้มดมีอยู่ทั่วแผ่นดินก็เกณฑ์พวก
กันมาทำถนนเงินถนนคามาถึงบ้านผู้สาวเลย ทำจนเสร็จ เจ้าเมืองตื่นขึ้นมาล้างหน้าเห็นถนน
เงินถนนคามาชั้นหลุดมือเลย ต้องยกให้ ท้าวภาพร้ำชี่คร้านก็เลยได้กับลูกสาวพระยา อยู่มา ๆ
ก็ไปเที่ยวกัน ก็นั่งกินอ้อย ผัวนั้นก็รู้ใจมด เวลากินอ้อยก็ขยักน้ำอ้อยเหลือติดชานอ้อยไว้หนอยนึ่ง
ไว้ให้พวกมดกิน ฝ่ายเมียก็กินเสียจืดเลย ที่นี้พวกมดมันก็คุยกันว่า แหมเมียท้าวนี้ขี้ตีแท้ กิน
หมดเลยไม่เหลือ ผัวยังดียังมีเหลือ ผัวก็หัว เมียก็ว่าหัวอะไร ผัวก็ไม่บอก บอกไม่ได้
ถ้าบอกก็หัวแตกตายเลยเพราะไปสัญญากับมดไว้ที่ ตอนเรียนภาษามดจะไม่บอกใคร เมียถาม
หนัก ๆ เข้าก็บอกเมีย ก็เลยหัวแตกตาย เนี่ยผัวเมียกันไม่มีความลับ อดไม่ได้ที่จะบอกกัน

ผู้เล่า นายล้วน จ.เอื้อ

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องท้าวคาสงกา

ท้าวคาสงกาชื่อบุชายของ ก็สั่งเมียไว้ว่าถ้าใครมาอย่าพูดกับใครนะจะ เรียกก็ไม่ต้อง
พูด ที่นี้นายสาเภาก็มาค้าขาย ขอกินน้ำขอนั่งพัก ก็ไปบอญเอาของไปให้ ที่แรกก็ไม่พูดเลยนะ
นายสาเภาก็แกล้งจับนั้นจับนี้ จนได้กับนายสาเภา ผัวก็ไม่รู้ ได้กันั้นนานโซ จนผัวกลับมา ผัว
รู้เรื่องก็รู้ความกันท้าวคาสงกาเนั้นคนจอนี้ ไม่รวยเหมือนนายสาเภา ไปหาผู้พิพากษาคนไหนก็ตัด

ลีนให้แพ้ทุกทีเพราะเงินไม่ถึง ที่นี้ก็มีภาระเสี่ยงหมากัน หมานั้นก็เลี้ยงไว้ตั้งแต่ตัวเล็ก ๆ ไปตั้ง
 ลีบกว่าปีมันก็จำไม่ได้ ที่นี้เสี่ยงข้าวกัน บั้นข้าวมันจะกินของคนไหน มันก็กินของนายสาเภาก็
 มันอยู่นั้นทุกวัน ท้าวคาสงกาก็แพ้อีก ที่นี้มีผู้พิพากษาอีกคนหนึ่งเขาไม่กินเงิน ก็สู้ความให้ท้าว
 คาสงกา เอาคนเข้าไปอยู่ในกลองเพล ก็บอกเอาสุนัขมีโทษหนักต้องห้ามกลองนี้รอบเมือง 3 รอบ
 นายสาเภอกับนางนั้นก็ห้ามกลอง ห้ามไปห้ามมายังไม่ถึง 3 รอบเลย นางนั้นก็เหนื่อยก็บ่นว่า
 ซ้อยว่าแล้วซ้อยนะมีผิวแล้วเจ้าก็ยังตั้งต้นจะเอาซ้อยอยู่ ว่านายสาเภอนายสาเภาก็ออกอ้อนหาผู้
 ที่นี้คนที่อยู่ในกลองก็จับบันทึกไว้ทุกอย่าง พอครบ 3 รอบก็เอากลองวางลง ที่นี้ก็ปิดหน้ากลองออก
 คนก็ออกมาอ่านที่จดไว้ให้ฟัง ท้าวคาสงกาก็เลยชนะความ ก็รับสินไหมนายสาเภอละ

ผู้เล่า นายล้วน ใจเอื้อ

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องท้าวเต้าน้อย

มียายคนหนึ่งอาศัยอยู่ในกระท่อมท้ายหมู่บ้าน มีอาชีพทำไร่แดงเลี้ยงชีพ แกอยู่คนเดียว
 ไม่มีลูกไม่มีญาติพี่น้อง ใช้ชีวิตอยู่ไปวันหนึ่ง ๆ แกคิดว่าถ้าแกมีลูกสักคนหนึ่งก็คงจะไม่เหงา ก็ไป
 ทาบลาก็ได้เต่าตัวหนึ่งจึงนำกลับไปบ้านและเลี้ยงไว้เป็นลูก ไปหาไร้ทำสวนแกก็จะนำเต่าไปสัยาม
 ไปด้วยทุกวัน ชีวิตของแกก็เป็นสุขขึ้นตั้งแต่นำเต่ามาเลี้ยงไว้ แดงที่แกปลูกไว้ก็งอกงามเก็บขาย
 ได้มาก แกคิดว่าคงเป็นเพราะอภินิหารของเต่า แกก็ยิ่งเพิ่มความรักเต่าตัวนี้มากขึ้น แกก็เลี้ยง
 ดูแลเต่าอย่างดี วันหนึ่งแกอาบน้ำอาบท่ากินข้าวกินปลาแล้วก็นั่งเล่นอยู่นอกชานก็ได้ยินเสียงแคนอยู่ใน
 ห้องของท้าวเต้าน้อย แกจึงไปแอบดูก็เห็นชายหนุ่มรูปงามเป่าแคนอยู่ เสียงแคนมันได้ยินไปทั่ว
 หมู่บ้าน ต่างก็พากันมาถามชาวคราวยายว่า แม่เฒ่าเป่าแคนได้มันแท้ ๆ คืออยากเห็นหน้าแก่น้อย
 ยายก็บอกว่าป่ผีพรอกมีแต่เต้าน้อยที่ยายเลี้ยงไว้แหละ พอมีคนเดินผ่านไปมาท้าวเต้าน้อยก็หนี
 เข้าไปอยู่ในควาบเต่าตามเดิม และไม่หายบอกเรื่องนี้นาเฒ่า ที่นี้พอโตเป็นข่าว ท้าวเต้าน้อย
 อ้อนวอนให้ยายไปส่งลูกสาวของเศรษฐีในหมู่บ้าน ยายก็บอกว่าอย่าไปเถอะ เพราะเศรษฐีเขา
 รักรวยเฮาบ่มีเงินทองเขาไปส่งขอเขามันยาก ท้าวเต้าน้อยบอกว่าถ้ายายไม่ไปบ่ได้แต่ซ้อยชิตต้องตาย

แน่ ยายก็เลยจำใจต้องไป ท้าวเต้าน้อยก็บอกให้เอาแดงลูกใหญ่ที่ปลูกไว้ไปด้วย 2 ลูก าสยามไปขอลูกสาวเศรษฐี เศรษฐีรู้ข่าวว่ายายจะมาขอลูกสาวเพื่อหลานซึ่งเป็นเต่าก็เกรงใจย้ายยายและหลานว่าไม่รู้จักเจียมตัวและขับไล่ยายให้ออกจากบ้านไป ยายยานจนตัวลั่นก็เอาแดง 2 ลูกวางไว้ข้างหน้าเศรษฐี แล้วก็รีบลงบันไดกลับบ้าน เศรษฐีก็เอาแดง 2 ลูก นั้นขว้างใส่ยายไปด้วยความโกรธ แแดงก็แตกออกเป็นเงินเป็นทองเหลือองเฮื่อเฮื่องทั่วบ้าน เศรษฐีก็รีบเก็บไว้ด้วยความโลภและบอกให้คนใช้ไปบอกยายว่า ถ้าจะขอลูกสาวจริง ๆ ก็ได้แต่จะต้องให้ท้าวเต้าน้อยปลูกต้นกล้วยต้นอ้อยจากกระท่อมของยายตามทางมาหอดบ้านของเศรษฐีภายในคืนนี้จะยกลูกสาวให้ยายก็ให้กลับมาเล่าให้ท้าวเต้าน้อยฟัง ท้าวเต้าน้อยก็บอกว่า ยายบ่ต้องให้หรอก ข้อยชิปลูกต้นกล้วยต้นอ้อยให้เสร็จ รุ่งเช้าเศรษฐีก็แปลกใจเมื่อเห็นต้นกล้วยต้นอ้อยเป็นทิวแถวหอดบ้านเศรษฐีก็จำต้องยกลูกสาวให้ท้าวเต้าน้อย เศรษฐีก็ถามลูกสาวว่าไฟผู้ชี้แต่งงานกับท้าวเต้าน้อยปรากฏว่าพี่เอื้อยทั้งหกคนต่างก็บ่ยอมแต่งงานหาท้าวเต้าน้อยสักคน มีแต่ลูกสาวหล้าผู้เดียวขยอมแต่งกับท้าวเต้าน้อยเพราะว่าสงสาร เมื่อแต่งงานแล้ว ท้าวเต้าน้อยก็ออกจากคราบเต่าเป็นผู้งาม ก็ทามาหาเลี้ยงชีพด้วยความขยันขันแข็งจนร่ำรวย จึงเป็นที่รักใคร่ของเศรษฐีมาก ที่นี้พี่เอื้อยทั้งหกคนอิจฉาริชยาน้องสาวหล้าและต่างก็อิจฉาก็อยากได้ท้าวเต้าน้อยเป็นผัว นางพี่เอื้อยทั้งหกจึงพากันไปหาเต่าตามหนองน้ำมานอนน้าเป็นผัวอยากจะได้ดีเหมือนกับน้องสาวหล้า เมื่อเอาเต่ามานอนด้วยเต่ามันละซี้ใส่รักแร้ของนางพี่เอื้อยจนเหม็นไปทั้งห้อง จึงเป็นเหตุให้ผู้หญิงมีกลิ่นรักแร้ตั้งแต่บัดนั้น เป็นต้นมา

ผู้เล่า นายบุญจันทร์ มีอาษา

วันอาทิตย์ที่ 18 เมษายน 2536

ศูนย์วิทยุวิทยุ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องอ้ายป่าวกับผู้สาว

อ้ายป่าวกับผู้สาวนั้นมักกัน ชอบกันแมนบ้อ ที่นี้ก็ไปคุยกันละก็พากันหนีมาหนีมาคำมิด จักไปนอนชิวเลอ ก็มีกะภู่วัดนั้นแหละ ไปนอนยังกะภู่วัด พระนั้นก็บอกแต่ บอกว่าอย่าสูพากัน มาอนนนี่ทอน มาอนนนี่ต้องเข้ามานอนในกะภู่นากัน เฮาบ่เข้าไปนอนในกะภู่นากันบ่ได้ เสือมันกิน พระละบอกก็บ่เชื่อ ก็เอาเมียนอนหน้าข้าง เสือละมาเอาเมียไปกิน คาบเมียไป ตื่นมาละบ่เห็น พระก็ว่าข้อยว่าแล้วมานอนนี้ มาอนนกะภู่นากัน เสือมันอ้าย เจ็บใจ ผู้ชายผู้สาวนะ มือนั้นทั้งมือลับแต่คาบอยู่ก็แล้วกัน ชิวไปพันเสื่อ ไปตามจริงคือกัน พระก็บอกนะ มันอยู่ถ้ำอันละ มันก็ไปร่าไปพ้ออยู่ถ้ำเสื่อนั้นแหละ มันใจอ้าย เสื่อเฝ้าซากมันก็ชิวออกมา เห็นบักนั้นร่าใส่หลาย เอ็ดใส่หลายก็คลานออกมา มันก็รบกับเสื่อ พันเสื่อจนตาย มันละเห็นทองเมียอยู่ถ้ำทองเสื่อ มันก็เชื่อว่าเต็นกินเมียมัน

ผู้เล่า นางลาพา ยงกระสัน

วันพฤหัสบดีที่ 29 เมษายน 2536

เรื่องจันทโครพ

จันทโครพไปเรียนวิชากับฤาษี พอเรียนจบแล้วก็จะกลับบ้านกลับเมือง ที่นี้พระฤาษีก็ให้ ผอบนี้ ที่นี้จันทโครพก็สงสัย เอ้ทำไมจึงห้ามเปิดกลางทาง พอไปถึงบ้านถึงเมืองถึงจะให้เปิด ที่นี้ จันทโครพก็ไม่เชื่อ มาถึงกลางป่าก็มาเปิด เปิดก็เป็นนางออกมาจากผอบ เป็นนางรูปร่างสวย ที่นี้ บังเอิญโจรก็มาเห็นเข้า มันก็จะแย่งเอา ก็สู้กันรบกัน นางเมราก็ส่งพระขรรค์ เอาทางด้านดำม าทให้โจร เอาทางปลายาให้หัว โจรก็เลยฟันจันทโครพตาย นางนี่ก็ตาย เห็นสิ่งค์โจรมันใหญ่กว่า จันทโครพก็มักโจร ก็เลยไปอยู่กับโจร ตอนหลังตายฤาษีสาปให้เป็นชะนี ร้องเรียก หัว หัว

ผู้เล่า นายและ ยะนินทร์

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องอีหล้ากับอีลุน

ไปอาบน้ำเพื่อลูก คนอีกเอาไว้ข้างหลัง คนซึ่งเอาไว้ข้างหน้า ที่นี้ตักน้ำลงไปนะ คนที่เกลียดเนี่ย คนอีกเอาไว้ข้างหลัง ไปดงไปป่า รักอีหล้าเกลียดอีลุน ไปป่าแล้วที่นี้ก็พาไป เก็บมะตูกลูกไม้เนี่ย แล้วก็เจาะกะบั้งไม้ ทาไม้ทาบาให้ลูกไปตักน้ำ ที่นี้ก็คนที่อีหล้า เขาก็ตัก ขึ้นมาได้ ตักน้ำนะ ที่นี้อีลุนตัก เจาะสูกะบั้งไม้ เจาะไว้ก็ไปตัก ตักก็ใส่ อีหล้าตักแล้วก็ขึ้นมา พ่อก็พาหนี แม่พาหนี พาหนีไป พ่อจะค้าจะมัดแล้วก็ อีลุนนี้เทวดาจางลงมาเป็นปลา มาปิดสูกะบั้งไม้ พ่อขึ้นมาที่นี้ พ่อกับแม่ก็มีกระตือบอยู่ ซี่อ้อมห่างไว้ ถ้าอีลุนขึ้นมาเรียก เรียกพ่อให้สู่น้ำ พ่ออยู่ "อู๋" พ่อเฮ้ย "เฮ้ย" จนคนมัด จนบ่เห็นแล้ว อีลุนก็ไปตามมา ไปตามไปทั้งฮ้องทั้งให้ย่นน้ำดินหญ้าเป็นจอมปลวก ซี่ดินก็เป็นจอมปลวก จนมีท้าวทักแพ มาเจอก็ มาเอาไป มาเห็นก็มารับไปไว้บ้าน เอาไปทาเมียไว้บ้าน ที่นี้พ่อกับแม่พอมารู้ เห็น เอ้ออีลุน ไปปลุกมะน้ำ ที่นี้คิดถึงพ่อถึงแม่ปลุกมะน้ำ ปลุกมะพักก็ไปเกี่ยววาสซานพอกเนื้อ ปลุกมะน้ำพาน าสข้าวพอกเนื้อ ที่นี้ก็ไปพานต้นอะไร ๆ พ่อก็พักมา พักมา มาเจอที่นี้ ได้ผ้าตีมีเงินมีทอง ก็มาเห็นลูก ที่นี้ลูกก็ออกกลอุบายไปเยี่ยมย่า ขึ้นไปบ้านย่า ก็บอกว่ายายเฮ้ยดูหมาให้มั่ง ย่า เฮ้ยดูหมาให้มั่ง อย่ามาเถอะบ้านย่า มีแต่ซี่มีแต่ตด ก็ไม่ฟัง บ่ฟัง ที่นี้ก็ตี ตีก็เลยตาย ตายเป็นนกแตบแต้ (ต้อยตืด) นกแตบแต้เนี่ย ย่าก็ไปเป่าไฟอยู่ ค้างหม้อเข้ากิน ฆ่าตาย แล้วเอาไปเผาไฟ เอาไปเผาไฟแล้ว เอาไปชุบน้ำค้ำมังก็เลยเป็นนกแตบแต้ ย่าเห็น กาลังค้ำเข้า เป่าไฟอยู่ ู๊ ู๊ นกแตบแต้ตัวนี้บอกว่ เป่าวอ ๆ เจ็บคออย่าบ้อ ไปล้ออยู่ จั้งแหละ เป่าวอด ๆ เจ็บบอดอย่าบ้อ เป่าวี ๆ เจ็บที่ย่าบ้อ ที่นี้เฮ้ นกตัวนี้มันเป็นอะไรวะ แล้วก็ฆ่าตายอีก ที่นี้ตายแล้วไปเกิดเป็นคนอีก ที่นี้เป็นผู้หญิง สาวสวยสวย ไปเจอกันอีกกับ อีหล้า ที่นี้ไม่รู้จัก ไปเจอกันเข้าใจเป็นพี่เป็นน้องกันแล้วนะ ที่นี้คนพูดมันก็จาได้ จะให้คนนี้ ตายอีกแหละ มันโกหกทำให้ขึ้นต้นมะกอกน้ำ จะขึ้นต้นมะกอกน้ำให้พ่อกิน พ่อป่วยมาก ๆ ให้ พี่กินมะกอกน้ำแล้วจะหายขึ้นไปให้พ่อด้วยเถอะ ที่นี้ก็ให้ขึ้นไป ก็เอาขึ้นไปงั้น ก็ว่างั้นกิน ไม่ได้ดอก ขึ้นกะซี่ตะจับกินไม่ได้ งั้นมันตรงปลายหย่อนลงไปทางคลอง ว่าเออนี่ดี ก็พัน ต้นไม้ มันก็บอกว่า อย่าพันซี่ เตี้ยน้องจะตกลงอีก จะตาย ไม่เป็นไรพี่โลมดโลบลวกทำให้ ไม่ได้พันดอก นี่พันจนแขนงไม้ขาด งั้นมันขาดตกลงน้ำ น้องก็ตายอีก ตายอีกชาติหนึ่ง ตายแล้วไปเกิดเป็นเต่าอยู่กลางหนองและมีลูกคนนึง คนเนี่ยลูกอีลุนนะ กับผิวแต่เก่าพ่อตาย อีหล้าเอาลูกอีลุนมาเลี้ยงไว้ อยู่กับน้องนั่นแหละ มันเข้าให้มาเลี้ยงวัว วนนั้นละ และที่นี้เต่า

นหนองฮั้นเห็นว่าเป็นลูกโตมันจาได้มันจาชาติได้ มันว่าลูกมัน เลี้ยงวัวทุกมื่อทุกมื่อ มันว่าลูกมัน
 มันมา เบิ่งลูกมันและออกคาบเต่ามา เป็นคนผู้จ้ำม ผู้จ้ำม มาอาบน้ำให้ลูกมันนะ มาอาบน้ำปะ
 แป้งทาขมันให้ทุกวัน ๆ หลายมื่อต่อหลายมื่อ ที่นี้มันก็ว่า เอ้มันเผลอมาปะแป้งแต่งตัวมึงวะ มึง
 ไปเลี้ยงวัวทุกวัน เพื่อนเขาไปแล้วก็ปะเพื่อนเขา นี้หลายวัน ๆ มันก็ไปลักไปจอบเบิ่งแน
 ที่นี้ไปเจอเห็นเต่าออกมา เห็นนางออกจากเต่ามาสวย มาแต่งตัวให้คนเเนีย มันก็วันเวียนจะฆ่า
 เต่า ที่นี้ทาใจ มันก็เอาเต่าไป ที่นี้จะฆ่า ฆ่าเต่าให้ลูกมันแหละ เอาจุ่มน้ำร้อน มันก็ตี ตีลูก
 มัน ลูกมันก็ร้องไห้ มันจุ่มลงไปที่นิง แม่มันก็เอ๋ยลูกเอ๋ย ฮอดชูป่อนเจ้ามติ่งขึ้นมันก็ตีอีก ตีลูก
 สาวนะ มันก็จุ่มลง ที่นี้เต่ามันก็ว่า เอ๋ยฮอดคนบ่อนเจ้าจอบแล้วลูกเอ๋ย เอาติ่งขึ้นมาอีก
 เขาตีอีก ติ่งขึ้นมามันก็ตีอีก จุ่มไปที่นี้ เอ๋ย.. ฮอดท้องน้อยบ่อนช้อยถือพาเจ้าแล้วนี้ลูกเอ๋ย
 ฮ่วยตายก็ตายเถอะแม่เอ๋ย เขาก็ตีเอา มลงไปที่นี้เต่าก็ตาย พอเต่าตาย มันก็ใส่ลูกสาวไป
 เลี้ยงวัวอีก มันก็สั่งหมาไว้ หมาเอ๋ยหมาแม่ดาเอ๋ย เขากินแม่กูหมดแล้ว เหม่มึงเอากระดูกนี้ไป
 ไว้บ่อนหัวหนอง ให้อูถูด้วยเนื้อ สั่งหมาแล้ว ที่นี้หมาก็คาบไปคายกระดูกไปไว้หัวหนอง ที่นี้ก็
 ค่อยดินฝังกระดูก ที่นี้กระดูกเต่าละเกิดเป็นต้นโพเงินโพทองขึ้นอีกแหละ ขึ้นานหัวหนองนั้นแหละ
 สวยสวย เสียงเป็นปีพาทย์ลาดตะโพนเลย พอลมพัดมาเสียงเป็นปีพาทย์เลย โนง เนิง ๆ
 อุ่ม่วนจริง ๆ เลย ดั่งฮอดเจ้าพ้ามหากษัตริย์เลยที่เนี่ยะอยากจะได้ต้นโพ จะให้เอาต้นโพต้น
 นี้ให้ ที่นี้ฮอดนั้นมันก็จัดแจงจะเอาให้เหมือนกัน เขาจะให้เงินให้ทองเป็นหาบเป็นล้านเป็นแสน
 มันจะเอาให้เขา แต่เอาไม่ได้ ที่นี้คนตั้งหมื่นตั้งแสนเอาไม่ได้ไปจุดต้นโพ จะเอาขึ้นนะ มันไม่
 ขึ้นต้นโพไม่ขึ้น ต้นโพไม่ขึ้นก็ตีลูกมันอีกลูกก็ไม่ว่าจะถอนยังงั้นนะ ที่นี้มึงเอาต้นโพขึ้นให้กู กูถึง
 ไม่ตีไม่ฆ่ามึง คนตั้งหมื่นตั้งแสนเกดที่กันไป เต็มบ้านไปจุดก็บขึ้นต้นโพนะ ที่นี้ลูกก็เอ๋ยแม่เอ๋ยเขา
 ก็ชิตีลูกตาย จันแม่ก็ขึ้นมาเถอะ มันแบมือนี้ต้นโพคดขึ้นมาจับมือมันเลย จับมือลูกนะ แบมือต้นโพ
 ขึ้นมาจับเลย ขึ้นมาจับแล้วก็เขาเอาเข้าวังเวียง เวียง ไปปลุกไว้ในวังเวียง เวียง ไปทางนั้นแล้ว
 ก็ยังไปอีกจ้ออีก ลูกก็ไปอยู่นั้น ไปอยู่กับต้นโพนั้นแหละ ไปรักษาพระเจ้าแผ่นดิน เขาเอา
 ไปด้วย เอาไปรักษาต้นโพ มันก็นำไปอีกจ้ออีก จะฆ่าจะแกงอีกชิตี ชิตีฆ่าชิตีแกงลูก ฆ่าไปได้
 ชิตีเอาต้นโพที่ชิตีได้ไปถ่วงน้ำ ไปไปได้ ชิตีเอาไปป่าต้นไม้ล้มทับลูกฮ้อลุน ที่นี้ป่าต้นไม้ ต้นไม้ใหญ่
 ป่าต้นไม้ใหญ่จะจะให้ทับลูกฮ้อลุนมันตาย มันชิตีได้เอาต้นโพเงินโพทองไป จะได้ไปรักษาเองมัน
 ที่นี้มันไม่ตาย ที่นี้มาทับเอาตัวมันเอง ทับเอาตัวที่อีกจ้อนะ ทับตัวฮ้อลุนตายเลย

ผู้เล่า นางจอน พิมศีด

วันพฤหัสบดีที่ 13 พฤษภาคม 2536

นิทานอธิบายเหตุ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องเมียน้อยเมียหลวง

ตัวนั้นชอบมีเมียหลายเมีย เมียหลวงกับเมียน้อย เมียหลวงมีลูก 1 คน แต่เมียน้อยยังไม่
 ไม่มีลูก เอ้..กลับมาบ้านตัวละว่า แม่มีงเอ้ยไม่มีอะไรจะกิน เอาแหมาให้หน่อยซิไว้ย ำให้ลูก
 ผู้ชายถือชิ่ง ก็ไปกับลูกชาย 2 คน ไปลงงานหนองแห่งหนึ่ง ก็ไป พ่อก็ทอดแหไปเรื่อยกึ่งมปลา
 ไปเรื่อย ตัวไหนได้ก็เอาให้ลูกชายลูกชายเมียหลวงนี่จับใส่ชิ่ง เมียน้อยกับเมียหลวงนี่ไม่ถูกกัน
 อยู่แล้ว ทอดไปเรื่อยก็พอดีไปเจอเต่ามันอ้าปาก เอ้..ทอดไป ๆ ทอดปลาไปเจอเต่า เต่าก็
 อ้าปาก อ้าปากเต่ามีแต่เงินแต่ทองทั้งนั้น ฎรวยแล้วคราวนี้ มาเจอเต่าเงินเต่าทอง ที่นี้ก็สว่าง
 ไป เอามือสว่างเข้าไป จะเอาเงินเอาทองอยู่ในปากเต่า นี่ปากเต่าจับพอจับมือก็ดิ้น ดิ้นยังง
 ก็ดิ้นไม่ออก ้วยฎต้องตายแน่ ไม่เห็นหน้าลูกหน้าเมียเสียแล้ว เอ้..ฎจะทำยังงดี ลูกเอ้ย
 ฝายเต่าก็จับมือ ก็ดึงไม่ออก เพราะเต่าจับเข้าไป ลูกชายเอ้ยไหนแก้ชิตายสิบชิตายไปบอกแม่
 มีงมาให้ฎดูลักหน้อย ดูหน้าแม่มีงลักหน้อย ที่นี้ไอ้ฎก็ไปบอกให้เมียหลวงมาก่อน เมียหลวงมาถึงก็
 เอ้ย..สมหน้าหน้ามีงมีงทำกินให้มีงตายชะ ๆ เอ้..เต่ามันก็ยังจับอยู่อย่างงั้นแหละ ดึงออกมันก็
 ไม่ออก ที่นี้เข้าน้อยมีงไปบอกเมียคนที่สอง พอคนที่สองมา เอ้..แล้วชิตาย ขอดูไอ้หน้าลักหน้อย
 ของเมียน้อยนั้นนะ ขอดูทีเมียน้อย เมียน้อยก็ว่า เข้ามีงอยากเห็นเรอะ ก็เปิดให้ดู พอเต่า
 เห็นที่ร้องอ้า ก็ชักมือออกเลย ก็ไม่ตายแล้ว ยกมือสหัว ฎไม่ตายเพราะเมียน้อย คราวนี้
 ที่นี้รักเมียน้อยมากกว่าเมียหลวง เพราะไม่ตายกับเมียน้อยคนเราจึงรักเมียน้อยมากกว่าเมียหลวง

ผู้เล่า นายโสภี รอดภัย

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องเศรษฐีที่เหนียว

เศรษฐีที่เหนียว เริ่มแรกก็มีเงินราว ๆ 40 โกฏิ จะใช้ก็ไม่ใช้ จะสอยก็ไม่สอย
 หวงไว้กลัวคนจะมาลักไป คิดขึ้นมาได้ก็เอาไปฝังไว้ใต้สะพานใครจะได้ไม่เห็น ฝังไว้พื้นสะพาน
 ทำน้ำ ที่นี้เศรษฐีนั้นก็อดอยาก กินก็ไม่ซื้อ อดผอมและตายไป ไปเกิดเป็นตะเข้เผ่าทรัพย์ เขา
 เรียกปู่สมเผ่าทรัพย์อยู่ตีนสะพาน จะไปผุดไปเกิดก็ไม่ได้ไปลักที่เป็นห่วงชุมทรัพย์ที่พื้นสะพาน ก็

เลยมาเข้าฝันเมีย บอกให้เมียมาชุดเอาชุดทรัพย์นั้นแหละไปทอดกฐินให้ ฝ่ายเมียรู้เรื่องก็พากันไปชุดชุดทรัพย์ที่พื้นสะพานนั้นแหละ ได้ทรัพย์มาเขาบอกให้ไปชุด เอามาทำบุญให้ ก็เลยมาทอดกฐิน ฝ่ายเมียก็จัดแจงจะทอดกฐินหาเรือมา ก็ซื้อเครื่องกฐินกองกฐิน และก็ใส่ลงเรือแหไป และก็ทำอุบะเข้าให้ด้วย ติดไปด้วย แล้วก็ติดตามไป คัดตามไปว่ายน้ำไป ก็ไปไม่ไหว ก็ล้มลงหายใจ ก็ไปเกิดเป็นเทวดาอยู่ชั้นดาวดึงส์ เวลาทอดกฐินชุกมือมีอุบะเข้าติดอยู่ที่ตรงทุกครั้ง เพราะเขาฝากอุบะไว้ด้วย เวลาไปทอดกฐิน

ผู้เล่า นายสุรินทร์ สะเกาทอง
วันศุกร์ที่ 14 พฤษภาคม 2536

เรื่องงูเหลือม ช้างและนกกกระชม

ช้าง งูเหลือมและนกกกระชม (ตะกุ่ม) เป็นเพื่อนกันสนิทกันว่าถ้ามีเรื่องอะไรก็จะช่วยกัน เมื่อหนึ่งนกกกระชมมีอาหารชิกิน หาบปลาก็ไปได้ตามหนองน้ำก็มีช้างก็บอกว่ายังมีหนองน้ำบ่อนอื่นมีปลาหลาย ช้างและงูเหลือมจะช่วยวิดน้ำในหนองน้ำให้แห้งแล้วให้นกกกระชมจับปลากิน พวกช้าง งูเหลือมและนกกกระชมก็พากันไปที่หนองน้ำ พอไปถึงงูเหลือมก็เอาหางพันต้นไม้พากหนึ่งแล้วก็เอาหัวมาพันต้นไม้อีกพากหนึ่งแล้วก็เอาลำตัววิดน้ำออกจากสระ ส่วนช้างก็ลงไปนอนในหนองน้ำ น้ำก็ล้นออกจากหนองน้ำจนแห้ง เจ้านกกกระชมก็จิกกินปลาในหนองน้ำนั้นด้วยความทิวที่นี้แม่ปลาแข็ง (ปลาหมอ) ตัวหนึ่งกลัวว่าลูก ๆ จะตายหมด ก็กระเสือกกระสนไปหากระต่ายซึ่งเป็นเพื่อนรักกัน เล่าเรื่องให้กระต่ายฟัง กระต่ายก็รับปากว่าจะช่วย กระต่ายก็รีบไปที่หนองน้ำในเมื่อถือกระต่ายอยู่แผ่นหนึ่ง ทำท่าป่าวร้องว่า วันนี้เจ้านายเขาให้ข้ามาผ่านนกกกระชม แล้วให้มาจับเอาช้างเอากะต่ายงูเหลือม ช้างได้ยินก็ตกใจลุกขึ้นไปชนเอางูเหลือมขาดเป็น 2 ท่อน แล้ววิ่งหนีเข้าป่าไป น้ำก็ไหลกลับคืนหนองน้ำขึ้นเก่าจนท่วมหัวนกกกระชม พวกปลาหมอและลูก ๆ ต่างก็พากันไชร่กินชนหัวนกกกระชมจนว่าส่อนเหมิด นกกกระชมก็เลยหัวล้านมาตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ผู้เล่า นางนารี อ่อนสาเนียง
วันจันทร์ที่ 18 เมษายน 2537

เรื่องงูเหลือมทาน้ำมันมีพิษ

งูเหลือมตอนแรกมีพิษมาก มากกว่างูทั้งหลาย วันหนึ่งแม่มานไปทุ่งนา ขณะที่เดินไปตามคันนาที่เจอปูมากมาย ก็เก็บปูใส่พกผ้าไว้ แล้วก็เดินไปเรื่อย ๆ ก็มาเจองูเหลือม งูเหลือมก็กัดแม่มานตาย พองูเหลือมดูแม่มานตายดีแล้ว ก็ไปบอกพญาแร้งมากิน พญาแร้งก็รีบมาตามคำสั่งของงูเหลือม พอมาถึงก็เห็นแม่มานนอนตายอยู่ และเห็นชายพกขยับขึ้นลงก็คิดว่าแม่มานยังไม่ตาย ก็รีบขึ้นไปต่อว่างูเหลือม งูเหลือมก็ตอบว่าถ้าหากแม่มานยังไม่ตาย ำให้ใครก็ได้มาเอาพิษของตนให้หมด ตนจะสละพิษให้หมดเลย งูเหลือมจึงตะโกนร้องบอกสัตว์ทั้งหลายให้รู้ พอสัตว์ทั้งหลายได้ยินก็รีบไปดูแม่มาน แล้วก็มาเอาพิษงูเหลือม มีงูเห่า มดตะนอย แตน ต่อ ผึ้ง สัตว์พวกนี้ก็ได้พิษ จึงมีพิษมาจนทุกวันนี้

ผู้เล่า นางบุญทิน เหลือจ้อย

วันจันทร์ที่ 18 เมษายน 2536

เรื่องงูเหลือมมีพิษ

แต่ก่อนนั้นงูเหลือมมีพิษ งูเหลือมก็อยากลองว่ามีพิษจริงรีเบเล่า ก็ไปกัดเฉรน้อย เฉรน้อยละเอาบาตรครอบหัวไว้ งูเหลือมละกัดคาบึก ก็คอยดู ที่นี้เฉรน้อยก็บ่ตาย งูเหลือมก็คิดว่าพิษของตนไม่ชลงแล้ว ก็คายพิษออกาใครจะมาเอาก็ให้มาเอา งูจงอางก็มาก่อน งูเห่านี่นอนเกลือกจนตัวไหม้ดำเกรียมเลย สัตว์เล็กสัตว์น้อยก็มาเอาพิษกันมากมาย แมลงป่องก็เข้าไม่ถึงได้แต่เอาทางแยไป พวกมดตัวเล็ก ๆ นะก็คอยกันอยู่ เข้าไม่ถึงถูกเขาเหยียบจนเอวกำเหมิดเลย

ผู้เล่า นายล้วน ใจเอื้อ

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องผัดแล่วให้เป็นจริง

วันหนึ่งพระอินทร์ก็ป่าวฮ้องว่า แม่เนไผผัดว่าได้หยัง เลอผัดว่าได้กินหยัง เลอก็จะเป็นความจริง ที่นี้เสือนอนหลับอยู่ก็ผัดว่าได้กินเนื้อวัว พอตื่นขึ้นมาก็ต๊ายใจมาก เสือจึงออกเดินตามหาวัวเพื่อจะกินตามที่ผัดไว้ ก็ไปพบวัวนอนอยู่ใต้ร่มไม้ เสือจึงพูดขึ้นว่า เจ้าวัวจงยอมมาให้ข้ากินเสียดี ๆ วัวได้ยินเสือดุก็ตกใจท่านจะกินข้าได้ยังงัยกัน เสือก็บอกว่่าก็พระอินทร์ป่าวฮ้องว่าแม่เนไผผัดว่าได้กินหยัง เพื่อกินสัตว์นั้น วัวได้ฟังก็ตกใจกลัวจึงวิ่งหนีเข้าป่าไป ที่นี้วัวก็ไปพบกับนกเค้าแมวซึ่งจับอยู่บนต้นไม้ เมื่อนกเห็นวัววิ่งมาก็เอินถามวัว ท่านวิ่งหนีพิเลอมา วัวก็วิ่งไปร้องไห้ไปก็ตอบว่า ข้าวิ่งหนีเสือดุ เสือจะกินเรา เสือจะกินเฮ็ดหยัง เสือเพิ่นบอกว่่าพระอินทร์ป่าวฮ้องว่าถ้าใครผัดว่าได้กินหยังก็ให้ไปกินของนั้นได้ เมื่อนกเค้าแมวได้ยินวัวบอกดังนั้นนกเค้าแมวโกรธมากแล้วบอกว่่า พระอินทร์ทำบ่ถูก ก็พาวัวไปหาพระอินทร์ พอไปพบพระอินทร์ นกเค้าแมวก็บอกให้วัวเข้าไปหาพระอินทร์ ส่วนนกเค้าแมวนั้นยืนอยู่ห่าง ๆ เมื่อพระอินทร์เห็นวัวเข้ามาเผ้าก็ถามว่่าเป็นหยังเลอ วัวบอกว่่าเสือดุเขาผัดว่าได้กินเนื้อข้า เสือบอกว่่าพระอินทร์ประกาศว่่าแม่เนไผผัดว่าได้กินเนื้อสัตว์อะไรก็ให้ตามไปกินเนื้อสัตว์นั้นได้พระองค์ทำยังงัยไม่ถูก ใจครว่่าไม่ถูก นกเค้าแมวว่่าพระองค์พูดไม่ถูก พระอินทร์ได้ยินดังนั้นก็โกรธมากก็ถามว่่า ไฮ่นกเค้าแมวอยู่ไหน วัวบอกว่่าอยู่ข้างหลัง กำลังยืนหลับอยู่ เมื่อนกเค้าแมวได้ยินก็ทำท่าตกใจก็พูดขึ้นว่่า พระองค์ทำเสียงดังท้าวให้ข้าพเจ้าตื่นกำลังผัดอยู่พอดี พระอินทร์ก็ถามว่่าเจ้าผัดพิเลอ นกเค้าแมวก็บอกว่่าผัดว่าได้กับเมียพระอินทร์ พระอินทร์ได้ยินนกเค้าแมวบอกดังนั้นก็ประกาศว่่า ต่อไปนี้แม่เนไผผัดยังงัยก็ไม่ว่าให้เป็นความจริงอีกต่อไป ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมาความผัดจึงไม่เป็นความจริง

ผู้เล่า นายล้วน ใจเอื้อ

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องดาวลูกไก่

มีตากับยายสองเฒ่าปลูกบ้านอยู่เชิงเขา เลี้ยงแม่ไก่ไว้เตี้งมีลูก 7 ไต เข้าขึ้นมา ก็พาลูกไปหากินอยู่ทันสะ เมื่อเนิงพระรุดงค์ก็มาเข้าบักกลด อยู่บ่อนหลังบ้านเฒ่าทัน ที่นี้ตายาย เห็นพระมาเข้าบักกลดอยู่ละนึกอยากทาบบุญ แต่ก็บมีหยัง ปลูกผักแพงไว้ก็ตายหมด ตาก็บอก กับยายว่ายามมือเข้าให้้อซ่าแม่ไก่แกงไบทวายพระเดื่อ ยายก็บห้าม แม่ไก่ได้ยีนก็เสียเจยาน ซิตายให้น้ำตาไหล จึงเอิ้นลูกมาซูกอกละสอนลูกไก่ทั้ง 7 ไตว่าให้้ออีกกันอย่าทะเลาะกัน ให้้อ เลี้ยงดูกันอย่าเอ็ดแกล้งกัน ยามมือเข้าตาละจับแม่ไก่ซ่าแกงถวายพระ ลูกไก่เห็นแม่ตายก็พากันกระโดดเข้ากองไฟตายนำกัน จึงไปเกิดเป็นดาวลูกไก่อยู่บนท้องฟ้าเฝ้าซูกมือ

ผู้เล่า นางมาลา มั่งคั่ง

วันพุธที่ 20 เมษายน 2537

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิตานตลก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องหลวงพ่อดะกะ

เจ้าหัวตาคืนเมื่อเข้าไปคบมาครบทุกมือทุกมือได้เนื้อได้หยังมากิน เณรน้อยว่าเฮ้เจ้าหัวตาคืนไปมือเลอกก็ได้หนังท้องผิเลอมากิน เพื่อนก็เฮ็ดหนังท้องเฮ็ดควายเอาหนังท้องตักบาตรมาก็ได้กินทุกมือ อันเณรนั้นก็สัปดน อยู่เฝ้ากะฎีหื้อหลวงพ่อกีเอน้ำตาลกับงาคนาสักกินเจ้าหัวพอละว่าเณรน้อย น้อยมึงเฝ้ากะฎีเฮ็ดผียงงาให้ไก่ขึ้นชื้อเฮือนแท้ มึงกินเจ้าหัวพอบังคับให้เณรกิน เณรก็กินนะ น้ำตาลกับงากินเบ็ดละ งามเณรว่าอร่อยมัยเณรบอกอร่อย ที่ใหม่มึงปต้องกินแล้วละกูชกินเอง ที่ใหม่มึงปต้องเซ็ดหรงอก กูจะกินเอง มันก็ปลอยให้ไก่ขึ้นชื้อเฮือน มาที่น้อย ๆ กูกินเอง เจ้าหัวพ่อกินเม่นละชื้อไก่แท้ ๆ เจ้าหัวพ่อละว่ามือนี้คือเหม็นบ่หอมคือเมื่อวานที่นี้ก็ไปคบมาครบ ก็ได้หนังท้องมาอีก ที่นี้ก็ไปกับเณรนั่น เจ้าหัวพ่อกีออกหน้า ที่นี้เห็นควายชื้อเจ้าหัวพ่อกีเอากาปั้นตะแคงเข้าไป เอากาปั้นคั่นกันชื้อควาย ควายก็หุบกัน มันตั้นคั่นฮ่มก็พาลหลวงพ่อวังเณรละว่า เจ้าหัวพ่อบุบจอง เจ้าหัวพ่อบุบจอง เจ้าหัวพ่อบุบจอง ขิบพอบุบจอง ควายพาวัง เณรน้อยหัวหลายจนเจ็บท้องเกือบตาย กลับคืนมานะ ออกมาแล้ว ออกจากกันควายได้ก็มากะฎี เขียนเณรน้อย ว่าเณรน้อยบ่ช้อย ขิบช้อยเฮ็ดกะเลอ ก็บอกหื้อบุบจอง ๆ ก็บ่หุบที่นี้ก็ตัวเจ้าหัวพ่อกินชื้อหมา เจ้าหัวพ่อบุบจองชื้อหมาชื้อหน้าบ้านให้กินก่อนชื้อหมา เอางาเนี่ยคนเข้ากับน้ำตาล แล้วปั้นเป็นก้อน มันก็คือชื้อหมาจริง ก็เอาวางไว้ มึงกิน มันก็กินโลด ก็ถามเณรว่าอร่อยมัย เณรบอกว่าอร่อยดี กูลองกินดูซิ เอออร่อยดี พรุงนี้เอาไว้ให้กูเด้อ ที่นี้หมามาชื้อก็เก็บไปกองไว้ หลวงพ่อกินเจ้าหัวพ่อบุบจองว่า วันนี้เหม็นอีกแล้ว

ผู้เล่า นางลาพา ยงกระสัน

วันพฤหัสบดีที่ 29 เมษายน 2536

เรื่องหลวงพ่อมักได้

หลวงพ่อมักได้ ที่นี้เขามานิมนต์ไปมาตีกาบังสกุล ก็ว่าเอากีองค์เอาเหม็ดวัดนี้แหละ ไร่ยเอาไปหยังหลายองค์แท้ ลิ่นเบสียง กุสลา ๆ คาเตียว ธัมมา ๆ ก็ธัมมาคาเตียวละ ที่นี้ก็ไปแต่องค์เตียวบ่เอาลูกวัดไปนา หลายเทื่อต่อหลายเทื่อ เขาละปลอมแปลงเป็นศพเป็นผี เขาก็มานิมนต์หลวงพ่อละไป เพื่อนละถืออุงหมาไป ออกหน้าละไปนั่งรออยู่ป่าช้า ที่นี้หามผีเป็นไป

มี 3 คน 2 คนหาม อีกคนหนึ่งเป็นคนตายนอนอยู่ในโรง ไบวางยังป่าช้า ที่นี้ยามค่าเพิ่นก็ถาม หลวงพ่อมีไฟบ้อเฮาละสิมาไฟ หลวงพ่อว่า ไฟมีหรือกเคี้ยวแต่หมาก หลวงพ่อเป็นคนลาวเคี้ยว แต่หมาก ชันเฮาไปเอาไฟก่อนศิศาแล้ว ผู้นึงออกช่องนึ่ง มันมี 2 ช่อง ทางออก ทางเข้า ผู้นึง ออกช่องนี้ ตัดหนามจุกไว้ อยู่ซักพักนึ่ง เอ...ซิมิดค่าแล้วหลวงพ่อไปตามก่อนเดื่อเลยไปตาม ผู้นึงออกช่องนี้ แล้วก็ตัดหนามจุกไว้ แล้วก็พากันแอบกันอยู่ทันละ ที่นี้พวกนั้นออกไปหมดแล้วผู้ ตายเขานัดกันไว้ ก็ไฟเวจอบเบิ่ง หลวงพ่อว่าไฟเวจ้อมมา คี..คะ ก็ธัมมา กุสลาธัมมา อภัยกตาธัมมา คี..คะ โลงละคว่า คลานออกละซับ ที่นี้กุสลาธัมมา อภัยกตาธัมมา ธัมมา ๆ ๆ ซับหลวงพ่อก็ก้อย่ามวังช่องนั้นก็ติดหนามอัดไว้ มาช่องนี้ก็หนาม ที่นี้มันซับจวนแจ หนามก็หนามละไว้ย โดดซำหนามก็เกาะสงบจัวร์ติดมาฮอดกุฎีซับปละเลยจนฮอดกุฎี ที่นี้มา เคาะกุฎีเม็ด วันเม็ดคีนสวดเม็ดคีนกุสลาธัมมา สะกตถี่ ที่นี้มีมือสองมือคนตายแท้ ๆ มานิมนต์ หลวงพ่อนิมนต์ไปมาติกาแนมันตายแจบรียัง มันเหม็นรียัง ถ้าบ่เหม็นบ่เนาฎูป่ไปมันคีน เมื่อ สองสามมือนี่ซับกุฮอดกุฎีซับปละ เคาะกุฎีเม็ดมือเม็ดคีน บัดนี้เอาลูกวัดไปเม็ดซู้คน บ่ออกหน้าอยู่ แด่กลาง เอาพระออกหน้า เอาเพชรนำหลัง

ผู้เล่า นายวิลัย ช่วยอาษา

วันอาทิตย์ที่ 23 พฤษภาคม 2536

เรื่องหลวงพ่อตะกละ

หลวงพ่อนี้ตื่นบิณฑบาต ออกแต่เช้า ที่นี้ก็ชาวบ้านเขาก็เห็นว่าหลวงพ่อเป็นคนตะกละ มักกิน ก็แกล้งเอาสากรกระเปือเอาใบตองห่อเผาไฟ ทาคล้ายปลาช่อนเผา หลวงพ่อบิณฑบาต เข้ามาก็เอาใส่เลย หลวงพ่อชอบใจบิณฑบาตรกลับวัดเลย ไม่ฉันข้าวร่วมกับคนอื่นเลย พระตี ระฆัง เเง้ง ๆ ก็ไม่มา เรียกหลวงพ่อฉันข้าว หลวงพ่อก็บอกวันนี้ไม่ฉันหรือกไม่สบาย ฉันที เดียวตอนกลางวันนั่นแหละ ที่นี้พระก็ฉันกันหมด ได้อาหารอะไรมาก็ฉันกันหมดหลวงพ่อดั้น ขึ้นมาจะกินปลาช่อนแกะใบตอง เอ้า เป็นไม้สากรกระเปือเสียแล้วก็โยนทิ้งออกไปทางหน้าต่าง าวคร ๆ ก็รู้ หลวงพ่อก็อายเขา เณรน้อยก็ไปแต่เช้าอีก บิณฑบาตแต่เช้า หลวงพ่อก็ บะมึง ไปแต่เช้า ก็ไปอีก ก็ไปแต่เม็ด ที่นี้บ้านนั้นเขาตื่น เขาจะไปดงจะขึ้นเขาหุงข้าวก่อน สุกแล้ว ที่นี้ลูกสาวก็จะมาหอน้ำเต้า มาต้มจิมปลาร้า มีร้านน้ำเต้าอยู่หน้าบ้าน หลวงพ่อก็ไปดึก ก็ไปนั่ง

อดนอนอยู่ใต้ร้านน้ำเต้า ความมืดก็เอามือคลำหยิกน้ำเต้าลูกนั้นลูกนี้แก่วีรอ่อน าช์เล็บหยิก ถ้า ลูกไหนอ่อนจะหยิกเข้า หยิกไปหยิกมาไปหยิกเอาหัวหลวงพ่อ หลวงพ่อเจ็บทนไม่ได้ ริ่งพรวด ออกไป นางก็ตกใจ ร้องม้า ๆ หลวงพ่อก็ร้องฮี้ ๆ ไปเลย ที่นี้เขาก็จับได้ว่า เอ... คงเป็น หลวงพ่อกับเขาไปวัดก็ไปว่าชิ เมื่อคืนนี้มาใครหลุดเข้าไป มาวัดนี้รีเบลา หลวงพ่อกับเขาไม่ได้ เปิดหนี ก็เข้าดงเข้าป่า ไปอยู่ใกล้ ๆ ชายเขา พอตีสองหัวเมื่อยและลูกน้อยอยู่ในดงงานป่า บ้านก็เป็นกระต๊อบสูง 2 ชั้น ไม่เคยได้ทำบุญให้ทาน ไม่เคยเจอะพระเลยแต่หลวงพ่อนี้ไหลไป ได้ ก็ต๊อกร้าง หลวงพ่อดมมานาน ถวายขนุนเข้าไปหลายลูก หลวงพ่อก็นั่งเต็มทีเลย ตก กลางคืนปวดท้อง ที่นี้เขาถามหลวงพ่อกว่ามายังไง กลางคืนเสื่อเยอะ ออกเขตนี้ไม่ได้ เสีย จะกินตาย หลวงพ่อก็ก้าว พอตกกลางคืนปวดท้องนี้จะไปชี้ข้างนอกก็ไม่ได้ หลวงพ่อกับเขาหนี นอนข้างบนนั่นแหละ เปลลูกเขาก็ไกวอยู่ข้างล่าง ลูกเขาร้องให้ หลวงพ่อกับเขาชี้ใส่เปล ก็ ออกมามาก พ่อแม่เขาตื่น หลวงพ่อก็ไม่รู้จะทำยังไง เจอผ้าเศษ ๆ ก็จับยึดติดไว้ นอนอยู่ ข้างบน มันก็แขวงห้อยลงมา ลูกก็ร้องเรื่อย ที่นี้แม่จ๋าพามาดูก็เห็นชี้เต็มเปล ชี้อะไรกันวะ ที่นี้ผ้าห้อยมาจากข้างบน ลากไปลากมาอยู่ราคาดูก็เลยดึง ชี้หลวงพ่อกับเขาไหลลงมา ้วยมัน จัญไรอันนี้เอง หลวงพ่อกับเขาไม่ได้ก็กระโดดออกบ้านไป เสือกก็กัดตายเลย

ผู้เล่า นายเพชร บุญเพื่อน

วันพฤหัสบดีที่ 27 พฤษภาคม 2536

เรื่องหลวงพ่อกับเขรน้อย

หลวงพ่อกับเขรน้อยอยู่ด้วยกันมานานแล้ว ที่นี้สระน้ำบริเวณวัดเวลาหมดฝนก็จะแห้ง ทุกปี พอแห้งแล้วก็จะวิดเอาน้ำออกเอาปลาช่อนมาชั่งไว้ ก็มีปลาช่อนใหญ่อยู่ตัวเดียวไม่ตาย สักปี ปีไหน ๆ ก็มีปลาช่อนอยู่ตัวเดียว หลวงพ่อกับเขรน้อยก็จะกินปลาช่อน บอกเขรน้อยให้เขรจัดการทำ แกงกิน เขรน้อยก็ไม่กล้าไม่ยอมทำกลัวบาป แต่หลวงพ่อกับเขรน้อยก็จะให้ทำ ที่นี้เขรน้อยก็อธิษฐาน ถ้า หากทำไปแล้วอย่าให้มีบาปกรรมเลยเพราะจำเป็น ที่นี้ก็ทำผ่าท้องมีถ้วยชามอยู่ในท้อง เขรน้อย คิดอยากได้อะไร ก็ได้ดังใจนึก เหาะก็ได้ เอาถ้วยชามถ้วยแล้วก็ได้ หลวงพ่อกับเขรน้อย

แล้วนี่ก็อยากได้ก็ถามว่า เณรมึงเหาะได้ยังไง ไม่ยากหรือก็มีด้วยชาอยู่ใบเดียว หลวงพ่อก็
 เลยสนใจ หลวงพ่อก็เชื่อ ก็เอาถ้วยชาธรรมดามาเสกต้องคาถาแล้ว เณรน้อยทำไม่รู้
 เอ้..หลวงพ่อบาไปไหนแล้วว้ย หลวงพ่อกุฎิไปไหนแล้วนี่ ทำท่าค้นหาอะไรก็ไม่เจอ
 หลวงพ่อหลับตาอยู่ เณรน้อยแกล้งมองไม่เห็น ที่นี้หลวงพ่อก็นั่งใจแล้วว่าตนเหาะได้ ที่นี้ญาติ
 โยมมาเต็ม เณรน้อยก็ลาเหาะไปแล้ว หลวงพ่อก็จะเหาะหนีญาติโยมลาแล้วก็ขึ้นบนหน้าต่าง
 ขึ้นไปบนหลังคา เอาบาตรเอาอะไรมัดเอา ที่นี้เมื่อออกคนแก่คนเฒ่าก็ขอไว้ว่าไม่มีคนจะอยู่เฝ้า
 วัดเฝ้าว่า หลวงพ่อก็ไม่ยอมจะไปทำเดี่ยว พอได้เวลาก็บอกลาก่อนเด้อ หลวงพ่อก็โคตโครม
 ลงมาตายเลย

ผู้เล่า นายเพชร บุญเพื่อน
 วันพฤหัสบดีที่ 27 พฤษภาคม 2536

เรื่องหลวงพ่อมักิน

เมื่อเหม่อจะไปบิณฑบาต พอบ้านแดงเห็นเฮ็ดบุญกันทอด ๆ หลวงพ่อนี้ก็อึ้ง เพินมานิมนตร์
 ำให้หลวงพ่อบ้าน เพินชีสวดมนต์เลี้ยงเช้า หลวงพ่อก็รออยู่ว่าทอสูงอยู่ ก็บ่สูงจักเทือนี่เณรน้อย
 ก็แก้งไปจุดเทียนดัดกอโพวไว้ ไปปลุกหลวงพ่อ หลวงพ่อฟื้นดาวเพ็กขึ้นสูงแล้ว จะสว่างอยู่แล้ว
 หลวงพ่อบเป้งแมะ สะพายบาตรก็ไป เขากาลังเฮ็ดข้าวเฮ็ดแกงกันลั่นอยู่หลวงพ่อก็ไปซุกอยู่ได้
 บักน้ำเต้าเนี้ยไปลื้ออยู่ ที่นี้เขายังบ่ทันสูง ก็จะมาเอาบักน้ำไปแกง ไปหยิกบักน้ำ หยิกหน่วยนั้น
 ก็แก่ หยิกหน่วยนี้ก็แก่ หยิกไปหยิกมา ไปหยิกถึกหัวหลวงพ่อ หลวงพ่อพาบาตรเล่น โคล้ง ๆ
 ไป มาฮอดกุฎิ เอ็น..น้อย ๆ เปิดบักตูาให้เน บ่ได้ดอก หลวงพ่อบ่าให้เปิด เปิดบ่ได้ดอก หลวงพ่อ
 ยังบ่มา ไม่ให้เปิด เปิดาให้เน ฎเนี้ยหลวงพ่อนะ บ่ได้ หลวงพ่อบ่าให้เปิด สั่งเขาไว้นี้ ฎยังบ่มา
 มึงอย่าเปิดเด้อ เณรน้อยช้แก้เฮ็ดหลวงพ่อ

ผู้เล่า นางจอน พิมพ์ดี
 วันพฤหัสบดีที่ 13 พฤษภาคม 2536

เรื่องตาเถนกับยายซี

ตาเถนนั้นมีลูกศิษย์ถือปิ่นโต ยายซีมีลูกศิษย์ถือปิ่นโต ไปพบพบตตอนชิวเข้าวัดตาเถน ไปกุฎีก่อน ยายซียังพะลันกับผู้น้อย อันยายซีถามว่า มิงว่าที่กูอยู่ข้างหน้าหรือข้างหลังผู้น้อยมัน ก็ว่าอยู่ข้างหน้า อันกอกกันอยู่ข้างหลังดี ผู้น้อยแพ้ยายซีเอากับข้าวตาเถนไปกินเม็ด ตาเถน พ่อเคื่อง ที่หลังมิงบอกรว่าอยู่ข้างหน้านะ ตาเถนไปแอบป่า ที่นี้กอกกันอยู่ข้างหลังตาเถน จับ เอวได้ ชัดชะะ หลอกเด็ก ลวงเด็ก หลอกเด็ก ลวงเด็ก จับเอว ตาเถนเอาของตาเถนยึด จับเอว ชัดชะะ หลอกเด็ก ลวงเด็ก หลอกเด็ก ลวงเด็ก ตอนนั้นชิวจ่าณะ เด็กรี้เด็ก เดก มือเลื้อ มือเลื้อก็มาพะลันกับผู้น้อย ลูกศิษย์ตาเถนนะว่าที่กูอยู่ข้างหน้าหรือข้างหลัง อยู่ข้างหน้า กอกกันแล้วก็ อยู่ข้างหลัง มือเม่อมันว่าอยู่ข้างหลัง เอาเต็งมาข้างหน้า ว่าอยู่ข้างหน้าแพ้อีก ยายซีเอากับ ข้าวตาเถนไปกินเม็ด พ่อเคื่อง หลายมือต่อหลายมือ ที่นี้พ่อไปแอบอยู่ป่า ยายซีกับผู้น้อยพะลันกัน อันมิงว่าที่กูอยู่ข้างหน้าหรือข้างหลัง เพราะตาเถนบอกรว่ามันอยู่ข้างหน้าเด้อ อยู่ข้างหน้า ละกอก กันอยู่ข้างหลัง ตาเถนจับเอวได้ ชัดชะะ นี้หลอกเด็ก ลวงเด็ก หลอกเด็ก ลวงเด็ก ว่าจนจะ สำเร็จสะ บัดที่จะสะเสร็จ เด็กรี้ เด็ก เดก ยายซีตั้งแต่นั้นเช็ดไปพะลันกับผู้น้อยซักเพื่อ

ผู้เล่า นายวิสัย ช่วยอาษา

วันอาทิตย์ ที่ 23 พฤษภาคม 2536

เรื่องตาบอดคลาข้าง

มีตาบอดอยู่หกคน ที่นี้นายร้อยค้ายอดนั้นก็มาขายข้าง แล้วก็ไปพักอยู่ที่วัดป่าเลไลย์ ที่นี้พวกตาบอดก็เดินทางกันไป ไปถึงก็ไปถามนายร้อยค้ายอดว่าให้ผมไปขอคลาข้างข้างนะมันเป็น ยังไง คนที่หนึ่งก็เข้าไปคลา คลาถูกขาเนี่ยะ ข้างคือกลม ๆ เหมือนสับ คลา ๆ แล้วก็ออกมา มันก็ว่ากูเห็นแล้วข้างเหมือนสับ สับที่สับดีเหลือก ที่เขาสับลมพนาพาให้ดีเหลือกนะ แล้วไอคนที่ 2 ก็เข้าไปคลา เข้าไปคลาถูกข้าง ๆ ข้างนะ ว่าเหมือนผาบ่าน และคนที่ 2 ก็ออกมาอีกแหละ ว่าข้างคือผา กูเห็นมาแล้ว ที่นี้ไอคนที่ 3 ก็เข้าไปคลา เข้าไปคลาถูกหูว่าเหมือนกระดิ่ง มัน บาน ว่าข้างเนี่ยะเป็นมน ๆ เหมือนกระดิ่ง กูก็เห็นมาแล้ว ที่นี้คนที่ 4 ก็เข้าไปคลาถูกหาง

คลาไปคลามาก็ว่าทาง ว่าข้างเหมือนไม้กวาดนี้ ที่นี้คนที่ 5 คลา ถูกวง วงวงมันก็อ่อนมันนิ่มนะ
ข้างถูกก็เห็นมาแล้ว มันเป็นเหมือนปลิงเนี่ย มันนิ่ม ๆ เหมือนปลิง ที่นี้คนที่ 6 ก็เข้าไปที่หลัง
เขาคลาถูกงา ว่าข้างเหมือนรากบัวหลวง ก็ว่าเอ้อไอ้พวกนี้มันโกหกถูก ฎาไปคลาข้างมัน
เหมือนรากบัวนี่ ต่างคนต่างก็เถียงกันนี้ คนคลาทางก็ว่าเหมือนพวย คลาข้างก็ว่าเหมือนผา
คนคลาซาก็ว่าเหมือนสूप ต่างคนต่างเถียงกันไปเดินไปตามทางเรื่อย ที่นี้พอไปถึงต้นมะกอก
ถูกมันกำลังสุกนะ พวกตาบอดกำลังนั่งเถียงกันอยู่นั่นแหละ ที่นี้ลมพัดมาถูกมะกอกมันหล่นมาถูกหัว
ถูกหัวที่นี้ ไอ้คนที่กำลังเถียงกันก็ว่าใครมาตีหัวถูก ที่นี้พอมะกอกหล่นถูกหัวแล้ว คนที่ถูกมันก็
กระโดดขึ้น มันก็จะไล่ตีกัน ต่างคนต่างตีกันอยู่ เลยไม่รู้ใครเป็นใคร ที่นี้ไอ้ตาบอดมันมองไม่
เห็นกันตีกันใหญ่ ที่นี้ลมยิ่งพัดมามะกอก ก็ยิ่งหล่นมาใหญ่ถูกหัวคนนั้นถูกหัวคนนี้ ไอ้คนที่ไปตีถูก
ต้นไม้มันก็ว่าหัวใครน้อมันแข็งเหมือนต้นไม้ ต่างคนต่างเดินกันใหญ่ บางคนก็ตีหมดแรง ไปถูกก
กอก มันก็ว่า ไอ้หัวใครน้อแข็งเหมือนลาไม้ ที่นี้ตีจนว่าหมดฤทธิ์ หมดนั้นก็อ่อนเพลีย ต่างคน
ต่างก็แยกย้ายกันไป ก็เลยไม่เห็นกันเท่าทุกวันนี้

ผู้เล่า นายและ ยะนินทร์

วันอังคารที่ 25 พฤษภาคม 2536

เรื่องหอกหนัง

มีศาลาอยู่กลางทุ่ง เวลาคนเดินผ่านไปนะ ตรงนั้นจะมีดจะต้องค้างคั้นที่นั่น ไปต่อ
ไปก็ไม่ได้ ที่นี้มีเสือมันดุร้าย มันก็มาคอยจับเอาคนไปกินประจำ ใคร ๆ มาจับไปกิน ที่นี้มี
ผู้ชาย 2 คน เข้ามาพักที่นั่นแหละ และผู้ชายนั้นก็บอกว่ามันมีดีด้วยอะไร มีดีมีหอกมีปืนอะไรเนี่ย
เสือมันฟังอยู่มันไม่กลัวทั้งนั้น อีกคนนึงบอกว่ากูมีหอกหนังไว้ ไอ้หอกหนังนี้มันเป็นยังไง เสือมัน
ก็สงสัย มันอยากรู้ ที่นี้เสือก็ฟังอยู่ มีผู้หญิงมา มีทอง ทองโย้มา ไอ้เสือก็ถามว่าไปไหนอะไร
มาถึงทองใหญ่ ผู้หญิงก็ตอบว่า ไปไหนหอกหนังมา ที่นี้ไหนขอดูแผลสิ ที่ แผลก็ยังไม่หายไอ้เนี่ย
ทองโตมาก็เดือนแล้วบอก 6 เดือนแล้ว ขนาดทองโย้แล้วแผลยังไม่หายอีก เสือมันก็ผ่านไป
ไม่กล้ามันกลัว กลัวหอกหนัง

ผู้เล่า นายและ ยะนินทร์

วันอาทิตย์ที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องลาวตาขาว

ลาวตาขาวเป็นคนไม่มีปัญญา คนโง่ ทำแต่งานอย่างเดียว เทียวชุดต่อไม้ต่อไร่ ไปนอนไหนก็นอนได้ พวกนี้ไม่เลือก ทำกระท่อมนอนอยู่กลางแจ้งกลางนา ไม่มีกระดานหรือเอาซี่ฟากปู พวกนี้เป็นคนลาวมาเที่ยวรับจ้างทำงาน คนพวกชอบตำเขาว่า ไ้ลาวตาขาว คนพวกนี้ถูกคนเป็น แต่แท้เขาอดทนกว่า งานเก่งกว่า คนพวกนั้นต้นตระกูลเป็นเจ้าของพวกคนลาวนี้ทุกซ่แท้ ๆ นะ กินง่ายอยู่ง่าย

ผู้เล่า นายพี ช่ายแก้ว

วันพุธที่ 20 เมษายน 2537

คนพวนโบราณ

คนพวนโบราณจะसानกระพ้อมใส่ข้าว ที่นี้พอसानแล้วก็เข้าไปนั่งข้างใน สานไป ๆ พอสูงท่วมหัวก็ออกไม่ได้ คนพวนโบราณโง่ก็ไม่รู้ว่าจะออกยังงี้ก็แกล้งถามเด็ก ๆ เอ๊ย พวกเองลองทายซิว่าตัวข้าจะออกยังงี้ เด็กก็บอกว่กัตะแคงออกงิ ล้มกระพ้อมลงแล้วก็ออกมา ที่นี้คนแก่ก็ล้มกระพ้อมแล้วก็ออกมา

อีกคนเิงไปเลี้ยงควายอยู่กลางทุ่ง ควายอ้อมจอมปลวก เชือกพันจอมปลวกไม่รู้จะทำยังงิ ชุดจอมปลวกออก เหนื่อยเกือบตาย คนพวนสมัยก่อนมันโง่จริง ๆ นะ

ผู้เล่า นางทอง ตรงคง

วันพุธที่ 20 เมษายน 2537

เรื่องไทยปากพลี

แต่ก่อนมีคนไทยปากพลี มันก็มาเกาะเกาะไทพวน คนพวนมาอยู่ที่ท่าโฮ่ไถนา เลี้ยงควาย เลี้ยงไก่ ก็กลัวคนไทยไปทางไหนก็กลัวเขา ควายมีมันก็ลักใบ มีอะไรเขาก็ลัก ที่นี้ผู้เต่าสองคนตายาย กลางคืนก็ไม่ได้นอน จักตอกเหลาหวาย พันเชือกพันบอ ยายนั่นก็ปั้นบอปั้นด้าย เขาก็ขึ้นมา เขาก็ลักควายตานั่นแหละสองเต่าก็รู้แต่กลัวเขาไม่กล้าไปตาม กลางคืนมันก็ขึ้นมา เอื้อน มันก็ถามว่า ตาทาอะไร ตาก็ตอบว่า จะบิดไล่คนลักหน้อย เมื่อคืนมีคนมาลักควาย จะบิดให้มันตายมันละกลัว ไห่ไทยคนนั้นนะ กลัวที่มันก็ไม่กล้ามาลักอีกเลย

ผู้เล่า นางลาพา ยงกระสัน

วันพุธที่ 20 เมษายน 2537

เรื่องเจ๊กซื้อหมู

ในสมัยก่อนคนพวนกลัวเจ๊ก ไม่เคยเห็นใจ พูดกันก็ไม่รู้เรื่อง ในสมัยก่อนคนพวนพูดไทยก็ไม่มี เป็น มีหนุ่มคนไทยมาชอบยังคุยกันไม่รู้เรื่อง คนจีนฉลาดเก่งทางค้าขาย มาซื้อหมูคนพวนให้ราคา 12 บาท พวนไม่ขายจะขายราคา 3 ตาลึง ยาย 12 บาทขายมัย บ่ ๆ ได้ 3 ตาลึง ซ้อยก็บ่ขายแล้ว คนจีนมันซื้อยายก็ไม่รู้ว่า 3 ตาลึงเท่ากับ 12 บาท คนจีนก็ไม่รู้ว่า 12 บาทเท่ากับ 3 ตาลึง ก็ยงกันอยู่นั้นละ ที่ใหม่ก็มาอีก ก็ยงกันอีก กว่าจะได้ขายก็นาน สมัยก่อนไม่ค่อยรู้หนังสือ

ผู้เล่า นางหนู สะเภททอง

วันอังคารที่ 19 เมษายน 2537

เรื่องผู้บ่าวกับผู้สาว

ผู้บาวนัดผู้สาวไว้ เวลาถึงไปกินข้าว มึงต้องนั่งให้ตรงร่อนนั้นนะ ผู้บาวนัดพวกบาก็เอาโคแยขึ้นใบ ผู้หญิงนั่งผ้าถุง มันนั่งเขาก็ร้อง โอ้ย แซบ แซบ แซบ ๆ พ่อละว่า อีทำนี่มึง

เป็นยังงวอะ แซบ แซ็บ แซบ ๆ เลยถึงลูกสาวก็เลยเห็นไอ้โน้นไอ้โน้ตรงร่อง ก็เอาชู้ได้หยดาส
ผู้ชายก็คืบนาหญ่ พอคืนพวกนั้นก็คืบนาหญ่ จะร้องก็ไม่ได้กลัวเขาได้อิน

ผู้เล่า นายเจียม ฤกษ์ดารา

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องเสื่อสมิง

เสื่อละไปหาผู้หญิงและผู้ชายก็จะไปหาผู้หญิง เสื่อนั้นขึ้นใบหนึ่งอยู่นอกชานเสื่อนะ ที่นี้
ทางมันก็หย่อนลงไปใต้ถุน เจ้าผู้ชายไปเห็นเข้า อ้ายหนุ่มนั้นมันเกี่ยวเนาะแต่ไอ้หนุ่มนั้นมันมีทาง
ที่นี้ก็เกียมทำหัดดี เข้าไปใต้ถุนเอาผ้าขาวมาพันมือหัดดีคิดว่าทางขอรด เวลานั้นยกตุตที่นิ่งกัน
จำพื้นทุกที่ ไอ้ยที่นี้แตกตั้นกัน เสื่อมันหลุดไปอ้ายหนุ่มนั้นมันก็หัวโนไป

ผู้เล่า นายบุญจันทร์ มีอาษา

วันอาทิตย์ที่ 18 เมษายน 2536

เรื่องพี่เขยกับน้องเมีย

พี่เขยกับน้องเมียไปทอดแห แหเพาเหลาก ที่นี้ก็กลับแหชะเอาเพาออกข้างนอก
ทอดไปก็ไม่ได้ปลาลักที่ ทอดไป ๆ ก็ที่ก็ไม่ได้ ที่นี้ก็บอกให้น้องเมียไปบนผีปูตาที่อยู่ข้างคลอง
ที่นี้พี่เขยนี้ก็ขึ้นไปแอบอยู่ข้าง ๆ พอน้องเมียบนเสร็จแล้วก็กลับลงมา พี่เขยถามว่า ปูตาเขา
ว่ายังไง เขาว่าสู้อยากได้สูชี่กันชะ ที่นี้ก็มาทอดแหก็มากลับแหใหม่เอาเพาเข้า ทอดที่นี้มันก็
ได้ปลาลา น้องเมียก็เลยเสียที่พี่เขย พี่เขยก็เลยหาเรื่องเฮ็ดน้องเมีย

ผู้เล่า นายและ ยะนินทร์

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องพี่ชายกับน้องเมีย

พี่ชายกับน้องเมียบ่ไปหาปลาด้วยกัน น้องเมียเป็นคนพวยเรือ ที่นี้ผ้าถุงน้องเมียมันเล็ก พี่ชายก็เลยเห็น ที่นี้เหม็นติดหนาม พี่ชายก็ค้ำน้ำไปปลดแทนน้ำ โผล่ขึ้นมาก็เห็นขี้นของน้องเมียเล็กอยู่ ก็ร้องว่า บู้ ๆ น้องเมียบ่ก็เลยสงสัย เอ้อ บู้ ๆ ปลาบู่หรืออะไร เห็นของน้องเมียใหญ่กว่าของเมียโตละว่าเมีย เป็นพี่เพื่อนบ่เท่าเพื่อน เมียละตอบว่าอัยมันใหญ่แต่พาหนา แต่อิมฐู่ชื่อกันนั้นแหละ

ผู้เล่า นายและ ยะนินทร์

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องพี่ชายกับน้องเมีย

พี่ชายกับน้องเมียบ่ไปหาปลา เอาหอยเข้าเป็นเถา ๆ น้องเมียบ่ก็นอนหลับพี่ชายบ่ปลดปลาออกจากแห น้องเมียบ่ก็นอนอยู่ นอนหลับ ก็จับหอยมาเรียงเป็นเถา ๆ เข้าที่ ที่นี้กลับมาบ้านบอกแม่ว่า อีน้อยมันนอนหลับหอยมันเข้าที่เบ็ดแล้ว ที่นี้เฮ็ดจ้งได้ละชื้อออก ไข่ติดก็บอกว่า ต้องไปหาคนโดยขอเกาะออกจ้งชื้อออก ที่นี้เฮ็ดมันไผ่น้อโดยขอ ไข่ติดลูกเขยก็ทำเอาเชือกรั้งสิ่งไว้ทำให้งอ ๆ แม่ยายก็เห็น ไข่บักติดโดยขอก็บ่บอก ไป ๆ เข้าานเฮือน เข้าานเฮือน มันเอาหอยพกลใส่กระเป๋าบ่ด้วย พอทำกับน้องเมียบ่ก็เอาหอยสว่างลงง่าได้ดูแล้วแม่ยายก็ใส่ เอาไม้ทุบหอย เอ้า...เข้าที่ลูกกู ๆ ๆ

ผู้เล่า นายและ ยะนินทร์

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องลูกเขยกับพ่อตา

ลูกเขยกับพ่อตาชวนกันไปหาบาบตองกง ที่นี้กะดำไปหาบาบตองกง กะดำที่หาบกล้วยหน้าพะ พ่อตาหาบมาวางไว้ พ่อตาละไปเหยี่ยว ลูกเขยเก็บบาบตองกงออก ลูกเขยจะเข้าไปขอจะกวอยู่ในกะดำ ที่นี้เอาบาบตองฟอกหัวไว้ พ่อตาหาบมาแต่คง พ่อละว่าเฮ้ยกูเสี่ยที่ลูกเขย ก็ต้องแก้มือมันผู้มีื่อไป จะไปแก้มือลูกเขย ลูกเขยทาทำบ่เห็นสูง พ่อตาเก็บบาบตองออก ไปหาบาบตองกงนะ ลูกเขยหาบมาไว้ข้างบ่อน้ำ ตั้งไว้ข้างบ่อ แม่นเฒ่าอยู่ข้างหน้าข้าง ซ้าง ซ้าง ซ้างเตื่อ ซ้างมา พ่อตาย่านข้างตึงตึงละตกบ่อ

ผู้เล่า นายวิลัย ช่วยอาษา

วันอาทิตย์ที่ 23 พฤษภาคม 2536

เรื่องพ่อตากับลูกเขย

พ่อตากับลูกเขยชวนกันไปตัดไม้ ชวนลูกเขยไปตัดเสามาปลูกบ้าน เสาอยู่หลังเพื่อพ่อเต่าอยู่ข้างหน้า ลูกเขยกับพ่อเต่าตึงกัน เบนไม้เบนไรตึงลงภูเขาลูกเขยอยู่ข้างหลังไล่ ชู ๆ ๆ ไปสอดบ้าน ลูกสาวเห็นละว่าเป็นหยังบ่เก็บผักมาน่า ้วยพ่อเพิ่นก็เก็บมาชู่ทาง พ่อตาละเง็บจเสี่ยที่ลูกเขย

ผู้เล่า นายวิลัย ช่วยอาษา

วันอาทิตย์ที่ 23 พฤษภาคม 2536

เรื่องปู่เลี้ยงหลาน

ปู่เลี้ยงหลาน หลานหัวแ่ ๆ ๆ ย่าจึงไปเบ็ง เฮ็ดจั่งได้นือจิงหัวแ่หลาน ปู่ละเอาโดยมาให้หลานเบ็ง ดก(กระดก)ขึ้นมาละหัวแ่ ๆ ดกขึ้นมาละหัวแ่ ๆ ย่าจึงไปเบ็งได้นือ

ยาไปเห็นละว่ายาเฮ็ดเคื้อ ที่นี้ยาเอาหลานมาอยู่หน้า เอาหลานปออยู่ละเอาของโตให้มันเป็งนา
แดงจายวาย หลานเห็นละยานให้ ้วยให้ใหญ่เป็นฟายานะ สู้ปได้นะ ดกขึ้นมาละหัวแฮ ๆ

ผู้เล่า นายเพียร จันนา

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องพระคนไทย

พระคนไทยจะไปเผาศพมา ตาละเห็นอ้อมถามว่าไปเผาศพที่ไหนมาครับ ้วยมัน
คนตาย มันตายฟ้าผ่ามันตาย มันเข็ดกันกลางวันฟ้าเลยผ่ามันตาย ยายได้ยินก็ว่า เออ..
ยังแต่แกนี้แหละ ชอบเอากลางวันนัก ระวังให้ดีเถอะ ยายนั่นก็ตาย พระละว่าแก ๆ
นี้ยังเอากันกลางวันอีกบ้อ เอ้อ..กลางวันนะระวังให้ดีเถอะ

ผู้เล่า นายเพียร จันนา

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องพ่อตากับลูกเขย

พ่อตาไปเฮ็ดนา แม่นายละว่าเหือ อันว่าไปเฮ็ดนาไปส่งข้าว พ่อตากับลูกเขยนั้นก็
บว่าเหือ ฮี..คือนานเอาข้าวมากินแท้ นานผิเลอ เขาเฮ็ดแล้วก็เอามากินนี้แหละ้วย ลูก
เขยก็บกินข้าวแหละ มื่อนี้เมเทหลายลูกเขยบกิน ลูกเขยหนีมาบ้าน อ้าวบกินก็อย่ากินดี ้วยช
กินเอง เจ้าก็อย่าชูกิน เจ้าก็ไปบ้านชะทอนี้ก็ไปเห็นลูกเขยอ๊กกับแม่ยาย อันว่ามีนกออยู่ตัวหนึ่ง
มันร้องอยู่กลางป่า นกขุนทองชะกันพ่อตา ไปเป็นความลูกเขยซิแพ้ แม่ยายนั่นว่า ไปชไปมื่อนี้คือ
ชได้ความแหละ นกตัวนั้นก็อ้ออีกแหละ นกขุนทองชะกันพ่อตา ไปเป็นความลูกเขยซิแพ้ ลูกเขย
กับแม่ยายเป็นกันนี้ พ่อตาก็จึงบกินข้าวลูกเขย เศียดสูกเขย ไปชไปมื่อนี้จึงได้ความแหละ
เพราะว่านกให้ชคาให้ลากแล้ว แล้วนกนั้นบแม่มนกนะมันคนว่า คนร้องคนเขาเห็นนี้ ลูกเขยกับ
แม่นายเป็นกันเขาละเห็น ลูกเขยไปส่งข้าวพ่อตา พ่อตาว่าชบกิน เคื่องว่าเมียโตกับลูกเขยเป็น

กัน ลูกเขยก็ขึ้นกอไม้ พ่อตาอยู่ในบ้านนกขุนทองชะกันพ่อตา มันว่าไปเป็นความลูกเขยซิแพ้ว
ไปมือที่ซิได้ความละ มันบ่แม่นนก แม่นลูกเขยแกล้ง ลูกเขยเอ็ดว่าเหื่อพ่อตานะ เมียนั้นก็บ
บอกโต โตบฮักผัวนื้ออยากได้ลูกเขย แม่เผ่า่นั้นนื้ออยากได้ลูกเขย มันซิท้มผู้เผ่า จะเออลูกเขยนี้
มันก็ไปเป็นนกขึ้นกอไม้ และป่ามันหลายมันบ่เห็นโตคนแม่นบื้อ มันจะไปฮ้องว่านกขุนทองชะกันพ่อตา
ไปเป็นความลูกเขยซิแพ้ว ก็ว่าลูกเขยซิแพ้ว พ่อตาก็เลยเชื่อ ซิไปเป็นความนาเขา เป็นความก็สู้เขา
บ่ได้ เลยแพ้วเขา

ผู้เล่า นางลำพา ยงกระสัน
วันพฤหัสบดีที่ 22 เมษายน 2536

เรื่องมีดบาด(ปิ่น)

มีดมันเหลาไม้คมดี ผัวรักมาก ใครจะเอาไปทำอะไรหวง เมียละเอาไปเอ็ด
บาด(ปิ่น) เอาไปฟันไม้แล้วมีดปิ่นมา พอดคำผัวเข้าไปหาเมีย กำลังจะเอาเมีย เมียบอกว่า
เฮ้อพ่อมึงเฮ้ยมีดบาดเสียแล้ว ผัวละบอกช่างมันเถาะ โตกำลังซิเอาเขานี้ ตอนเข้าตื่นขึ้นมา
ถามหา มีด เมียก็บอกว่าเห็นบ่อยู่บนหลังคา ผัวเห็นว่ามีดบาดก็ถามว่าใครทำบาด เมียละบอก
ว่าก็น้องบอกแล้วเงเมื่อคืน ผัวละว่าหนอยแนกนิกว่าปิ่นเทิงสัน

ผู้เล่า นายเจียม ฤกษ์ดารา
วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องเมียเพื่อน

ผัวเมียละเห็ดคนากัน เฒ่าอันนิ่งมายืมลั่ว ผัวกับเมียอยู่คนละที่ เมียอยู่บ้าน ผัวอยู่
ปลายนา ผัวก็บอกเฒ่านั้นไปเอาลั่วที่บ้าน เฒ่านั้นก็ไปบอกเมียของเพื่อนว่า ช้อยชอยืมข้าว ก่อน
ชอยืมขอที่ที่นิ่ง ช้อยบอกผัวเจ้าแล้วไม่เชื่อฮ้องถามดูซิ เพื่อนก็ฮ้องใส่ผัว เทียบนา ผัวละว่าให้มันชะ
มันละเอาเมียโตชะ

ผู้เล่า นายเพียร จันนา

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องตาสอกกับยายสา

ตาสอกกับยายสามีลูกอยู่ 7 คน แหมลูก 7 คน นี้ก็หัวล้านทั้ง 7 คนด้วย และเฉพาะ
ในกลุ่มบ้านนั้นนะ ก็มีผู้สาวอยู่คนเดียว เฉพาะบ้านนั้นเป็นบ้านเล็ก ๆ นะ บ้านอยู่ชายเขา
เป็นกลุ่มเล็ก ตาสอกกับยายสา ก็อยู่ในกลุ่มบ้านนั้นนะ บ้านมีอยู่สองสามหลัง เฉพาะมีผู้สาว
คนเดียว สวย ผู้สาวผู้นั้นก็สวย ที่นี้ก็ชายหนุ่มทั้ง 7 คนนี้แหละก็ไปรักสาวผู้เดียวกัน ที่นี้ก็
ทวยังไง ก็ผลัดกันไปชื้อ ผู้สาวมีอยู่คนเดียวนี้ก็ผลัดกันไป ที่แรกพี่ชายใหญ่ก็ไปก่อน พี่ชายใหญ่
ไปก็ไปเกี่ยวพาราฮืออย่างนั้นอย่างนี้ วันที่ 2 ก็ไปอีก ปจนครบ 7 คนนั้นแหละ 7 วันนั้นแหละ
พอวันที่ 7 นะมีปัญหาเสียแล้ว ผู้สาวก็เอะใจ เอ! เจ้าคือมาชุกมือ ๆ แท้ เจ้าบ่ชื้อร้านบ้อ นึก
ว่าเป็นคน ๆ เดียวกัน และมันหัวล้านทั้ง 7 หัวล้านเหมือนกันหมด สาวมันก็บ่ชื้อบละมั้ง จังว่า
เจ้าเป็นหยั่งว่าช้อยมาชุกมือ มามือเดียวเนี่ยว่าซันนา รืเจ้าชึงพิเลอช้อย ที่นี้ผู้สาวก็ว่าชื้อ เอ้อ
ช้อยบ่ชึงพิเลอเจ้าดอก เจ้าก็ตีทุกอย่างว่าซัน แต่ว่าช้อยชึงแต่เจ้าหัวล้านหลาย ชึงแต่เจ้าหัวล้าน
บ่อนอื่นช้อยบ่ตีเจ้าดอก เอ้อ..เฮ็ดทาเลอนื่อ ที่นี้มันก็ไปเล่าสู่น้องอ้ายมันฟัง น้องอ้ายมีตั้งหก
เจ็ดคน ว่า เอ! อ้ายเจ้าไปเที่ยวฮั่นบ้อ เมื่อกวานไปแล้วบ้อ แล้วอ้ายผู้นั้นก็ว่าได้ไป ก็ไป
ชุกมือ ๆ ตั้งหกเจ็ดมือ ที่นี้ผู้สาวก็ซึกลังเล แล้วที่นี้ช้อยพักผอนแนแต่อ เจ้ามามือเหม่อว่าซัน
ที่นี้ไปเล่าสู่น้องอ้ายมันฟัง น้องอ้ายมันก็อ้ายผู้สาวชื้อไป ที่นี้วิ่งเดินไปหาบุกผม ไปหาหมอบุก
ผมเหื้อซัน ชิเอาเหื้อสวย ไปหาอาจารย์อย่างดีเลยว้าซัน พอตีไปเข้าไปนคงไปเจอพระฤาษี

ที่นี้พระฤๅษีก็ถามว่าเจ้ามาเห็ดพิเภกกัน อ้ายช้อยไบเทียวผู้สาวซึ่งผู้ช้ำว่าหัวล้าน แล้วชืเห็ด
 หยังเลอ พระครูฤๅษีชิมิปัญหาแก้เขาได้บ้อ เรื่องหัวล้านนี้ เออยังงี้สบาย ไบเจ้าไบตักน้ำมา
 ที่นี้ก็พากันไบตักน้ำทั้งหก เจ็ดคนตักน้ำมาเต็มอ่างบัวใหญ่เลย ตักน้ำเหื่อเต็มแล้วก็ พระครูฤๅษี
 ก็ออกมาชานมนต์อย่างดีเลย เสกคาถาอาคม เสกกะถังน้ำอย่างดี พอเสกกะถังน้ำอย่างดี
 ที่นี้ก็เหื่อพวกนี้ไบตอดเอาเหื่อ เจ้าไบตอดคนละที่ว่าขึ้น ไบตอดลงน้ำอย่างนั้นสะที่นี้พอตอด ตอด
 คนละที่นะ ออย่าไบตอดหลายทีละ ตอดคนละที่ ที่นี้ไบสองกระจกดูที่นี้พอใจรียัง ที่นี้ตอดคนละที่
 ยังเป็นหัวล้านแงอยู่ณะ หัวล้านงามต่ออยู่ ยังบ่พอใจยังชืเอาเหื่อเต็ม อยากให้สวยอีก ยังล้าน
 แงอยู่ณะ เข้าไบสีกอยากาให้มันเสมอกัน เอาให้ไบตอดอีกที่นี้ง ช้าที่นี้ก็เต็มขึ้นมา ก็ยังมีเต็ม
 นิด ๆ ที่นี้เออยากได้เหื่ออย่างผมพระพุทธรองคั้นะ อย่างตีนผมพระพุทธรเจ้าณะ เอออย่างดีเลยนะ
 ที่นี้ก็เอาสะเจ้าพอนะ ที่นี้เออย่าไบตอด เจ้าเข้ากันเท่านั้นนะ พอใจแล้วเท่านั้นก็สวยแล้ว บ่ต้อง
 ไบเห็ดพิเภกอีกแหละ พอที่นี้ก็พระฤๅษีเปลอ อยากาให้มันสวยไบลักตอดอีกอ้อยที่นี้ส่อนเลยไม่มี
 เหลือเลย ผมหลุดหมด นี้เขาเรียกว่าหัวล้านสิ้นครู สั่งแล้วไม่ทำตาม แหมที่นี้อายตาฤๅษี
 ไม่กล้าเข้าหน้าตาฤๅษีเลยก็ไบ ดันคอนซอนป่าไบบักใหญ่เลย อายตาฤๅษี อยู่บ่ได้แล้ว พา
 กันไบใหญ่เลยที่นี้ ไบ ไบ ที่นี้ก็ไบเจอต้นมะพร้าว ก็ขึ้นมะพร้าวเขากินหิวข้าวนี้ ไม่ได้กินข้าวนี้
 หนีไบบ่ได้กินข้าวกินปลาพอไบขึ้นต้นมะพร้าวแล้วที่นี้เห็ดหยังเลอยานเจ้าของเขาอู้จักอู้เมื่อ ที่นี้
 เห็ดท่าเลอกันดีน้อ ขึ้นคนเดียว ที่นี้คนอยู่ข้างล่างนี้ก็มาออกหัวคิดกันทั้งมะพร้าวลงมันดั่ง เจ้า
 ของเขาจะได้ยิน ที่นี้ก็ออกหัวคิดกันจะทายังงี้ดีน้อ จะทั้งมะพร้าวลงไปทั้งทะเลมันจะดั่ง
 เจ้าของก็จะรู้ละมั้ง เลยเอาผ้านะนุง เมื่อก่อนนุงผ้าโจงกระเบนนี้ ก็ออกหัวคิดเอาผ้ารองนะ
 จับคนละมุม ๆ นะ ที่นี้ให้คนอยู่ข้างบนทั้งมะพร้าวลงมา ที่นี้ก็เอาผ้ารองผู้อยู่ข้างล่างหกคน
 เอาผ้ารอง ผีชายที่อยู่ข้างบนทั้งมะพร้าวลงมา ทั้งลงมามะพร้าวมันหนักนี้ ผ้ามันก็หุบนี้
 หัวก็ชนกันตายหมดตายชักคืนชักงอไปคนละทีสละทาง คนพี่ก็โคดลงมาตายอีกนะ พอมองมาเห็น
 พวกอยู่ข้างล่างมันตายหมดและก็โคดลงมาตายอีก กตายนไปคนละทีสละทางพื้นนั้นก็ปีปาสะเมาะ
 ปาหญา้มอญนะพวกนั้นนะ หน้่าไม้กวาดตายดินไปคนละทีสละทางไม่ได้ตายที่เดียวกันหรอก ที่นี้
 เจ้าของมาเห็น ที่แรกมาเห็นคนเดียวก่อนนะ เอ้..คนนี้มาขึ้นมะพร้าวมาตกต้นมะพร้าวตายนี้
 ที่นี้ก็เอาไปเผา พอเผาคนนี้แล้วพอเดินมาเจออีกคนหนึ่ง นึกว่าเป็นคน ๆ เดียวกันมั้ง หัวล้าน
 เหมือนกันนี้ก็เจออีกคนหนึ่งก็เอาไปเผาอีก เดินออกมาเจออีกคนหนึ่ง เอ้..มาหลอกกูละมั้งพวกนี้
 แหมเผาจนเหนื่อย จนหมด 7 คน จนเหนื่อยเลย ก็มานั่งกินมะพร้าวที่พวกนั้นขึ้นลงมาก็นั่งกิน

มะพร้าว แก้วโกนโหนดเผาคนตั้ง 7 คน เดินกลับบ้านนะ จวนจะมีดแล้วก็เลยไปเห็นคนไปตัดซี่
ยางมาคาบถือเลย นึกว่าผีมาหลอกอีก ไข้อยู่บ้าน ไข้อยู่เผาผิงเหนียวเกือบตายมึงยังมาหลอกกูอีก
บ้านบ้านไปบ้านมา เข้ากองไฟทั้งสองคนเลย ตายหมดเลย

ผู้เล่า นายทรัพย์ มั่งคั่ง

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องบักเชียงเมียง

บักเชียงเมียงนี้เป็นผู้ปัญญาดี ที่นี้ก็ชีบแต่งกะลูกเศรษฐี ที่นี้เห็นเศรษฐีชื้อหื้อสร้าง
สะพานทอง บักเชียงเมียงมันยาก มันไม่มีอะไร มันก็ทำได้ มันก็ทำได้เหมือนกัน ที่นี้ผู้เศรษฐี
นั้นเขาก็ทำสะพานทอง เขาก็ทำได้ทำสะพานเป็นทำสะพานตาย อ้ายเชียงเมียงทำได้ทั้งนั้น
สะพานเป็นก็ทำได้สะพานตายก็ทำได้ ก็เอาไม่ทำ บักเชียงเมียงนั้นมันมีปัญญาดีนี้ เศรษฐีก็บู้มัน
ที่นี้มันไปทำสะพานตายนะ มันก็เอาไม้ใบครึ่งเดียวก็เดินไปไม่ถึงก็ตกตาย ทำสะพานเป็น
สะพานเป็นนี่มันก็ทำกระดูกกระดูก มันก็เดินไปก็ตกสะพานคือกัน ที่นี้ก็ทำสะพานทอง มันก็ทำ
ได้มันก็ทำไปแล้ว ที่นี้มันก็เอาทองเหลืองลาดสะพาน มันก็บู้บักเชียงเมียงมาได้

ผู้เล่า นางลำพา ยงกระสัน

วันพุธที่ 21 เมษายน 2536

เรื่องบักเชียงเมียง

เจ้าพระยานะ ผู้นี้เป็นเจ้าพระยา ๗ อยู่อยู่ว่าจั้นเถอะ มาเอาผูกพันแข่งกัน นกไคร
ซิแพ้ ที่นี้มันก็เอานกกระชุ่ม (ตะกรุม) ตัวใหญ่จะมาแข่งกับนกขุนทองของพระยา นกขุนทองก็
เลยจะให้ ไข้อยู่บ้าน ไข้อยู่เผาผิง เไข้อยู่บ้านว่าเห็นนกกระชุ่ม มันใจอ้ายมันก็ซุบเอา ก็แพ้มันอีก

ผู้เล่า นางลำพา ยงกระสัน

วันพุธที่ 21 เมษายน 2536

เรื่องรักเชียงเมียง

เจ้าพระยาภิรมย์ภักดี (พจน์) กับอีก พระล้นกันนะเนี่ย เจ้าพระยานั้นบอกว่าเฮ็ดแกงกิน
เฮ็ดแกงละมาเอาอีแฉิ่งแกงเหื่อเชียงเมียงกิน ที่นี้นานมามันรู้ว่เอาอีแฉิ่งให้มันกิน ที่นี้มันก็
เอาอีแฉิ่งมา เอาอีแฉิ่งมาเขียนหนังสือ เอ้า เจ้านายลองเขียนดูซิ ซิเขียนออกบ้อ ของช้อย
นี่เขียนออก ของเจ้าพระยาเขียนบ่ออกมันอีแฉิ่งนี้ มันก็ว่าเออ เจ้าพระยาลองอมซิ เจ้าพระยา
เอาอมก่อนแล้วมันจึงเขียนออก เจ้าพระยาภิรมย์ พอเจ้าพระยาอมแล้วที่นี้ เออผู้ช่ากินโตตเจ้า
พระยาภิรมย์ นั้นก็แพ้มันอีก

ผู้เล่า นางถวิล ยงกระสัน

วันพุธที่ 21 เมษายน 2536

เรื่องคนตาบอดกับคนหูหนวก

อ้ายคนนิ่งตาบอด อ้ายคนนิ่งหูหนวก เหื่ออ้ายตาบอดไปลักไก่เขา เข้าไปได้ดูบ้าน
ผู้เจ้าของบ้านสะไปเยี้ยว เขาละเยี้ยวจ๊ก ๆ ไข่...หยังฝนตกหลายฟ้าตกหลายเดื่อ เจ้าของ
ว่ามันเป็นเสียงเพียงน้อ เสียงคน แม่่นละไว้วเสียงเพียง มันก็เจียบ อ้ายตาบอดละคลาน
ออกมา พอได้ยินเสียงว่าฝนตก มันคนพิเลอ เข้าไปอีก เข้าไปและไปยำคะทาเขา ไปยำค้ำ
มัน หัวมันกระดกมาตีหัวอ้อยยอมแล้ว อ้อยยอมแล้ว ที่นี้เขาละขับออกมานอกทุ่ง เขาละเข้าขับ
เข้าไปอีก ซิบเอาไก่ที่เนี่ยะ เข้าไปหมซิบเอาไก่เขาเน มิงอย่าซิไว้แสงหลาย เอาไก่
ผู้แดงเรอะ คนหูหนวกกับคนตาบอดเพิ่นถามกันพูดค่อย ๆ เอาไก่ผู้น้อยเรอะ เจ้าของเขาก็ได้
ยินละที่เนี่ยะ เขาก็ขับอีก เลยกบ่ได้ของเขา

ผู้เล่า นางลาพา ยงกระสัน

วันพฤหัสบดีที่ 29 เมษายน 2536

เรื่องเจ๊กกับไทย

เจ๊กนะมาอยู่ใหม่ ๆ งานหมู่บ้านคนไทย บ่ถืออกบ่ถือกัใจก็บ้านบาเฮือนคนไทยก็ไป
ขว้างบ้านคนจีน คนจีนก็ไปฟ้องผู้ใหญบ้าน ผู้ใหญบ้านก็ให้เอาตัวไปใส่สวน ผู้ใหญบ้านก็เอา
หนังสือตัดลีนคดีมาอ่าน แต่ไม่ใช้หนังสืออะไรอก ทาทำอ่านไปยั้งจั้นละ คนจีนก็ไมรู้หนังสือนะ
ผู้ใหญก็ทาทำอ่านหนังสือ ก็อ่านว่าคนไทยขว้างบ้านคนจีนไม่ผิด แต่คนจีนขว้างบ้านคนไทย
ผิดผีไทย คนจีนก็เชื่อเพราะตนเองก็อ่านหนังสือไทยไม่ออก คนจีนก็เลยแพ้ความคนไทย

ผู้เล่า นายเพชร บุญเพื่อน

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องเจ๊กขายหมู

เจ๊กมาขายหมู เป่าเขาควายวู้ ๆ ขายหมู ก็ถามและเรียกคนซื้อหมู ที่นี้ก็เดินไป
วันนั้นหมูก็ขายไม่ค่อยดี หมูที่ขาเหละแล้ว กลางวันก็ไม่ค่อยมีคนอยู่บ้าน คนหนุ่มคนสาวก็ไป
เที่ยวข้าวออกทุ่งกันหมด อยู่แต่คนแก่ ๆ ก็มียายคนนึงกำลังซ่อมข้าวอยู่ เพิ่นก็ฮ้อนก็จอนขึ้น
ขึ้นสูง เห็นขึ้นสูงรั้งขึ้นสูง ที่นี้เจ๊กมาขายหมู เรียกเอาหมูมัย บ่เอา ที่นี้เจ๊กเห็นว่าไม่มี
ใครอยู่ ก็จะแยเส่น บอถามทาไมเอาผ้าขึ้นสูงนัก ยายแกก็บอกว่าเอาสูงขึ้นกว่านี้ก็ได้ เจ๊ก
ก็บอกว่าเอาขึ้นอีกดี ก็เอาขึ้นอีกหน่อย เจ๊กก็บอกว่าเอาสูงอีกหน่อย แกก็เอาขึ้นอีก ที่นี้เจ๊ก
ซึกได้ใจอยากเห็นของยาย ก็บอกาให้เอาขึ้นอีกจะให้หมูขึ้นนึ่ง ยายก็ลับคนเนเห็นไม่มีใครก็เอา
ขึ้นอีก ที่นี้เจ๊กก็มองเห็นวับ ๆ แวม ๆ เจ๊กก็บอกว่าให้อ้วเอาไอนี้ที่มาได้มัยแล้วจะให้หมูแถบ
นึ่งเลย ยายนั้นก็ยอม เจ๊กก็เลยเอาทิมก็ชยับ ๆ แล้วก็หยุด ยายนั้นก็จะรีบกลัวคนมาเห็น ำให้
รีบทารีบไปจะได้เอาหมู ที่นี้เจ๊กก็ทาต่อแล้วก็หยุดอีก มันเหน้อย บ่เสร์จซึกที่ ที่นี้ยายก็เลย
ราคาญเนและก็กลัวคนมาเห็นเลยไล่เจ๊กบ่เอา ๆ แล้ว ช้อยบ่เอาแล้วเอาหมูแก่คืนไป ซ่าตาย
แต่บักเวรเฮ้ย เจ๊กนั้นก็รีบหนีไป

ผู้เล่า นายเพชร บุญเพื่อน

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องแม่หม้ายผัวตาย

สมัยก่อนมีแม่หม้ายผัวตายก็ให้เด็กไปนอนอยู่เป็นเพื่อน เอาเด็กไปอยู่ด้วยทุกคืน
 ที่นี้แม่หม้ายก็ให้เด็กเหยียบขาเหยียบอะไร ที่นี้เด็กก็ชักเบื้อเขาจะให้ทำหลายอย่าง ตอนเช้า
 ก็กลับมาบ้านทุกเช้า วันหนึ่งแม่หม้ายก็ไปตักน้ำผ่านหน้าบ้านเด็กนั้นก็เรียกถามไฉนน้อยอยู่มัย พ่อ
 ก็บอกว่าอยู่ เย็นนี้ไปนอนเป็นเพื่อนด้วยอีกเด้อ พ่อแม่ก็ถามว่าน้อยมิงไปมัย น้อยก็บอกว่า
 หิ..บ่เอาดอก ำให้เหยียบขาทั้งคืน พ่อเหน้อยก็ำหั่งบนขา พอนั่งบนขาภิว่ามีแสง เด็กมัน
 ก็ไม่ค่อยรู้เรื่องเด็กสมัยโบราณ ที่นี้พ่อก็ว่าเป็นกูเบ็งเด้อ กำลังกินข้าวอยู่นะ พ่อกับแม่ก็
 หัวเราะกัน เมียก็อำปากดำผัว ตีหยอกผัว พ่อแม่ก็หัวเราะกันข้าวกระเด็นใส่หน้าบั๊กน้อย
 พ่อก็บอกว่าไฉนน้อยเอ๋ยมิงไม่รู้อะไร ไฉนน้อยก็ว่าทำไมจะไม่รู้ ข้าวกระเด็นเต็มหน้าช้อยนี้เง

ผู้เล่า นายเพชร บุญเพื่อน

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องเพื่อนกัน

ผู้ชาย 2 คน เป็นเพื่อนกัน ที่นี้ก็ไปส่อเบ็ดตกปลา ก็นัดกันไปทุ่งนา ที่นี้บ้านเพื่อน
 คนหนึ่งอยู่ทุ่ง คนหนึ่งอยู่ในหมู่บ้านใหญ่ คนที่อยู่กลางทุ่งบ้านก็เตี้ย ๆ หมดๆ ที่นี้ก็พากันไปส่อเบ็ด
 ทุกแห่งตามหนองปลา ก็ได้กันมาต่างคนต่างกลับบ้านหมาบ้านเพื่อนมันดู แกก็โบอีก แกก็ระวัง
 หมาเหลียวซ้ายเหลียวขวา มองโน่นมองนี่กลัวหมาจะมากัด มองไปเข้าใกล้บ้าน มองแล้ว
 มองอีก พอถึงบันไดบ้านก็กระโดดขึ้นบ้านเลย ทั้งเบ็ดและตะข้องเลยนะ เจ้าของบ้านกำลัง
 เอาเมียอยู่นะ เพื่อนนี้ก็ตะโกนเอ๋ยมิงทำอะไรอยู่ว้ย มองไปก็เห็นพอดี เค้านั้นก็ตกใจก็ตอบ
 ว่าก็เข็ดกัน ที่นี้ก็ดำใหญ่ ขึ้นมาทำไมถึงไม่บอก กูจะเรียกทำอะไร ถูกกลัวหมาไฉนแดงจะกัดกู
 ก็โศกเลยแล้ว

ผู้เล่า นายเพชร บุญเพื่อน

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องหัวหน้าแกมีเมียสาว

ในสมัยนั้นหลังจากทานาแล้วก็พากันไปหารายได้พิเศษ ก็พากัน 3 คนก็ไปหานายคุมทาง ฤดูแล้งเอาคนมาก ฤดูฝนเอาคนน้อย ไปซูดดินซ่อมถนนหนทาง ตรงไหนเป็นแอ่งเป็นหลุม ก็ไปรับจ้างซูดดินกัน นายนั้นก็มือแปเพราะไปตีกันเลยเอามือรับมือเลยแบกเอาไม่ได้ เวลาที่จักรยานก็เอามือแปะเฉย ๆ เมียเขายังเป็นสาวอยู่นะ นายนั้นก็แก่แล้ว ก็ไปหานายที่บ้าน ไปถึงบ้าน พวก 3 คนนั้นก็ซื้อมันแกวไปฝาก ไปถึงตัวก็ยังไม่ไปทำงาน เมียก็อยู่ยั้งชั่งท่าชายคาออกมา 3 คนนี้ไปหมากก็เท่า คุยกันไป นายกับเมียก็ไม่ได้ยิน เข้าไปก็มองเห็นเมียนั้นนอนเล็กผ้าอยู่ ส่วนนายนั้นนั่งกางเกงขมิ้นชื่อ กระบอกออกเลย กำลังทำท่าชเอา พวก 3 คนนี้ก็เข้าไปก็เห็นพอดี นายก็เห็นรีบเอามือแปเนี่ยสผ้าขึ้นปิดของเมีย สไลที่หนึ่งเมียก็หัวเราะ สไลอีกก็หัวเราะอีก สไลสี้ห้าครั้งเมียก็ได้แต่หัวเราะ พวกที่ไปก็เอามันแกวยื่นให้หัวหน้าหนี่ เมียนั้นยังไม่รู้เรื่องนะ แล้วก็บอกว่าผมเอามันแกวมาฝาก นายก็จิกชิเอ็ดหยังก็บอกว่า เอ้อวางไว้แล้วก็หนีซะ พวก 3 คนหนี่ออกมาหัวเราะกันเกือบตาย

ผู้เล่า นายเพชร บุญเพื่อน

วัพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องคนเลี้ยงควาย

มีนาหนี่อยู่ริมคลองนะ ชาวกำลังขึ้นเขี้ยวแล้ว มีคนเอาควายมาเลี้ยงแคดเบรียง ๆ นี้แหละ เจ้าของนาก็เห็นควายไกล ๆ ก็กลัวควายจะมากินข้าวเห็นควายอยู่ริมคลอง ที่น้ำใบดูชวนเพื่อนไปด้วยไปดูกัน ถ้ากินข้าวจับมันเอ็ดลักที่นิ่งก็วิ่งไปบอกผู้ใหญ่บ้านก่อนนะ ผู้ใหญ่บ้านให้ไปดักควายเอาไว้ ความไม่ไหวควายมากินข้าวก็วิ่งไปเลย พอไปถึงเห็นควายลงนอนแล้ว ที่นี้ไ้เอ็ดกกำลังเป็นหนุ่ม ๆ กำลังทำควายอยู่ ควายมันจิกจิมันก็ขยับจะลุก พอมันจะลุกมันก็วิดน้ำใส่หน้าถูกหลังมันเย็นควายก็นอนอีก พอมันนอนไ้นี้ก็ขยับอีก พอควายจะลุกก็วิดน้ำไว้ พออนนั้นก็ขยับอีก หลายต่อหลายเทื่อ สองคนนั้นก็ยืนหอบอยู่ตลิ่ง คนหนึ่งก็บอกว่าเฮ้ยมึงเห็นเจ้าของรีเปล่า

มันเย็ดควายอยู่ ใสนั้นก็ทานไม่เจอ ไทหน ๆ ควายมันมีหลายตัว ก็มองตัวนั้นตัวนี้ คนนิ่งก็ตะโกน
 เฮ้ย ใสนั้นมันก็แอบไต่ยีนนี่ ภูจะจับมึง 2 เรื่องเลย คนที่ไปด้วยก็ได้แต่หัวเราะะ จับตัวไปบ้านผู้ใหญ่บ้าน
 เจ้าของนาก็ได้แต่หัวเราะเลยบ่เอาความ

ผู้เล่า นายเพชร บุญเพื่อน
 วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องแก่นบน

แม่เต่าเนิงบนว่าทานาขอให้ได้ข้าวสัก 4 เกวียน จะซื้อควายเข้าที่สักครึ่งกระเพาะ
 ครึ่งกระเพาะหมายความว่า แต่ก่อนไม่มีถึงดวงข้าวนี้ ใช้กระเพาะดวงข้าว คล้าย ๆ กระบุง
 ที่นี้ใสนั้นมันก็แอบไต่ยีนนี่ แม่เต่าเนิงบนไว้ มันไต่ยีนก็สานกระเพาะไว้ พอถึงหน้าข้าว ที่นี้
 ข้าวมันได้เยอะอย่างว่า ที่นี้เขาก็เอากระเพาะเทินหัวเรือไป มันก็พายไปผ่านหน้าบ้านไป
 เรือย ผ่านไปก็ร้องว่าไปเรือย " บลายบั้นก่านเกวียนโคนครึ่งกระเพาะเด้อ " บลายทน้อย
 เตียวก็เอาบั้น บั้นเนิงก็ 40 ถึง ก่านเกวียนนี้ก็ 80 ถึง เอาแม่โคนเลยดีกว่าครึ่งกระเพาะ
 มันทน้อยเตียวแม่เต่าเนิงก็นึกว่าถูกบ่นไว้นี้ ก็กั๊กมือเรียกมาแก่นบน ก็ให้เขาเอาแก่นบน บลายแพง
 ก่านก็เยอะ เอาโคนเลยมันนิตเตียว เขาก็เลยเอาจำสุดเลย

ผู้เล่า นายเจียม ฤกษ์ดารา
 วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องคนแก่บู้หนังสือ

คนแก่คนเนิงไม่เคยเรียนหนังสือ ไม่เคยออกไปไหนเลย เป็นคนไทยนะ เป็นผู้ชายได้
 เมียพวน ที่นี้ก็มีคนตาย ก็วานให้ผู้ชายในหมู่บ้าน 3 คน ไปทาบบอนแล้วก็ให้คนแก่เนิงเป็นหัวหน้า
 พาไป แก่รู้จักคนพื้นนั้น ไป 4 คน ให้เงินไป 5 บาท ก่อนจะไปก็กินข้าวกินปลาเรียบร้อยนะ
 จะห่อข้าวไปกินมัย ก็แล้วแต่หัวหน้าชี่ ไม่เอาหรรอก เตียวกลับมากินที่บ้าน เอาปลาข้าวไปสาม

สี่ห่อ เอาไปแลกบอน สมัยก่อนเอาของไปแลกกัน พอไปถึงวันนั้นเป็นวันพระไปบ้านไหนก็บอก
แม่ไม่อยู่ ๆ มีแต่เด็กรอจนบ่าย ก็เอาเงินซื้อบอนมาข้าง เอาปลาร้าแลกมาข้าง ที่นี้ก็ตีวข้าว
ก็เดินกลับมาถึงตลาด ก็กินก๊วยเตี๋ยวกัน มีเงินเหลืออยู่ 6 สลึง กิน 3 คนนะ คนแก่ยังมา
ไม่ทัน กินก๊วยเตี๋ยวเขาก็ไม่เอาเงินเพราะรู้จักกัน พอคนแก่มาก็บอกว่าเงินเหลือ 6 สลึง ที่นี้
ก็ชวนกันไปกินขนมอีก ก็กิน 3 คน 1 บาท ที่เหลือให้คนแก่ 2 สลึง ที่นี้นั่งรอคนแก่อยู่ พอ
มาถึงก็บอกว่ามีเงิน 6 สลึงนะ ไปซื้อขนมกันแล้ว 3 คน 1 บาท ที่เหลือ 2 สลึงให้แกไปกิน
ขนมซะ แกก็โมโหให้หัวแบ่นเลย ว่ากูได้น้อย มึง 3 คนกินตั้ง 1 บาท กูคนเดียวได้แค่ 2
สลึง จะฆ่ากันตาย โมโหหลายกลับบ้านเลย

ผู้เล่า นายเพชร บุญเพื่อน

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องหลวงพ่อกับเพชรน้อย

หลวงพ่อกับเพชรน้อยเฝ้ากุฏิ สั่งเพชรว่าอย่าให้อ่างมาขึ้นบนกุฏินะ ที่นี้เพชรก็เอาน้ำตาล
ไปหยอดไว้ ทากองขึ้นไก่อ พอหลวงพ่อกลับมา อ่างกุสุมึงแล้วทำไมปล่อยให้อ่างมาขึ้น มึงกินซะ
บอกให้อเพชรน้อยเสียขึ้นไก่อ ที่นี้เพชรก็กินขึ้นไก่อที่หยอดไว้ กินจนจะหมด หลวงพ่อก็กถามว่าเป็น
ยังงั้นน้อยอร่อยมัย เพชรก็ให้อหลวงพ่อกินดู หลวงพ่อก็กินดู เอะมันหวานดี ที่นี้วันหลังให้อมัน
ขึ้นไก่อ ๆ นะเพชรก็เอาข้าวโรยไก่อก็ขึ้นมาเยอะ ที่นี้กินขึ้นไก่อจริง ๆ หลวงพ่อเลยเสียที่เพชรน้อย

ผู้เล่า นายและ ยะนินทร์

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องหลวงพ่อกับแม่

หลวงพ่อนะ เวลาได้ยินเสียงคนร้องไห้ ให้เพชรไปดูซิ ว่ามีคนตายรีเปล่ามันตายสนิท
รียัง จะไปบังสุกุลเอาสวดังค์เขา เพชรก็ไปดูแม่แต่เด็กร้อง ก็มาบอกหลวงพ่อกับแม่ไม่มีใครตายหรือ

ที่นี่เขาก็ทำตายหรือหลวงพ่อก็เอาใส่ที่บาสโลงแล้วหามาไปป่าช้า หลวงพ่อก็ไปสวดองค์เดียว
 กุสลาธัมมา เสียงโลง คนมันเคาะหีบเคาะโลง คีคะก็ธัมมา ๆ พอคนโผล่หน้ามาจากโลง
 ทาแบ่งขาว หลวงพ่อก็เห็นก็ตกใจก็โพโวธัมมา คนที่หามาที่นี่ว่าสิมไม้ขีด สิมนั้นสิมนั้นเหลือ
 แต่คนตายตอนนั้นก็ตัดหนามเล็บเย็บตัวตันทางไว้ เวลาหลวงพ่อก็วิ่งหนีกลับวัด หนามก็ติดจิวรี่วิ่ง
 ไปใหญ่เลย ฝ่ามือก็ช้ำไปฮอดวัดปละเลย ตั้งแต่นั้นมาหลวงพ่อก็เลยเซ็ด

ผู้เล่า นายและ ยะนินทร์

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องหลวงพ่อกับหลวงพ่อมะเขือ

ยายแม่หม้ายนั้นก็มียูกสาวคนหนึ่ง ไปหาหลวงพ่อกับแม่ไผ่จะไปขอแม่ไผ่มาค้าบ้าน หลวงพ่อกับ
 นั้นก็หวง ใครจะไปตัดแม่ไผ่ไม่ได้หรอก ก็เที่ยวประกาศว่าให้คนสิ้น แม่คนไหนใครได้ยืมหลวงตา
 แม่ไผ่ จะมีชื่อใหญ่ฮ้อยบ้านฮ้อยเมือง จนได้มีชื่อเสียงฮ้อยแม่ไผ่บ้าน ยายแม่หม้ายก็ไปนัดหลวงพ่อกับ
 แม่ไผ่มาชานนอนกับลูกสาวด้วย เพื่อแลกกับแม่ไผ่ หลวงพ่อก็บอกมีเมียก็เอา แล้วนัดให้ไปหาลูกสาว
 คีนี่ วัดหนึ่งอยู่ริมบ้านแจข้างทางเหนือ หลวงพ่อกับหลวงพ่อกับหลวงพ่อกับหลวงพ่อกับหลวงพ่อกับหลวงพ่อกับ
 เดินชากเดินชาย เห็นว่าอธิบายโวหารไปบอก ขอได้ดอกบอกแพงมากหมากเขี้ยว เขี้ยวชูด ๆ
 เขี้ยว ๆ ตามสวนตามไร่ คั้นมันคนเอ็งใส่จักหน่วยเดตา เห็นว่าพวกหน้าหมาจึงปลุกเป็นดี มีแต่
 ว่ายังชี้แทบเหมิดชุกคนชวก็ได้หลงกลเพราะยายแม่หม้าย แม่คนไหนจากหน้าความเร็วเข้าที่ ว่าลูก
 ชามีแสนสาวผู้หนึ่ง นมกำลังตั้งรูปร่างพอดี แต่ว่าตัวบ่งมีทุกซจันหม่นไหม้ หัวหลวงพ่อกับหลวงพ่อกับ
 ได้มือแลง ซิมอบนางคาแพงให้ยาพ่อใหญ่ ก็นัดหลวงพ่อกับหลวงพ่อกับหลวงพ่อกับหลวงพ่อกับหลวงพ่อกับ
 หลวงพ่อกับแม่ไผ่มา ค้า ๆ ไปเด้อ พอมีดีแล้วหลวงพ่อกับแม่ไผ่ก็มากเข้าไปรอนในส้วม หลวงพ่อกับ
 ก็มาทีหลัง ก็เข้าไปในส้วม หลวงพ่อกับแม่ไผ่รออยู่แล้ว พอเข้าไปก็กอดปล้ำกันใหญ่ ที่นี้ก็คลาไป
 ถูกหัวล้าน ก็จึงรู้ว่าถูกหรือหลวงพ่อกับแม่ไผ่เสียที่ยายแม่หม้าย

ผู้เล่า นายและ ยะนินทร์

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องตาเถนกับยายซี

หน้าหนาวยายซีจะพายเรือผ่านไปไม่ได้ เพราะกอไผ่มันหักขวางคลองมันหนาวจะทำ
 ยังไง ตาเถนก็นั่งอยู่นะ ก็จ้างตาเถน เถน เถน ถ้าแก้พันไผ่ฉันเอาเรือข้ามไปได้ ฉัน
 จะให้เอาที่นี้ง ตาเถนดีใจรับปาก หน้าหนาวก็ลงไปฟันกอไผ่เอาเรือผ่านไปได้ ซีก็ถามว่า
 เถน เถน เอามั้ย ตาเถนบอก ฮี มันหนาวมันหดหอดซี ที่นี้พอแดดอุ่นขึ้นมา โตะก็ไปนั่งซี นึกถึง
 ยายซีก็คอยชักแข็ง หนอยแน่เหมหมูมึงไม่กิน มึงจะกินซีเรอะ ก็เอาสันพร้าวเคาะหัวคอย คอย
 ก็สะบัดถักซีซีก็กระเด็นติดหน้าเลย

ผู้เล่า นายเจียม ฤกษ์คารา

วันพุธที่ 26 พฤษภาคม 2536

เรื่องไอ้หนุ่มสามคน

ไอ้หนุ่มสามคนไปเที่ยวแคว่สาวกลางคืน สมัยโบราณพอมีดละออกเที่ยว ผู้ชายก็ไป
 เที่ยวคุยสาว คุยบ้านเน้นบ้านนี้ไป แล้วแต่พอใจใครก็ไปคุย สามคนนี้ก็เดินไปเป็นแถวเลยนะ
 เดือนมันก็ลูปหลู่ ๆ คนแรกก็ไปเหยียบซีควายเต็มตีนเลย แทนที่จะบอกว่ากองซีควาย ก็บอก
 ว่าเฮ้ยกูเหยียบหมวกเอาไปใส่เล่นไป คนที่ 2 ก็เหยียบบ๊ีบ จะเหยียบหมวกมาใส่ มือก็ถูกซีควาย
 ก็บอกว่าเฮ้ยหมวกขาด ๆ คนหลังก็ว่าหมวกขาด ๆ เอาไว้ทานม ตีนนี้ก็เตะบ๊ีบ ซีควายก็กระจาย
 เลอะเทอะกันสามคนเลย

ผู้เล่า นายสายบัว ศรีอุบล

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องบักตาดอกกับบักชาติด

บักตาดอกกับบักชาติดที่เป็นคนพิการ ตื่นเช้ามาก็ไปหากัน บักตาดอกก็ไปหาบักชาติด
ไปบรีกษาหาหรือกันว่าวันนี้จะไปเที่ยวที่ไหน นี่ตามหมู่บ้านเขามีงานก็พากันไป คนตาดอกก็แบก
บักชาติดไป บักชาติดนี่ตาดี ตาดอกก็แบกไปก็เหนื่อย ก็นอนพักต้นไม้ใหญ่ บักชาติดนี่ก็ตาดีก็
มองเห็นรังนก ก็บอกบักตาดอกให้ขึ้น ก็บอกว่าไปทางซ้ายทางขวาขึ้นไปจนถึงรังนก ก็ไปกา
คองเห่า อ้าวปลาไหล บักชาติดก็อ้องเอ๋ยงูมาจับปลาไหล งูนั้นก็พันพิษใส่บักตาดอก ที่นี้ก็แล
เห็นงูกี่ตกาใจโยนลงมาถูกขาบักชาติด ที่นี้ก็ตื่น ขากี่เลยจีกออกจากกันก็เลยเดินได้ บักตาดอก
ตาก็มองเห็น ก็พากันกลับบ้านเลย

ผู้เล่า นางจรรยา ศรีอุบล

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องขามยลักแดงเจ๊ก

เด็กหนุ่ม ๆ สองคนนะ พากันไปเที่ยวทะเลเดินผ่านสวนแดงเจ๊ก ก็พากันลักแดง
เจ๊ก เตือนมันลูบหลู่ ๆ พอเห็นกัน ต่างคนก็ต่างเก็บแดงกำลังเพลิดเพลินที่นี้ไ้คนหนึ่งเห็นหมวก
เจ๊กวางอยู่ก็หยิบมาใส่ ก็เก็บแดงไปเรื่อย อีกคนหนึ่งก็เหลียวมาเห็นคนใส่หมวกเจ๊กก็นึกว่า
เจ๊กมาก็วิ่งหนี ไ้คนใส่หมวกเห็นพวกวิ่งก็ตกาใจก็ลู่วิ่งตามจับกันไป กว่าจะรู้ว่าพวกกันจับ
กันเหนื่อยเกือบตาย

ผู้เล่า นายสายบัว ศรีอุบล

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

เรื่องตาบอดคลาข้าง

ฟังแต่เจ้าศรัทธา ผมจะพรรณานตาบอดคลาข้าง ผมก็เห็นโตอย่างมาแล้วคือกัน ก็ซิเห็นสำคัญนี่ยตาบอด ยังนายฮ้อยค้ายอดมาจากเมืองพารา ฮ้อยค้ายอดนมาเที่ยวหา ชายข้าง มันก็ไปสว่างเมืองสาวัตถี พวกตาบอดหกคนอวดคืออยากไปเบิ่งข้าง มันก็พากันย่าง นากันกันไป ถามพวกชาวบ้านว่าข้างอยู่ใสเดี๋ยวนี้นะหมู่ พวกชาวบ้านพุ้นข้างอยู่ปากวัดป่าเรา อ้ายตาบอดเพิ่นก็พากันไปร่อบั้ง ไปกระทั่งฮอดข้างสิดอ อ้ายตาบอดบร่อเดินเข้าไปฮอด ถามนายฮ้อยค้ายอดว่าข้างอยู่ใส ผมขอเข้าไปลูบคลาเบิ่งแน ฮ้อยค้ายอดจึงเอาแต่อยากลูบ อยากรคลา อ้ายบอดหนึ่งคลาเข้าไปฮอดข้าง เข้าไปคลาถึกข้างคลาไปคลามา เยียวข้าง มันเป็นคือผาจ้งชี่ดอกดี เว้าเท่านั้นก็ฟาวแลนออกมา มันว่าข้างคือผาถูกเห็นมาแล้ว อ้ายบอด สองแม่แล้วคาคลาดเข้าคลา เข้าไปคลาเข้าไปคลาถึกขากลม ๆ อุดหลุด ข้างมันเป็นคือสูบ จ้งชี่ดอกดี เทิงฮ้องเทิงเฮเทิงคลาเทิงลูบ เพิ่นว่าข้างคือสูบคลาแล้วออกมา อ้ายบอดสาม ยังบ่มีตาคือกันนั้นอีก หลีกสูทสูทชี่เข้าไปคลา เข้าไปคลาเข้าไปคลาถึกทุมน ๆ โลงโคง โยข้างมันคือกระดั่งจ้งชี่เดื่อ ฮอดอ้ายบอดสี่บร่ออูดก่อนนา คาสู่ว่าอูดเชื่อปานาค คาคลาด เข้าไปคลาทางแล้วลูบ เขาว่าข้างคือสูบคือแท่งคือผา ข้างหน้าหมาคือเป็นคือสูบ ตามอูดลูบ มันคือพอย อ้ายบอดห้าก็ขออูดก่อนเถาะ อ้ายหานี้ก็บ่ได้พิเคราะห์สั่งหมดสั่งหมาย เจ้าก็บาย ถึกวงแล้วลูบ เขาว่าคือสูบคือแท่งคือผา ข้างหน้าหมาขิงชี่เป็นคือสูบ มันบ่มาเบิ่งนี้ดอกชี่ พวกสิง บาดแท้ ๆ ข้างมันเป็นคือปลิงจ้งชี่จ้งแม่ นอ อ้ายบอดหกก็แลนแก้วกาไปโวว เข้าไป คลาอูดงาลูบลงลูบขึ้น มันถึกงามื่น ๆ วางแล้วบาดหัว โยข้างคือฮากบัวจ้งชี่ดอกดี พวกหัวชี่ หมูนี้ตัวอูด ต่างคนต่างอูดตั้งกันคนทา ต่างคนต่างว่าคือดั่งคือเผิง เทิงต่างเทิงเถียงกันบ่ปี เลยลุกจากที่เถียงกันนาทาง อ้ายคลาทางก็ไปพอทางแกเขาแกหมู่ ต่างคนต่างอูดไปไหนบ่มัน เลยชี่เกิดผิดกันคือผือคือผ้า มันจ้งว่าอย่าเถียงกันไว้ย ฟังอยู่เฉยเสียก่อนแน ๆ หนีมาถามพอ แก่มิ่งนี้พวกหมา บอกว่าข้างคือผาบอกแล้วบ่แล้ว เถียงกันอยู่ทันแล้วบ่ตกปลง แนวตาบอดมันละ เป็นคนโงงเบ็ดชุ่มเบ็ดเชื่อ โฟว่า เป็นบ่เชื่อเอาแต่ฮู้โต ก็ชี่โคดโมเทตีกันบ่ยาน เถียงกัน เรื่องคาบากเรื่องข้างโตเดียว พากันเดินทางยามฮ้อน ทางอ้ายบอดออกก่อนว่าฮ่มไม้ดี มาเข้านี้ก่อนพวกผือยาชี่เถียงกันนา อ้ายบอดหนึ่งจึงว่าฮ่มไม้ดีใหม่ พวกตาบอดมันก็เลยไป เข้าเย็นพักฮ้อนก็ชี่เกิดเตื่อฮ้อนอ้ายเฮงตีกัน ข้อสำคัญเป็นจ้งชี่ดอก ฮ่มมันก็เป็นฮ่มหมากกอก

ก็สุกพอดี พอแต่ลมมาตีนิด ๆ หน่อย ๆ จักมันแข็งหรือค่อยขาดหล่นลงมา พวกตาบอดกำลัง
 ปรึกษากันอยู่เรื่องข้าง อ้ายทางข้างมันก็ไปพอข้างคือแทงคือผา หมากกอกมันก็หล่นลงมาถึก
 หัวตั้งเป๊ะ ก็เดินโละโละลุกขึ้นทันที โยโฉมาตีหัวกูเส่ว่า เอาบักนี่ก่อนนาจึงได้เส่าทื่อ
 หากปล้ำกันตะพื่อกูเป๊ะมึงเป๊ะ หมากกอกหล่นโละตะพืดตะพื่อ กูฮือมึงฮือพาดกันออกกลุ่ม
 พอแม่นเฮาสักลุ่มถึกปลาชะโด กระโดดตาโละแก่นั่นแกนี่ เดินกันเอาเต็มที่แสงไฟแสงมัน
 บักอันนิ่งเดินยันไปต่อยันไม้ บักอันนิ่งเดินใส่หัวตอ ไข่หัวบักได้น้อแข็งคือลาไม้ ต่างคนต่าง
 เดินใส่เล่นกันแข็งแสงอ้ายทำหนึ่งตีเบ็ดแสงก็ชิตึกกกกอก มันก็ฟาวเล่นออกบปากกับไฟ จักว่า
 หัวบักทำได้เอาเจ้าว่า ตีกันจนปาเหลวแหลกเป็นผง เลยบตกลบลงตีกันจนอ่อน ต่างคนต่างซ่อน
 ลีไฟลีมัน เลยบเหลียวเห็นกันจักมับจักแมบ ไฟก็ว่าไฟแจบมิดแล้วใส่ยาใส่ ทังบักทำหนึ่งไออยู่
 ทางกกกอก ทังบักนิ่งเอิ้นบอกเอาอีกชิสู อย่าสงสัยทั้งกูทั้งไอ้มึงว่า อ้ายนิ่งย่านมันเส่าเดิน
 เข้าป่าถึกหนามเส็บแมว เหลียวเบิ่งหนามเกาะแหวเสียดย่อยเสียดหลัง พอเฟิ่นกลับนั่งทังบัก
 ใต้คือกัน หน่วยบักกอกหล่นสักลงดิน อันบักนิ่งไต่ยีนเตรียมตัวบพาว ลูกขึ้นแล้วก็ปากทาทำ
 กือฮือ มึงชิตบมีอใส่กูอีกตี กูชบายบักนี้หัวแตกก่อนนา อ้ายบักนิ่งหนามก็คาหนามติดแน่นอยู่
 พอไต่ยีนเสียงหมู่ก็ตื่นล้มดินตาย หนามก็พืดแสงหลายทั้งเจ็บทั้งแสบ ทั้งเหน็บทั้งแน่นหัวอกหัวใจ
 ปมีไฟเห็นไฟจนตะเวนคร่า พอตะเวนคร่าตาไปไฟไปมัน พวกตาบอดเลยบเหลียวเห็นกันจนซุกมือนี้

ผู้เล่า นายและ ยะนินทร์

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2537

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิทานลูกโซ่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องตายายปลูกถั่วปลูกงา

เจ้าแคะอยู่กับปู่กับย่า เอ็ดสวนหวานถั่วหวานงา เพื่อหลานเฝ้าสวนถั่วสวนงา หลานลับคน
 บ่เฝ้าหนีไปเล่นร่วว พวกเจ้านกเจ้าหนูอีการก็พากันมาเก็บกินถั่วกินงาเหมิด เอ้ามาเห็นนกเก็บ
 กินถั่วกินงาหมดแล้ว ย่ามาย่าก็ตำปุมาปุก็ตี ไร่ทางเจ้าแคะเจ็บตัวให้ไปหานายพราน นายธนู
 ให้ไปยิงนก นายธนูก็ว่าบ่แม่นงการธูระของข้าอ้าวก็ไปยิง อ้าวไปหาหนู เพื่อไปกัดสายธนู
 นายพรานให้แค้น หนูก็บ่ทำ อ้าวไปหาแมว แมวก็ไปจับหนู ไม้ธูระงการอะไรของข้า แล้ว
 ก็ไปหาหมา หมาก็บ่กัดเพื่อ บ่แม่นธูระงการอะไรของข้า อ้าวไปหาไม้ค้อน เพื่อไม้ค้อนไป
 ย้อนหัวหมา ไม้ค้อนก็ว่าบ่แม่นธูระงการอะไรของข้า ข้าบ่ทำให้เกิดอก ก็ไปหาไฟไหม้ไม้ค้อน
 ไฟก็บ่ไหม้ ก็ไปหาน้ำ น้ำก็บ่ดับไฟ ไปหาตลิ่งทับน้ำ ตลิ่งก็บ่พังเพื่อไปหาข้าง เพื่อพังตลิ่งข้าง
 ก็บ่เอ็ด ที่นี้ก็ไปหาไ้พวกแมลงหวี่ บินหวี่ ๆ อยู่เนี่ยะ ช่วยไปตอมตาข้าง ก็เจ็บใจหาหยังก็
 บ่ได้ แมลงหวี่ก็ไปช่วยตอมตาข้าง ข้างหมดทำบ่ได้ความ ลาบากชิตาบ่เห็นสูง แมลงหวี่ตอมอน ๆ
 ก็ว่าชิไปชนตลิ่ง ตลิ่งก็ชิตับน้ำ น้ำก็ชิตับไฟ ไฟก็ชิไหม้ไม้ค้อน ไม้ค้อนก็ชิไปย้อนหัวหมา หมา
 ก็ชิไปกัดแมว แมวชิไปกัดหนู หนูชิไปกัดสายธนูนายพราน นายพรานก็ชิไปยิงกา กานกมาคาย
 ถั่วคายนงาเพื่อเจ้าแคะ เจ้าแคะก็สบาย

ผู้เล่า นายสุรินทร์ สะเภททอง

วันเสาร์ที่ 17 เมษายน 2536

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายภาณุพงศ์ อุดมศิลป์ เกิดวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ.2504 อาเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทศิลปศึกษา วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ เมื่อปีการศึกษา 2525 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทบรรณารักษ์ศึกษา วิทยาลัยครูสกลนคร เมื่อปีการศึกษา 2528 เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวรรณคดี ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2535 และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2538 ปัจจุบันรับราชการที่โรงเรียนวัดวิบูลรังสรรค์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ผลงานวิชาการ ได้รับรางวัลชมเชยในการจัดทำหนังสือเด็กจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ประจำปี 2534 งานวิจัยด้านวัฒนธรรมและประเพณีของจังหวัดนครนายก โครงการศึกษาวิจัยโบราณคดีและประวัติศาสตร์เมืองนครนายก และเป็นกรรมการวิชาการประจำจังหวัดนครนายก โครงการสารานุกรมวัฒนธรรมภาคกลาง สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย